

1897/12

EVANGELICSANSZKI KALENDARI

na 1933. nāvadno leto.

XII. LETNI TEKÁJ.

Vödáni po
PREKMURSZKOJ EVANGELICSANSZKOJ SINYORIJL.

N 1006/1956

CSISZTI DOBICSEK SZE NA CERKEVNE DOBRE CILE
OBRNÉ.

Stampano v PREKMURSKI TISKARNI, odgovoren HAHN IZIDOR
v Murski Soboti.

Dr. LUTHER MÁRTON.

Potrêbna znánia na 1933. leto.

Od racsúnanya vrêmena.

Krsztsanszkoga vrêmena racsúnanya tekôcse 1933. leto od Krisztusovoga rodjenjá racsúnamo. Tô je návadno leto, stero z-365 dnévov, ali z-52 tjédna i z-1 dnéva sztoj. Zacsne sze z-~~nedelov~~ dokoncsa sze z-~~nedelov~~. Cérkevno leto sze zacsne z 1. adventszkov nedelov.

Pôleg sztaroverszkoga kalendarija 1933. január 1. dén na nas januára 14. dén szpádne.

Židovje leta od sztvörjénja szvéta mao racsúnajo. Szvoje 5694. leto zacsnejo.

Törki i Mohamedánszkoga vadlúványa drúgi naszlédnici vrêmen od Mohameda pobêga z-Mekke v-Medino zacsnejo, ka za Hedsra imenújejo i v 1933. zacsnejo szvoje 1351. leto.

Létni csasz:

Szprotolétje sze zacsne márcia 21-ga ob 2 vöri 43 min. Nôcs i dén szta toga csasz ednáko dúgiva.

Leto sze zacsne junija 21-ga ob 10 vöri 12 min. Prinász je toga csasz nájdugsi dén.

Jeszèn sze zacsne szeptembra 23-toga ob 1 vöri 1 min. Nôcs i dén szta zdá pá ednáko dúgiva.

Zíma sze zacsne decembra 22-toga ob 7 vöri 58 min. Prinász je toga csasz nájkracsi dén.

Présztopni szvétki:

Vel. pétek aprila 14; Vüzem aprila 16; Kriszt. v nébo zasztoplénye máj. 25; Riszálszka nedela jun. 4; Szv. Trojsztva nedela jun. 11; 1. adventszka nedela dec. 3.

Fasenszki tekáj:

Fasenszko vrêmen sze zacsne po Trê králi na drúgi dén, tô je jan. 7-ga i trpelo bode do febr. 28-ga, vszevkúp 53 dni.

Premínyávanye mészeca sze znamenúje:

☉ mlád, ☽ mladanic, ♃ pun, ♄ sztarics.

Szunce z szvojimi planetami:

Na szrédi szvoji planêt je nase szunce.

Glávne planete szo: Merkur: szkoron 8 milijon mil od szunca; leto na nyem trpi 88 dni.

Venusz : 15 milijon mil od szunca ; leto na nyè trpi 225 dni.

Zemla : 20 milijon mil od szunca ; leto na nyè trpi 365 dni.

Mars : 32 milijon mil od szunca ; leto na nyem trpi 687 dni.

1204 máli planét do 1925. leta ; ali zvezd zbrodjávci ji escse vszàko leto nájdejo vecs na tisztom táli pod nébov.

Jupiter : 107 milijon mil od szunca ; okòli szunca obhodi szvojo pòt v 12 létaj ednòk, záto na nyem 12 nasi lét trpi edno leto.

Szturnus : 194 milijon mil od szunca ; szvojo pòt okòli szunca obhodi v 29 létai i 116 dnévi, záto na njem edno leto tak dugo trpi.

Neptun : 621 milijon mil od szunca ; okòli pride ednòk v 164 létaj i 216 dnévi ; leto na nyem záto tak dugo trpi.

Uranus : 396½ milijon mil od szunca ; okòli szunca obhodi szvojo pòt v 84 létaj.

Planet-planete, stere sze náimre okòli véksi planet vrlijo i z véksimi vtéd pa okòli szunca, sze za meszece zovéjo. Zemla má 1., Mars 2., Jupiter 8., Szturnus 10., Uranus 4. i Neptun 1 mészec.

Národni szvétli :

28. juniya : Vidov dan ;

1. dec. : Ouszvetek národnoga vjedinyenya Srbov, Hrvatov i Slovincov ;

6. decembra : Rojsztni dén Nyegovoga Velcsansztva Kráľa Alexandra.

6. decembra

Planet znamejnye :

Szprotokétje :	Leto :	Jeszèn :	Zima :
Kos 	Rak : 	Vága 	Bak
Bik 	Oroszlán 	Rog'ács 	Dé'zd'zény.
Dvojkai 	Devojka 	Sztréla 	Ribe

Postna tarifa.

Za návadna píszma : Za píszma do téze 20 gr. po vszè dr'závi prisztojбина 1.50 D ; za 20 - 50 gr. 2 D ; za 50 - 250 gr. 3.50 D ; za 250 - 500 gr. 5 D ; za 500 - 1000 gr. 10 D. Vu zvénszke dr'záve do téze 20 gr. 3 D ; za vszáki nadalni 20 gr. pa 1.50 D, vecs.

Dopisnice (kárte) : Znamka za 75 par ; dopisznica z odgovorom znamka 1.50 Din ; — vu zvénszke dr'záve dopisznica 1.50 Din.

Tiszkovíne : Postnina za vszáki 50 g. je 25 par. — Vu zvénszke dr'záve 50 par. (Té'za szamo do 2 kg.)

Vzorci blága (áruminta) : Prisztojбина za té'zo do 100 g. je 50 par. Za zvénsztvo 1 Din.

Priporècseno : Za „priporòcseno“ je escse poszebna prisztojбина, za zvénsztvo 4 D.

Ekszpreszne posiljávte : Prisztojбина za píszma i dopisznice 3 D ; vu zvénszke dr'záve 6 Din.

Za vrédnosztva píszma :

Postne nakáznice (Utalvány): Prisztójbina do 25 Din. 2 D; do 50 Din. 2 D; do 100 Din. 3 D., do 300 je 4 D. itn. — V-inozemsztvo do 100 Din. 3 D., za vszaki nadaljni 100 Din. 50 par i 1% za á'zio.

Za vozno postne posiljätve (závoje-vrecse, pakete) sze plácsaa do 1 kg. 5 D., do 5 kg. 10 D., do 10 kg. 20 D., do 15 kg. 30 D., do 20 kg. 40 Din.

Telegram: 10 récsi 6·50 Din., vszáka nadaljna récs 60 par.

Krsztsanszkoga vrêmena racsúnanya najznamenitési csaszi.

Tek. leto je od Jezus Krisztusovoga rojsztva mao	1933.
Od I. krszt. rim. caszara Vel. Konstantina povrnênya mao	1622.
„ grüntanya rimpápestva	1232.
„ razlôcsenya záhodne i zhodne cêrkvi	878.
„ gorinájdjenja pûksenoga práha	591.
„ „ knígstampanya	493.
„ Dr. Luther Mártona rodsztva	450.
„ gorinájdjenja Amerike	440.
„ zacsétka reformácije	416.
„ notriprinesenýá krumpisov v' uropo	348.
„ dokoncanye 30 létne bojne	285.
„ gorinájdjenja lokomotiva	233.
„ grüntanya Amerikanszke republike	230.
„ potrplivoszt zapovedi II. Józefa	152.
„ gorinájdjenja obrambnoga ceplenyá	138.
„ nîcanya lokomotivnoga hajôva	130.
„ prvoga probanya 'zeleznice lokomotiva	127.
„ gorinájdjenja telegrafa	95.

Vladárszka hi'za krâlevcsine Jugoszláviije.

Nyegovo Velicsansztvo Král Alekszander I. rojen v Cetinji dne 4. dec. 1888. Vlâdati je zácsao 16. avgusztá 1921. Porocsên 8. jun. 1922. z romunszkov princiesiov, Mártov, rodj. 8. jan. 1899.

Szesztra: Princesza Jeléna rodjena na Reki (Fiume) 23. oktobra 1884. zdána 21. avgusta 1911. z Konstantinom Konstantinovicsom, kotrigov bivse ruszoszke caszarszke rodbine.

Brat: Princ Juri, rodjen v Cetinji 27. avgusta 1887.

Ny. Vizsoszti Peter Stefan tronusanaszlednik, rodjen 6. szeptembra 1923. v Beogrâdi.

Ny. Vizsoszti princ Tomisláv, rodjen 19. januára 1928. v Beogrâdi.

Ny. Vizsoszti princ Andrej, rodjen 28. junija 1929. v Bledi.

Rodovnica dinasztije Karadjordjevics.

Peter, szpadno v boji z tórkami 1733—1784, nyegova 'zena Marica vmrla 1811.

Szin: Karadjordje Juri Petrovics, rodjen 1752. v Visevci. Vmorjen v nocsi 12. na 13. junija 1817. v Radovani pri Szmederevi. Vrhovni szrbszki vojszkovodja od februára 1804. do szeptembra 1813; žena Jelena, csi kneza Nikole Jovanovicsa z Maszlovseva, rodjena leta 1765, vmrla 11. februara 1842. v Beográdi.

Toga szin: Alekszander Karadjordjevics, rodjen 26. szeptembra 1806. v Topoli. Nyegov prvi vucsitel je bio Doszitej Obradovics. Leta 1814. je sô z ocsom v Ausztrijo, odkéc je v jeszén tisztoğa leta odisao v Ruszijo, gde sze je vöosznövo. Leta 1839 sze je vrno v Szrbijo. Leta 1840. je posztano kotriga beográdszke okro'zne szodnije, leta 1841. adjutant knéza Mihala, leta 1842. pa je bio zebráni za knéza Szrbije. Leta 1858. je po zaprtji Národne szkupszcsine odsztöpo, sô je v Ausztrijo i tam 'zivo do szmrtil 22. aprila 1885. v Temesvári. Pokopan je v Bécsi. Nyegova žena Perszida, csi Jevrema Nenadovicsa, rodjena 1813. v Valjevi, vmrla 29. márcia 1873 v Bécsi.

Nyegov szin: Peter, rodjen dne 29. junija 1844. v Beográdi; od 2. junija 1903. král Szrbije, od 1. decembra 1918. král Szrbov, Hrvatov i Szlovencov, vmrô je 16. avguszta 1921. Nyegova žena Zorka, csi csrnogorszkoğa knéza Nikola, rodjena 11. decembra 1864. v Cetinji, vmrla 4. márcia 1890. rávnotam.

Deca: Jelena, rodjena 23. oktobra 1884. na Reki, porocsena z-ruszkim velikim knézom Jovanom Konstantinovicsom Romanovim, vmorjeni leta 1918. od bolsevikov; szin Vsevolod Jovanovics, rodjen leta 1914. v Petrográdi.

Gjorgje, rodjen 27. avguszta 1887. Sze odpovedao sztolonaszledniksztva 27. márcia 1909.

Aleksander, rodjen 4. decembra 1888. v Cetinji, presztolonaszlednik od 27. marca 1909. Regent od 11. julija 1914. i král od 16. avguszta 1921.

Jelena, žena bivseğa szrbszkoğa poszlanika v Bécsi Gjeorgja Simicsa. Arsen, rodjen 4. aprila 1859. v Temesvári, porocsen z-Auroro knezinjov Demidovov di S. Donato, razporocsena 1896., vmrla 1905., szin princ Pavel rodjen 15. aprila 1893. v Petrográdi.

Kak dúgo trpi 'zitek, tou sze naprej nemre tocsno povedati. Ali teliko vszákomi szigurno lahko povejmo, da sze po rédnom ravnanji i varvanji 'zaloudca i vsej orgánov znatno podu'záva 'zitek. Ar od tej neszmecsenoszti viszi prelejvanje, all tekáj krvi po cejlom tejlji, brez steroga nega 'zitka. Zatoga volo pijéjo zdravi lüdjé od vrejmena do vrejmena z-zdravniskoga planinszkoğa bilja (lisztja) „PLANINKA“-čaj-Bahovec, da sze temelno csiszttjo i obránljo prouti preránoga ovapnenya i trganya 'zile. Za bolecsine prav delúje té „PLANINKA“-čaj-Bahovec. Dobi sze v-plombirani paketaj po 20 Din vu apotekaj, all pri Mr. L. Bahovec, apoteki v-Ljubljani (Kogresni trg).

PREDGOVOR.

Lübléni nasi verebratje! Veszelí nász, ka vasz od leta do leta vecs szpozna i vzeme notri vu szvojo hi'zo nas kalendari, steri vu szvoji lêpi pripovêsztaj, 'zitka kêpaj, versusaj, nasega cêrkevno'ga 'zitka fontosnése zgodbe, nase cêrkvi zgodovine, nase vere vítêzov blagoszlovleni 'zitek, miszli evangelioma dáva i z zvojjimi glászmi vsze protestante enzdrúgim vkúperprikapcúje.

Nasoj evangelicanszkoj cêrkvi edna velka môcs je posteni, csiszti, zidajôcsi evangelicanszki stamp. Ete stamp krepiti trbê, naj potom tê krepí vszákó nase dobro dugovánve. Naj ne'kode tak nikomi vszedno, ka kaksí kalén ari má nego naj podpêra ete evangelicanszki kalendari rászirjávati.

Evangelicanszki kalendari na zacsnyennoj pôti scsé naprêditi i zagovárjati evangelicanszki bratov i szesz'tér krivice. Zevszém vcsiti scsé, karakter lúdi osznávlati i rászvezeljávanye prineszti.

Gledécs na te'zke pênezne rászmere je cêna nasega kalendarija szamo 8 dinárov. Siritelom pa escse 10%-ov dopúsztká dámo.

Bárbi nê zamúdíla kúbiti szí niti edna evangelicanszka hi'za ete kalendari, naj bi on vedno vu vecs i vecs hi'zaj lehko szpunyávao szvoje odicsno pozvánje.

Puconci i M. Sobota, 1932. oktobra mészeca.

Luthár Ádám

evang. dúhovnik, glávni reditel.

Fliszár János

vp. vucsitel, pomo'zni reditel.

Kováts Stefan

evang. sínýôr, pomo'zni reditel.

Od regulov vrêmena.

Regule telko valájo.
Kelko blôdni na nyé dájo.
Csi nede tak, te de ovak,
Csi de ovak, te neo etak.
Bôg te gléda doli z nébe,
Ka on scsé: dene pred tébe.
Ravnanye on vu rôki má,
Ka szmo vrêdni, tiszto nam dá.

Cslovék nemre prebroditi,
Cile nyegve vözbroditi . . .
Neprevidjene szo poti,
Po steroj on vodi lúdi.

Delo, szkrbnoszt, previdénye,
Ino csedno prerazténye

Naj bô nase nakanénye,
Nej pa pred nyega idénye.

Na brezpametno csinénye,
Sto zná na kakse znaménye?
Na blodnikov satrúvanye
I norcšekov modrúvanye,

Nika vecs nê trbê dati,
Ténbole csedno delati;
Vu Bôgi sze prav vüpati,
Z sorsom vrêlo bojívati.

Nigdár nê vnemar vcagati,
Nego vszigdár krepko szlátí:
Tak vsze mamó obládati
I szebé gor' obdr'zati.

F.

Január má 31 dni, Szecsén.

Dén	Protestanszki	Rim. kath.	Szunca		Mejszeca	
			zhod	záhod	zhod	záhod
Evang. Lukács II. 21 Epist.: Galat. 3. 23-29.						
1	Nedela	Nôvo leto	Nôvo leto	☿ 7 48	♃ 4 19	10 45 10 26
2	Pondélek	Ábel	Jezus. sz. tn é	☿ 7 48	♃ 4 20	11 0 11 36
3	Tork	Benjamin ☉	Genoveva d.	☿ 7 48	♃ 4 21	11 15 —
4	Szrêda	Leona	Titusz p.	☿ 7 48	♃ 4 22	11 29 0 44
5	Csetrtek	Simon	Teleszför p.	☿ 7 47	♃ 4 23	11 46 1 52
6	Pétek	Tri král. d.	Tri král. d.	☿ 7 47	♃ 4 24	12 7 3 0
7	Szobota	Attila	Lucian m.	☿ 7 47	♃ 4 25	12 33 4 9
Evang. Lukács 2 41-52 Epist.: Rmt. 12 1-5						
8	Nedela	Po tri kr. 1.	Po tri kr. 1.	☿ 7 47	♃ 4 26	1 6 5 15
9	Pondélek	Marcel	Julián m.	☿ 7 47	♃ 4 27	1 49 6 17
10	Tork	Melánia	Viljem	☿ 7 46	♃ 4 28	2 45 7 11
11	Szrêda	Ágota ☽	Higin p.	☿ 7 46	♃ 4 29	3 49 7 55
12	Csetrtek	Erneszt	Árkád	☿ 7 45	♃ 4 30	5 00 8 29
13	Pétek	Vidor	Veronika †	☿ 7 45	♃ 4 32	6 14 8 55
14	Szobota	Bódog	Hár p.	☿ 7 44	♃ 4 33	7 29 9 14
Evang. Ján. 2 1-11 Epist.: Rmt. 12 6-16.						
15	Nedela	Po tri kr. 2.	Po tri kr. 2.	☿ 7 43	♃ 4 35	8 45 9 35
16	Pondélek	Guszláv	Marcel p.	☿ 7 43	♃ 4 36	9 59 9 52
17	Tork	Antun	Antun	☿ 7 42	♃ 4 38	11 15 10 7
18	Szrêda	Piroska	Proska d.	☿ 7 41	♃ 4 39	10 24
19	Csetrtek	Sára ☾	Margit	☿ 7 41	♃ 4 40	0 32 10 43
20	Pétek	Fábián	Fábián †	☿ 7 40	♃ 4 42	1 56 10 8
21	Szobota	Ágnes	Ágnes	☿ 7 39	♃ 4 44	3 20 11 39
Evang. Máte 8 1-13 Epist.: Rmt. 12 17-21						
22	Nedela	Po tri kr. 3.	Po tri kr. 3.	☿ 7 38	♃ 4 45	4 43 12 25
23	Pondélek	Zelma	Rajmund	☿ 7 37	♃ 4 47	5 56 1 24
24	Tork	Táde	Timoth p.	☿ 7 36	♃ 4 48	6 54 2 40
25	Szrêda	Pavla obrn.	Pavla obrn.	☿ 7 35	♃ 4 50	7 37 4 3
26	Csetrtek	Vanda ☽	Polikárp p.	☿ 7 34	♃ 4 52	8 7 5 28
27	Pétek	Lothár	Zlatovüstl †	☿ 7 33	♃ 4 53	8 30 6 48
28	Szobota	Károl	V. Karol	☿ 7 32	♃ 4 55	8 49 8 4
Evang. Máte 8 23-27 Epist.: Rmt. 13 8-10.						
29	Nedela	Po tri kr. 4.	Po tri kr. 4.	☿ 7 31	♃ 4 56	9 4 9 16
30	Pondélek	Mártonka	Martina d.	☿ 7 30	♃ 4 58	9 18 10 27
31	Tork	Vergília d.	N. szv. Peter	☿ 7 29	♃ 5 0	9 34 11 36

Vrejmena houd pouleg Merschela: Zacsétek mejszeca mlácsno, 11-18 premenyávno, 19-26 vetrovje, potom mocsen mraz
Prvoga je dén 8 v. 32 m. dúgi, do konca mejszeca 1 v. priraszté.

Regule vrejmena :

Csi sze na Trikrálovo sztréhe sznég topi, ali v-kolotecsnici sznégá voda tecsé — rodno leto bode.

Csi je szunce na dén Vince,
Pune bode peovnice.
Z-sziljem pun skegyée i párma,
K-Mihaly'vomi dobra brátva.
Na Pavlovo vrémen csiszto,
Nam ká'ze obilno leto.

Csi pa veterno i zvirno,
Prineszti má pomor, bojno.
Csi bô megla, de nezdravo,
Csloveki, sztvári skodlivo.
Csi de pa sznég'zen i moker,
Bode krúh v'zéli i dober.

Vu rokáj tvoji szo vrémjena moja. ('Zolt. 31., 16.)

Bôg je obramba i môcs nasa, vu vszákóm sztiszkávanyi gotova pomôcs nájdena. Zátó sze ne bojimo, csi bi sze szvét premenyávaó. ('Zolt. 45, 2., 3.)

JANUÁR

Mejszeca premenyávanye :

23 ga ☉ ob 15 vóri 20 minut, 30 ga ☉ ob 9 vóri 36 minut, 18 ga ☉
3 ob 10 vóri 36 minut, 15 ga ☉ ob 2 vóri 37 minut.

Kmeta ôpravice v-Januárji :

Vu dvorisí: sznég i léd tá csisztiti, skéri popravek i rédjénye. — Na nyivaj: gnojá vo'z'ya, szkórnatí sznég z szvinyámi szklacsiti datí, grmôvje, trnye trébíti. — V stali: stale vetrti i tople dr'zati, jaszli, kopanye csiszte meti, bo'znésó i szlabso krmo polagati. Kürecsnyekov dveri, obloke, moszto ce z szlámov podmetati. — Pri szadovenom drevji: gôszanic gnézd preprávlanje, za cepjé vécsic branyé, szúho drevje vükopati, za szadjénye cepk jame kopati i za ceplenyé potrebno kojno sze szkrbeti. — Vu kúnyszkom ogradcseki: prahsiti, gnoj podkápati, topli gréd rédjénye. — V goricaj: gnojiti, kolje pripravlati, víno pretákati, lagve 'zveplati, naj neszpisznívjo, peovnice tople dr'zati i vötrti.

Február má 28 dní, Szüsec.

Dën	Protestantszki	Rim. kath.		Szunca		Mejszeca		
				zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Szrêda	Ignác	Ignác p.		7 27	5 1	9 51	—
2	Csetrtek	Karolina ☉	Szvecsnica		7 26	5 3	10 9	0 45
3	Pétek	Balázs	Balázs p.		7 24	5 4	10 32	1 54
4	Szobota	Ráhel	Korz. András		7 22	5 6	11 2	3 2
Evang. Máte 13. 24 30. Epist.: Kolos 3 12 17.								
5	Nedela	Po tri kr. 5.	Po tri kr. 5		7 21	5 7	11 42	4 6
6	Pondêlek	Dorothea	Dorothea d.		7 19	5 9	12 32	5 3
7	Tork	Tivadar	Romuáld ap.		7 17	5 10	1 33	5 51
8	Szrêda	Aranka	M. szv. Ján		7 16	5 12	2 44	6 29
9	Csetrtek	Abigail	A. Cirill		7 15	5 13	3 57	6 57
10	Pétek	Elvira ☽	Skolaszt. d. †		7 13	5 14	4 14	7 21
11	Szobota	Berthold	Mária Luod.		7 12	5 16	5 30	7 41
Evang. Máte 20 1=16 Epist.: I. Kor 9 24 10 1-5.								
12	Nedela	Septuages.	Septuages.		7 11	5 18	7 47	7 58
13	Pondêlek	Ella	Ricci szv. K		7 9	5 19	9 9	8 14
14	Tork	Bálint	Bálint m.		7 8	5 21	10 23	8 30
15	Szrêda	Fausztin	Fausztin m.		7 6	5 22	11 44	8 49
16	Csetrtek	Julija	Julija m.		7 5	5 24	-	9 13
17	Pétek	Donát ☾	Donát p. †		7 3	5 26	1 8	9 41
18	Szobota	Konrad	Simon p.		7 2	5 27	2 30	10 20
Evang. Lukács 8. 4 - 15. Epist.: II Kor. 11 19 12 1 9								
19	Nedela	Sexages.	Sexages.		7 00	5 29	3 45	11 13
20	Pondêlek	Álmos	Aladár p.		6 59	5 30	4 47	11 22
21	Tork	Eleonora	Eleonora		6 57	5 32	5 34	1 40
22	Szrêda	Gerzon	Peter		6 55	5 33	6 8	3 2
23	Csetrtek	Alfréd	Dam. szv. P		6 53	5 35	6 32	4 23
24	Pétek	Mátyás ☽	Mátyás ap. †		6 51	5 36	6 52	5 41
25	Szobota	Géza	Géza m.		6 49	5 38	7 9	6 55
Evang. Lukács 18 31 43. Epist.: I Kor. 13 1 10								
26	Nedela	Quinquag.	Quinquag.		6 48	5 40	7 23	8 7
27	Pondêlek	Akos	Báthory A.		6 46	5 41	7 39	9 18
28	Tork	Elemér	Rozmán ap.		6 44	5 43	7 54	10 27

Vrejmena houd pouleg Hersthela: Vu cejnom mejszeci de mlácsno vrejmen, szamo na konci mejszeca de de'zd'zevno.

Prvoga je dén 9 vör 34 min. dúgi, do konca mejszeca 1 vöro 25 min. priraszté.

Regule vrejmena : Csi na szvecsnico (2 ga) szunce szija i lèpi topeł dèa je, teda za nyim mrzli dnèvi prìdejo. Kem toplèsi je szùhsec, tém mrzlèsi de málitràven i vùzem. Na szvecsnico medved vòpride zszvoje lüknye (brloge) i okòli poglédne, csi je lèpo vrèmen, nazàj sze povrné szpát, csi je pa mrzlo vrèmen, vònè osztàne.

Csi je na Majkesovo mrzlo (24), te de escse 40 dni mrzlo.

Zàto : Csi nàjde léd, szpotere ga,
Csi nenàjde, rédo de ga.

Csi lùbéznosztì nemam, nikaj szem nej. (I. Kor. 13 2)

Glédajte, kàkso lùbézen nam je dao Ocsa, naj se Bo'zi szinòvje zovémo. (I. Ján. 3, 1.)

FEBRUÀR

Mejszeca premenyàvanye :

2-ga ☉ ob 2 vòri 16 minut, 10 ga ☽ ob 2 vòri 1 minut, 17-ga ☾ ob 3 vòri 8 minut, 24 ga ☉ 1 vòri 44 minut.

V-Februàri :

Szilje pomèšati, szemenszko zrnye csisztiti, 'z-nyiv sznegà vodò doli pùsztsati, szlabo szètvo z-zveplenim ammoniokom gnojiti, od szrèna pozdignyeno szètvo zva'èkivati, tràvnike csisztiti, vlàcsiti, ovesz, jecsmen, gròko, lécsò, gràhscsics szèjati. — V-stali : bògso krmo polagati, obilno naszùlati. — Szadovenoga drevja sztèblovje csisztiti, szùhe vèke odsztràniti, gnojiti. — V-kùnyszkom ogradcseki : v-tople gredé szèjati ; na szlobodnom gràhscsics, mrkevcsno, petrìsa, salátno szemèn, mak szèjati, csesznek, sósko, szprotolèsnyi kel szaditi.

Márc má 31 dní, Máli tráven.

Dén	Protetánszhi	Rim. bath.	Szunca		Mejszeca		
			zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Szrêda	Albin	Pepeln. ca. ††	6 42	5 44	8 12	11 38
2	Csetrték	Lujza	Smplic ††	6 40	5 46	8 34	
3	Pétek	K. rnél	Kun gun. ††	6 38	5 47	9 2	0 47
4	Szobota	Kázmér ☉	Kázmér: ††	6 36	5 49	9 36	1 53
Evang. Máte 4 1 - 11 Epist : II Kor 6 1 10							
5	Nedela	Posztna 1.	Posztna 1.	6 34	5 50	10 22	2 53
6	Pondêlek	Gottlieb	Perpetna ††	6 31	5 51	11 18	3 43
7	Tork	Tomás	A szv. T. ††	6 31	5 53	12 24	4 26
8	Szrêda	Zoltán	János K. ††	6 29	5 54	1 36	4 58
9	Csetrték	Franciska	Franciska ††	6 27	5 56	2 52	5 24
10	Pétek	Olimpia	40 mantr. ††	6 25	5 57	4 8	5 45
11	Szobota	Aladár	Szilárd m. ††	6 23	5 59	5 26	6 3
Evang. Máte 15. 21 - 28 Epist : I Thess 4, 1 7							
12	Nedela	Poszt. 2 ☉	Posztna 2	6 21	6 0	6 44	6 20
13	Pondêlek	Krisztián	Szabin m. ††	6 19	6 2	8 5	6 36
14	Tork	Mathild	Mathild ††	6 17	6 3	9 27	6 54
15	Szrêda	Kr stóf	Longin m. ††	6 15	6 5	10 53	7 16
16	Csetrték	Henriette	Geréb p. ††	6 13	6 6	—	7 43
17	Pétek	Gertrud	Patrik p. ††	6 11	6 8	0 18	8 19
18	Szobota	Sándor E ☾	Sándor ††	6 9	6 9	1 37	9 8
Evang. Lukács 11. 14-28 Epist : Efz. 5 1 - 9							
19	Nedela	Posztna 3	Posztna 3.	6 7	6 11	2 43	10 12
20	Pondêlek	Hubert	B. C. áki ††	6 4	6 12	3 33	11 27
21	Tork	Benedik	Benedek ††	6 2	6 14	4 10	12 48
22	Szrêda	Oktáván	G. szv. K. ††	6 0	6 15	4 37	2 7
23	Csetrték	Frumenc	Viktor m. ††	5 58	6 17	4 58	3 24
24	Pétek	Gábor	Gábor ar. ††	5 56	6 18	5 15	4 38
25	Szobota	Mária	Ceplena M. ††	5 55	6 19	5 30	5 50
Evang. János 6 1 15 Epist : Gal. 4 21 - 31.							
26	Nedela	Poszt. 4 ☉	Posztna 4	5 52	6 20	5 45	7 0
27	Pondêlek	Hajnszka	Dam. Ján. ††	5 50	6 22	6 0	8 10
28	Tork	Gedeon	Kap. Ján. ††	5 48	6 24	6 17	9 21
29	Szrêda	Cirill	Auguszta ††	5 46	6 25	6 37	10 30
30	Csetrték	Izidor	Kerény m. ††	5 44	6 26	7 3	11 38
31	Pétek	Árrád	Gu dó ††	5 42	6 28	7 34	

Vrejmena houd pouleg Herschela: 1-12 mrzli vetrovje, 12-17 sznej i viherje, 18-25 mraz, 26-31 viherje,
Prvoga je dén 11 vör 2 mín. dúgi, do konca mejszeca 1 vöro 44 mln. priraszté.
Zacséték szprotolajtja 21-ga ob 2 vöri 43 mín.

April mà 30 dni, Velki tràven.

Dèn	Protestanszki	Rim. kath.	Szunca		Mejszeca	
			zhod	záhod	zhod	záhod
1 Szobota	Hugó	Hugó p. ††	5 40	6 29	8 15	0 41
Evang. János 8 46–59. Epistola Zsid. 9 11–15						
2 Nedela	Poszt. 5. n.	Poszt. 5. n.	5 38	6 30	9 6	1 35
3 Pondélek	Keresztély ☉	Richárd p. ††	5 36	6 32	10 7	2 21
4 Tork	Izidor	Izidor p. ††	5 34	6 33	11 15	2 56
5 Szrêda	Vincenc	F szv. V. ††	5 32	6 34	12 28	3 25
6 Csetrtek	Coelesztin	Coelesz p. ††	5 30	6 35	1 43	3 47
7 Pétek	Hermann	Bolecsa d. ††	5 28	6 37	2 59	4 5
8 Szobota	Lidia	Dénes d. ††	5 26	6 38	4 17	4 23
Evang. Máte 21. 1 9. Epis. Filpp. 2 5 11.						
9 Nedela	Cvetna n.	Palmarum	5 24	6 40	5 38	4 40
10 Pondélek	Zsolt ☉	Ezekiel ††	5 23	6 41	7 1	4 58
11 Tork	Leó	Leó p. ††	5 21	6 42	8 28	5 18
12 Szrêda	Gyula	Gyula p. ††	5 19	6 44	9 56	5 43
13 Csetrtek	Ida	Vel. cset. ††	5 17	6 45	11 21	6 17
14 Pétek	Vel. pètek	Vel. pét. ††	5 15	6 47	—	7 3
15 Szobota	Atala	Vel. szob. ††	5 13	6 48	0 34	8 3
Evang. Márk. 16. 1 8 Epistola: I. Kor. 5. 6–8.						
16 Nedela	Vüzem	Vüzem	5 11	6 50	1 30	9 16
17 Pondélek	Vüz. p. ☉	Vüz. pond.	5 9	6 51	2 12	10 36
18 Tork	Ilma	Apollon. m.	5 7	6 52	2 41	11 56
19 Szrêda	Kocsárd	Emma	5 5	6 54	3 3	1 13
20 Csetrtek	Tivadar	Tivadar	5 3	6 55	3 22	2 27
21 Pétek	Anzelm	Anzelm p. †	5 1	6 57	3 37	3 38
22 Szobota	Szotèr	Kajus	5 0	6 58	3 52	4 48
Evang. János 20. 19–23 Epistola: I. János 5. 4–10						
23 Nedela	Po vüz. 1. n.	Quasimod.	4 58	7 0	4 7	5 57
24 Pondélek	Gyüri ☉	Gyüri m.	4 56	7 1	4 23	7 7
25 Tork	Márk	Márk.	4 55	7 3	4 42	8 17
26 Szrêda	Ervin	Kilit iMarc.	4 53	7 4	5 6	9 25
27 Csetrtek	Arisztid	K. Peter	4 51	7 5	5 34	10 30
28 Pétek	Valeria	Kr. Pavel †	4 50	7 7	6 12	11 27
29 Szobota	Albertina	Peter m.	4 48	7 8	6 59	—
Evang. János 10. 11–16 Epistola: I. Peter 2. 21 25.						
30 Nedela	Po vüz. 2. n	Misericord.	4 46	7 10	7 57	0 16

Vřemena houd pouleg Herschela: 1–10 Mocsni vetrovje, 10–16 premenyávnò, 17–24 doszta de'zd'za, na konci mészeca mokro premenyávnò vřemèn.

Prvoga je dèn 12 v. 49 m. dugi, do konca mészeca 1 v. 35 m. priraszté.

Regule vrejmena : Csi je na vüzemszko nedelo de'zd'z, do riszál de vszako nedelo de'zd'z i vrëmen de premenývavno. — Csi na Tibora dén (14) sze trávnici ne zelenijo — nemremo rodnoga leta csakati. Csi je té mêszec vla'zen — obilno leto de Csi breza obzeleni, në sze trbê bojati mraza. Csi sze pa Margarêtica pokázê: csi csrenye cvetêjo — cvelo bode i trsztje. Po Gyürgyavom telkokrát bode szlána, kelkokrát je pred preminôcsim Mihalyovom bila. Csi v etom mêszeci grmi — rodno leto vsini. Kelko dni pred Markovom (25) 'zabe brekajo, telko dni do ponyem múcsale. Csi na Markovo szlavicsek mucsi — premenývavno vrëmen znamenûje; csi pa fúcska, vugodno szprotolêtje glászi Csi Gyürgyavo cvêtje v obilnoszti jesz-tejo, de — obilno leto, csi ga je pa malo — szükesino i drágocso nam znamenûje.

Blagoszloveni je Bôg i Ocsa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, ki nasz je pôleg szvoje vnôge szmilenoszti preporôdo na 'zivo vûpazen, po gorisztanényi Jezus Krisztusovom od mrtvi. (I Petr. 1, 3.)

ÁPRIL

Mejszeca premenývanye :

3-ga ☉ ob 6 vöri 56 minut; 10-ga ☿ ob 2 vöri 38 minut; 17 ga ☾ ob 5 vöri 17 minut; 24 ga ♀ ob 7 vöri 38 minut.

V-áprillisi :

Hramôv poprâvlanye. Za szemen krumpise i kukorco pripraviti. — Drôvno máhro na paso pûsztiti. Na zeléne krme poláganye sze premeniti; mláde máhre varvanye od de'zd'za. Kokvács i piscsanec obravnávanye. — Gingavi cepik privezûvanye; okâpanye, ôcsenye, obrezávanye, klésztsenye i szadjenye. — Kapúszte, karfiol, karalábi, lúk, csesztnék, saláto, zeller szaditi; dinye i ôgorke v tople gredê szaditi; na szlobodnom: grâhcsics, spinót, retkvi i saláto szêjati. Trsztje szaditi, grôbati.

Máj má 31 dní, Riszálcsek.

Dén	Protestantszki	Rim. kath.	Szunca		Mejszeca		
			zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Pondélek	F. úp	Filip i. Jakob	4 45	7 11	9 1	0 55
2	Tork	Zsigmond ☉	Athanáz p.	4 43	7 13	10 11	1 25
3	Szrêda	Irma	Szv. Józef	4 42	7 14	11 24	1 48
4	Csetrtek	Forán	Flórián m.	4 40	7 15	12 37	2 8
5	Pétek	Gothárd	P. us p. †	4 39	7 17	1 52	2 26
6	Szobota	Frida	János	4 37	7 18	3 9	2 43
Evang. János 16. 16 23 Epist.: I Peter 2 11 20							
7	Nedela	Po vüzmi 3	Jubilate	4 36	7 19	4 29	2 59
8	Pondélek	Gzella	Mhal arch.	4 34	7 21	5 54	3 18
9	Tork	Gregor	Naz. szv. Gr.	4 32	7 22	7 23	3 41
10	Szrêda	Ámin	Antonin p.	4 31	7 23	8 53	4 10
11	Csetrtek	Mamertus ☉	Mamert p.	4 29	7 25	10 14	4 52
12	Pétek	Pongrác	Pongrác m. †	4 28	7 26	11 20	5 48
13	Szobota	Szeriác	Szeriác	4 27	7 27	—	6 59
Evang. János 16. 5 15 Epist.: Jakob 1. 16 21							
14	Nedela	Po vüzmi 4.	Cantate	4 25	7 28	0 9	8 20
15	Pondélek	Zéfa	D. Salle J. n.	4 24	7 29	0 43	9 43
16	Tork	Mózes ☾	Nep. szv. J.	4 23	7 31	1 8	11 3
17	Szrêda	Paskal	Paskal m.	4 22	7 32	1 28	12 19
18	Csetrtek	Erik	Venanz m.	4 20	7 33	1 44	1 30
19	Pétek	Ivó	Celest. p. †	4 19	7 34	1 59	2 40
20	Szobota	Bernát	Bernát	4 18	7 35	2 14	3 48
Evang. János 16. 23 30 Epist.: J. kob 1. 22 - 27							
21	Nedela	Po vüzmi 5.	Rogate	4 17	7 36	2 30	4 58
22	Pondélek	Julja	Julja d.	4 16	7 37	2 48	6 7
23	Tork	Dezső	Dezső p.	4 15	7 39	3 10	7 15
24	Szrêda	Eszter ☉	Krscs. ser.	4 14	7 40	3 37	8 21
25	Csetrtek	Riszt. vn. z.	Riszt. vn. z.	4 13	7 41	4 12	9 21
26	Pétek	Filip	N. szv. Fil. †	4 12	7 42	4 56	10 12
27	Szobota	Beda	Beda	4 11	7 43	5 50	10 54
Evang. János 15. 26 16 1. 4. Epist.: I Peter 4. 7 11.							
28	Nedela	Po vüzmi 6	Exaudi	4 10	7 44	6 53	11 26
29	Pondélek	Maxim	P. Magd. d.	4 10	7 45	8 0	11 50
30	Tork	Ferdinánd	Janka	4 9	7 46	9 11	—
31	Szrêda	Petronella	Angela d.	4 8	7 47	10 23	0 12

Vrejmena houd pouleg Herschela: Do 15-ga de jáko lejpo vrejmen, od 16-ga naprej de mokro z plohami.

Prvoga je dén 14 vör 26 min. dúgi, do konca mejszeca 1 vöro 13 min. prirászté.

Regule vrejmena : Csi je na Filipovo hladno i via'zno: sztrédnyi pôv csákajmo; csi je toplo i csiszto, teda obilnêsega. Csi je na Kri'zovo csiszto vrêmen je na haszek, csi pa de'zd'zevno, je na kvár. Riszálszke nedele de'zd'z je hasznoviti. Na Vrbanovo (25) csi je csiszto vrêmen — bode szladko vino, csi je pa de'zd'zevno — de kiszilo. Pongrácov de'zd'zd je nyivam dober, ali goricam skodlivi. Csi je Riszálscesek premoker, Iváncsesek de szûhi.

Ne dájte sze zapelati: hûda zgucsávanya szkvarijo dobre návade.
(I. Kor. 15, 33.)

Vsza záto, sterakoli scséte, naj vam vcsinijo lûdjé, tak i vi csin-
te nyim. Ár je eta právda i prorocke. (Mt. 7, 12.)

MÁJUS

Mejszeca premenyávanye :

2 ga ☉ ob 11 vöri 39 minut, 9 ga ☽ ob 11 vöri 4 minut, 16-ga ☾
ob 1 vöri 50 minut, 24-ga ♀ ob 11 vöri 7 minut.

V-májusi :

Práhsenye, szétvéo vlácsenye, psenicсно szétvo ob'zeti; lucerno, de-
delco kosziti; csalamádo, proszo, bér szêjati. — Na zeléno poláganye
paziti trbê, praszce osztaviti. Szvinyé obravnávati, naj májo priliko za
kalísanye i dobijo zadoszta zeléne krme i zdravo vodô za pitvino.
Zrébeta, telci sze vszáki dén na szprehodjenje gonijo. Lôso máhro
vöpodkrmiti. Perotnino csiszto dr'zati, máhro z-zelénov krmov krmitti.
— Künyszke ogradcseke pleti, okápati, polêvati. — V goricaj prázna
mészta zaszájati, zeléno ceplenyè; sprickanye.

Juni má 30 dní, Ivanscsek.

Dèn	Protestanszki	Rim. kath.		Szunca		Mejszeca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1	Csetrtek	Pamfil ☉	Pamfil m.		4 7 7 48	11 34	0 30
2	Pétek	Anna	Erazmus m.†		4 7 7 49	12 47	0 47
3	Szobota	Klotild	Klotild ††		4 6 7 50	2 4	1 2
Evang. János 14, 23–31. Epist.: Dján 2, 1–13.							
4	Nedela	Riszáli	Riszáli		4 6 7 50	3 24	1 20
5	Pondélek	Risz. pond.	Risz. pond.		4 5 7 51	4 49	1 40
6	Tork	Norbert	Norbert p.		4 5 7 52	6 18	2 6
7	Szrèda	Róbert	Róbert k. ††		4 4 7 53	8 52	2 40
8	Csetrtek	Medárd ☉	Medárd p.		4 4 7 54	9 0	3 28
9	Pétek	Félix	Félix m. ††		4 3 7 55	9 58	4 34
10	Szobota	Margit	Margit kr. ††		4 3 7 55	10 39	5 54
Evang. János 3, 1–15. Epist.: Rim. 11, 33–36.							
11	Nedela	Szv. tr. n.	Szv. tr. 1		4 3 7 56	11 9	7 20
12	Pondélek	Klaudius	F. szv. Ján.		4 3 7 56	11 31	8 44
13	Tork	Tobiás	P. szv. Anton		4 2 7 57	11 50	10 3
14	Szrèda	Vazul	Szv. Vazul		4 2 7 57	— —	11 19
15	Csetrtek	Vid ☉	Tejlovo		4 2 7 58	0 6	12 31
16	Pétek	Jusztin	R. szv. Fr. †		4 2 7 58	0 20	1 40
17	Szobota	Laura	Rainer m.		4 2 7 59	0 37	2 49
Evang. Lukács 16, 19–31. Epist.: I. János 4, 16–21.							
18	Nedela	Po szv. tr. 1	Szv. tr. 2		4 2 7 59	0 54	3 58
19	Pondélek	Gyárfás	Gyárfás		4 2 8 0	1 14	5 7
20	Tork	Ráfael	Szilvér p.		4 2 8 0	1 40	6 13
21	Szrèda	Alajos	J. szv. Alajos		4 2 8 0	2 11	7 14
22	Csetrtek	Paulína	Paulína, A.		4 3 8 1	2 53	8 9
23	Pétek	Zoltán ☉	J. sv. szrdc†		4 3 8 1	3 45	8 54
24	Szobota	Iván	Iván krszt.		4 3 8 1	4 45	9 29
Evang. Lukács 14, 16–24. Epist.: I. János 3, 13–18.							
25	Nedela	Po szv. tr. 2	Szv. tr. 3.		4 4 8 1	5 52	9 56
26	Pondélek	Ján. i Pavel	Ján. Pavel m.		4 4 8 1	7 2	10 18
27	Tork	László	László kr.		4 5 8 1	8 13	10 36
28	Szrèda	Juce	Juce		4 5 8 1	9 24	10 52
29	Csetrtek	Peter Pavel	Peter Pavel		4 5 8 1	10 35	11 7
30	Pétek	Pavel ☉	Pavel †		4 6 8 1	11 48	11 24

Vrejmena houd pouleg Hersthela: Vu zacsétki mejszeca de'zd'z dale trpi, 8–15 vöter i de'zd'z, 15–22 prijétno vrejmen, 23 30 pá de'zd'zavno hladno vrejmen. — Prvoga je dèn 15 vör 41 min. dúgi, do 21-ga 17 min. priraszté, od etoga mao do konca mejszeca 3 min. sze pomensa. Leto sze zacsne 21-ga ob 10 vöri 12 min.

Regule vrejmena : Csi je na medárovo csiszto, prijétno vrèmen : — dobro leto de, csi pa na té dèn de'zd'zi, 40 dni de de'zd'zevno. Csi kukujca pred Ivanovim kukúcsè, de fál szilje, — ali csi po Ivanovom zácsa kukúkati, de drágocsa. Csi pred Ivanovim dnévom de'zd'zi, te de 4 dni de'zd'zilo.

Záto dolidente lá'z i gúcste isztino vszáki z-bli'znyim szvojim, ár szmo eden drúgoga kotrige. (Efez. 4, 25.)

Hválo bódem Goszpodna, dokecs bom 'zivo, 'zoltáre bom szpè-
vao Bôgi mojemi, kak dugo jesztem. ('Zolt. 146, 2.)

Dnesz csi glász nyegov csúli bodte, ne obrdite szrdca vasa.
(Zld. 3, 7—8.)

JUNI

Mejszeca premenývanye :

1-ga ☉ ob 12 vöri 53 minut ; 8-ga ☽ ob 6 vöri 5 minut ; 15-ga ☾ ob 0 vöri 26 minut ; 23-ga ☼ ob 2 vöri 22 minut ; 30-ga ☉ ob 10 vöri 41 minut.

V-juniusi :

Skegyen, gümno vréd vzèti, mosztníc mázanye popraviti. — Kukorco, krumpise okápati, oszípávati. Koszitév, krme szprávlanye. Detelcsne grinte preprávlati. Konye z-zelénov krmov krmíti ; z-dobrov vodòv napájati. Cepike csiszte dr'zati, capicsnyeke okápati ; csresnyove i marul koscsice szaditi ; gòszanice preprávlati, pôvrszla szúkati k-zétvi. Zimszki ôgork i lètesnyi retkev szemen szaditi. Ougurcsno i diny bilja gròbanye, razprávlanye. K-trszji kolje szaditi, vézati, obrúgim kopati i sprickati.

Juli má 31 dni, Jakobescsek.

Dèn	Protestanszhi	Rím. kath.	Szunca				Mejszeca					
			zhod	záhod	zhod	záhod						
1	Szobota	Tibold	Jez. szv. krv	♄	4	6	8	1	1	4	11	43
Evang. Lukács 15, 1—10. Epistola: I. Peter 5, 6—11.												
2	Nedela	Po szv. tr. 3	Szv. troj. 4	♄	4	7	8	0	2	24	—	—
3	Pondélek	Kornél	Szpom. pap.	☾	4	8	8	0	3	49	0	4
4	Tork	Ulrik	Ulrik p.	☾	4	8	7	59	5	15	0	34
5	Szréda	Enese	Zak. szv. A.	♄	4	9	7	59	6	34	1	14
6	Csetrtek	E'zaiás	E'zaiás pr.	♄	4	10	7	59	7	42	2	9
7	Pétek	Ciril i Met. ☉	Ciril i Met. †	♄	4	10	7	58	8	31	3	24
8	Szobota	Terezija	Er'zebet kr.	♄	4	11	7	58	9	6	4	47
Evang. Lukács 6, 36—42. Epist.: Rim. 8, 18—23.												
9	Nedela	Po szv. tr. 4	Szv. troj. 5.	♄	4	12	7	57	9	33	6	14
10	Pondélek	Amália	Amália	♄	4	12	7	57	9	53	7	39
11	Tork	Lili	I. Pius	♄	4	13	7	56	10	10	9	00
12	Szréda	Izabela	Gualbert	♄	4	14	7	55	10	26	10	14
13	Csetrtek	Jenő	Anaklet p.	♄	4	15	7	55	10	42	11	27
14	Pétek	Eörs	Bonavent. †	♄	4	16	7	54	10	58	12	37
15	Szobota	Henrik	Henrik casz.	♄	4	16	7	53	11	18	1	47
Evang. Lukács 5, 1—11. Epistola: I. Peter 3, 8—15.												
16	Nedela	Po szv. tr. 5	Szv. tr. 6.	♄	4	18	7	52	11	12	2	57
17	Pondélek	Elek	Elek m.	♄	4	19	7	51	—	—	4	4
18	Tork	Frigyes	Karmil m.	♄	4	20	7	50	0	12	5	9
19	Szréda	Emilia	Paul szv. V.	♄	4	21	7	49	0	50	6	5
20	Csetrtek	Elias	Jeromos m.	♄	4	22	7	49	1	38	9	52
21	Pétek	Dániel	Praksed. d. †	♄	4	23	7	48	2	36	7	29
22	Szobota	Marija M. ☽	Márija M.	♄	4	24	7	47	3	42	8	1
Evang. Máte 5, 20—26. Epistola: Rim. 5, 3—11.												
23	Nedela	Po szv. tr. 6	Szv. tr. 7.	♄	4	26	7	45	4	52	8	24
24	Pondélek	Krisztina	Krisztina	♄	4	27	7	44	6	2	8	42
25	Tork	Jakub	Jakub ap.	♄	4	28	7	43	7	15	8	59
26	Szréda	Anna	Anna	♄	4	29	7	42	8	27	9	16
27	Csetrtek	Olga	Pantaleon	♄	4	30	7	41	9	38	9	31
28	Pétek	Juce	Juce p. †	♄	4	31	7	40	10	52	9	48
29	Szobota	Mártha	Mártha	♄	4	33	7	38	12	9	10	7
Evang. Márk 8, 1—9. Epistola: Rim. 6, 19—23.												
30	Nedela	Po szv. tr. 7. ☽	Szv. troj. 8.	☾	4	34	7	37	1	31	10	33
31	Pondélek	Oszkár	Loyola sz. Ig.	☾	4	35	7	36	2	54	11	06

Vrémèna houd pouleg Herschela: Zacsétka mejszeca prijétno, toplo, 7—13 prevecs mokro vrejmen, 14—22 premenývavno, 23—29 vedrno, toplo, 30—31 de'zd'z.

Prvoga je dèn 15 v. 55 m. dugl, do konca mejszeca 54 m. krátsisi.

Regule vrejmena : Csi na Szrpnó Marjo de'zd'zi, de du-
go, 40 dni de'zd'zilo, (tò sze je v-
1852-gom leti uprav tak szpunilo.)

Csi je Margye dén vedrni — dobro, csi je de'zd'zeven: skodlivo
znamenŭje.

*Margya sze oblákov boji,
Grmlanca, de'zd'z sze jì mrzi.*

Csi je Jakoba nõcs (25) vedrna: obilnoszt de v ogradcsekaj, csi je
pa de'zd'zevna: na kvár de orêhom i lesnyekom. — Csi mravlé velke
mravlyneke nanoszijo: trdo zímó csákajmo. — Jakobescseka 20-ga
je Eliás, od steroga pripovêdka právi, ka sze je na 'zerjávi kólaj pe-
lao v-nébo. On rêdkogda zná za szvoj dén i csi zvê za nyega, ka
gda szpádne, veliko grumlanco, blizskanye, szlápov vdérjanye, tocsô
narêdi vu szrditoszti, Szreca ka malogda zvê za nyega. Tô právi od
nyega pripovêdka.

Csi sto nescse deleti, naj ni ne jê. (II. Thess 3, 10.)

Sztvársztvo je brez molitvi 'zivetì. (Balzac.)

JULI

Janne 72

Mejszeca premenyävanye :

7-ga ☉ ob 12 vöri 51 minut; 14-ga ☾ ob 1 vöri 24 minut; 22 ga
☀ ob 5 vöri 3 minut; 30-ga ☽ ob 5 vöri 44 minut.

V-jullusi :

Granár, naszipárníc vrédzétje. — 'Zétva; práhsenye; hajdino i rêpno
szêjati. Konye kôpati dati. Praszic pŭscsanye k-jeszénszkomì kotenyì.
— 'Zivázen po sztrnyicsi pászti. Belice za zimô sztráni dèvati. —
Szád pobérati; csrvivi szád polagati; pune vêke podlagati Vlomlene
vêke z kalamázom omazati. — V-ogradcseki: okápati, pleti, polévati.
Za szemen ôgorcsno bilje polévati. Trszje pleti, csiszttí, vríhke vkrá
rezati, ob trétjim kopati. Vu velikoj hici lagve sprickati.

Augusztus má 31 dní, Mésnyek.

Dén	Protestánszhi	Rím. kath.		Szunca		Mejszeca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1	Tork	Ver. Peter	Ver. Peter		4 36	7 34	4 15 11 54
2	Szrêda	Lehel	L. sz. Alfonz		4 38	7 32	5 26 — —
3	Csetrtek	Hermina	Stefan m.		4 37	7 31	6 23 0 58
4	Pétek	Domonkos	Domonkos †		4 41	7 29	7 3 2 17
5	Szobota	Oszvald ☉	M. D. Mar.		4 42	7 28	7 32 3 43
Evang. Máte 7, 15 – 23. Epist.: Rím. 8 12–17.							
6	Nedela	Po szv. tr. 8	Szv. tr. 9		4 43	7 27	7 55 5 10
7	Pondélek	Ibolya	Kajetán m.		4 45	7 25	8 13 6 32
8	Tork	László	Cirjék m.		4 45	7 24	8 30 7 51
9	Szrêda	Emőd	V. János		4 47	7 22	8 46 9 7
10	Csetrtek	Lörinc	Lörinc		4 49	7 21	9 3 10 19
11	Pétek	Tibor	'Zu'zana †		4 50	7 19	9 21 11 31
12	Szobota	Klára	Klára d.		4 51	7 17	9 44 12 43
Evang. Lukács 16, 1 9. Epist.: I. Kor. 10, 6–13.							
13	Nedela	Po sz. tr. 9 ☉	Szv. tr. 10		4 52	7 16	10 11 1 52
14	Pondélek	Ózéb	Ózéb m. ††		4 54	7 14	10 46 2 58
15	Tork	Márija	Vel. mesa		4 55	7 12	11 3á 3 58
16	Szrêda	Ábrahám	Joakim		4 56	7 11	— — 4 49
17	Csetrtek	Anasztáz	Jácint m.		4 47	7 9	0 16 5 30
18	Pétek	Ilona	Ilona casz. †		4 59	7 7	1 29 6 3
19	Szobota	Huba	Lajos p.		5 0	7 6	2 38 6 27
Evang. Lukács 19, 41–48 Epist.: I. Kor. 12, 1–11.							
20	Nedela	Po sz. tr. 10	Szv. tr. 11		5 1	7 4	3 50 6 49
21	Pondélek	Sámuel ☉	Ch. sz. Franc		5 2	7 2	5 2 7 6
22	Tork	Menyhért	Timót m.		5 4	7 0	6 15 7 23
23	Szrêda	Farkas	B. szv. Filip		5 5	6 58	7 27 7 38
24	Csetrtek	Bertalan	Bertalan		5 6	6 56	8 42 7 57
25	Pétek	Lajos	Lajos krao †		5 8	6 55	9 59 8 14
26	Szobota	I'zó	Zefirin		5 9	6 53	11 19 8 37
Evang. Lukács 18, 9 - 14. Epist.: I. Kor. 15, 1–10.							
27	Nedela	Po sz. tr. 11	Szv. tr. 12		5 11	6 51	12 41 9 8
28	Pondélek	Ágoston ☉	Ágoston		5 12	6 49	2 1 9 49
29	Tork	Ernesztin	Ivana glav. v.		5 13	6 47	3 14 10 45
30	Szrêda	Rôza	Lím. sz. Róza		5 15	6 45	4 14 11 57
31	Csetrtek	Erika	Rajmund m		5 16	6 43	4 59 —

Vrejmena houd pouleg Herschela: Prva polovica mejszeca de'zd'zavno, premenyávno vrejmen; v drúgój polovici mejszeca túdi mokro vrejmen i vetrovje. Prvoga je dén 14 vör 58 min. dúgí, do konca mejszeca 1 vöro 31 min. krátsisi.

Regule vrejmena: Csi je na Lovrencovo (10) lèpo vrèmen, dobro vino i lèpa jeszén bode. Kakse vrèmen je na Bertalanovo (24), takse de cèlo jeszén. Iván (János) krsztitela oglávlenja dén (29) csi je trnok dézd'zevni, je na skodo ogradcsekom.

Delajte, nè szamo za jèsztvino, stera prède: nego za jèsztvino, stera osztáne na 'zítek vekivecsni. (Jan. 6, 27.)

Podpèrajte z naturáliami i z pènezmi „Diacski Dom.“ – Cstite „Düsevni Liszt“!

Blá'zeni szo oni, ki szo csisztoga szrdcá, ár oni bodo Bogá vidili. (Mt. 5, 8.)

AUGUSZTUS

Mejszeca premenyávanje:

5-ga ☉ ob 8 vöri 31 minut, 13 ga ☾ ob 4 vöri 49 minut, 21-ga ☉ ob 6 vöri 48 minut, 28 ga ☽ ob 11 vöri 13 minut.

V-augusztusi:

Plüg, bráno, szejanya masin popraviti. — Kopé voziti, mlatidev; rep-cije i za poláganye 'zito szèjati. — Mühé z stale vöprepravlati z-okmicsenyem i vötrényem. V-stali dr'zècso márho vecskrát vöpüszttiti. Na szlèpo ocsènye; létasnyega száda pecsjé pobéranye. — Szeménya szprávlénye. Saláte, kel i rèpnoga szemena szejanye. Zelja oszipávanye, goric kopanye.

Szeptember má 30 dni, Mihálcsek.

Dén	Protestanszhi	Rim. kath.	Szunca		Mejszeca			
			zhod	záhod	zhod	záhod		
1	Pétek	Egyed	Egyed ap. †		5 17	6 41	5 32	1 18
2	Szobota	Rebeka	Stefan krao		5 19	6 39	5 57	2 43
Evang. Márk 7. 31 37. Epistola: 2 kor. 3. 4—9								
3	Nedela	Po sz. tr. 12n	Szv. tr. 13		5 20	6 37	6 17	4 6
4	Pondélek	Rozália ☉	Vit. szv. Roz.		5 21	6 35	6 34	5 26
5	Tork	Viktor	J. szv. Lörinc		5 23	6 33	6 50	6 43
6	Szrêda	Zakariás	Ida		5 24	6 31	7 7	7 57
7	Csetrtek	Regina	Regina		5 25	6 29	7 42	9 11
8	Pétek	Márija	Mála mesa		5 27	6 27	7 46	10 24
9	Szobota	Ádám	Kl. szv. Peter		5 28	6 25	8 12	11 35
Evang. Lukács 10. 23—37. Epistola: Gal. 3. 15—22.								
10	Nedela	Po sz. tr. 13.	Szv. tr. 14		5 29	6 23	8 43	12 43
11	Pondélek	Teodára ☾	Prot. i Jácint		5 31	6 21	9 24	1 46
12	Tork	Guida	Márija		5 32	6 19	10 15	2 41
13	Szrêda	Ludovika	Notburga		5 33	6 17	11 15	3 25
14	Csetrtek	Szerénka	Szv. Kri'z		5 35	6 15	—	4 2
15	Pétek	Nikodém	7 B. D. M. †		5 36	6 13	0 21	4 31
16	Szobota	Edít	Kornél p.		5 37	6 11	1 32	4 52
Evang. Lukács 14. 11—19. Epistola: Gal. 5. 16—24.								
17	Nedela	Po sz. tr. 14	Szv. tr. 15		5 39	6 9	2 45	5 11
18	Pondélek	Títus	K. szv. Jó'zef		5 40	6 7	3 58	5 28
19	Tork	Vilhelmin. ☉	Jemuák p.		5 41	6 5	5 11	5 44
20	Szrêda	Friderika	Euszták k. ††		5 43	6 3	6 26	6 1
21	Csetrtek	Máté	Máté ap.		5 44	6 1	7 44	6 20
22	Pétek	Mór	Mór m. ††		5 45	5 59	9 4	6 41
23	Szobota	Tekla	Tekla ††		5 47	5 57	10 28	7 9
Evang. Máté 6 24—34 Epistola: Gal. 5. 25 6. 1—10.								
24	Nedela	Po sz. tr. 15	Szv. tr. 16		5 48	5 55	11 50	7 48
25	Pondélek	Kleofás	Gellért p.		5 49	5 53	1 6	8 41
26	Tork	Jusztina ☽	Ciprián i J.		5 51	5 50	2 9	9 46
27	Szrêda	Adalbert	Kozma i D		5 52	5 48	2 58	11 4
28	Csetrtek	Vencel	Vencel		5 53	5 46	3 33	—
29	Pétek	Mihál	M hál arch.		5 55	5 44	4 1	0 26
30	Szobota	Jeromos	Jeromos		5 56	5 42	4 22	1 48

Vrejmena houd pouleg Herschela: Zacsétek mészeca moker, 11—19 vedr. ni lejpi dnévi; od 20 do konca premenývno, neprijétno vrêmen.

Prvoga je dén 13 vör 24 m. dugi, do konca mészeca 1 v. 38 m. kratsisi. — Jeszên sze zacsne 23-ga szeptembra 1 v. 1 m.

Oktober má 31 dni, Szvesztvinscsek.

Dén	Protestanszki	Rim. kath.	Szunca		Mejszeca	
			zhod	záhod	zhod	záhod
Evang. Lukács 7, 11 17. Epist.: Efez. 3. 13–21.						
1	Nedela	Po sz. tr. 16	Szv. tr. 17	 5 58	 5 41	4 40 3 7
2	Pondélek	Petra	Angel varitel	 5 59	 5 39	4 55 4 23
3	Tork	Helga ☼	L. sz. Terez.	 6 0	 5 37	5 12 5 42
4	Szrêda	Franc	Assisi Franc	 6 2	 5 35	5 29 6 51
5	Csetrtek	Aurél	Placid m.	 6 4	 5 33	5 49 8 3
6	Pétek	Brunó	Brunó m. †	 6 5	 5 31	6 12 9 16
7	Szobota	Amália	Csizl. B. D.	 6 7	 5 29	6 42 10 27
Evang. Lukács. 14. 1–11. Epist.: Efez. 4. 1–6.						
8	Nedela	Po sz. tr. 17	Szv. tr. 18	 6 8	 5 27	7 19 11 33
9	Pondélek	Dénes	Dénes p.	 6 9	 5 25	8 6 12 31
10	Tork	Gedeon	Borg. Franc	 6 11	 5 23	9 3 1 20
11	Szrêda	Brigitta ☾	Placida	 6 12	 5 21	10 6 1 59
12	Csetrtek	Miksa	Miksa	 6 14	 5 19	11 15 2 30
13	Pétek	Kálmán	Ede †	 6 15	 5 17	— — 2 54
14	Szobota	Helén	Kalliszt	 6 17	 5 15	0 25 3 15
Evang. Máte 22. 34–46 Epist.: I. Kor. 1. 4–9.						
15	Nedela	Po sz. tr. 18	Szv. tr. 19	 6 18	 5 13	1 37 3 32
16	Pondélek	Gál	Gál ap.	 6 20	 5 11	2 49 3 48
17	Tork	Hedvig	Hedvig	 6 21	 5 10	4 3 4 5
18	Szrêda	Lukács	Lukács ev.	 6 22	 5 8	5 21 4 23
19	Csetrtek	Lucius ☼	Alk. Peter	 6 24	 5 6	6 41 4 54
20	Pétek	Irèna	Vendel †	 6 25	 5 4	8 5 5 11
21	Szobota	Orsolya	Orsolya	 6 27	 5 2	9 31 5 46
Evang. Máte 9. 1–8. Epist.: Efez. 4. 22–28						
22	Nedela	Po sz. tr. 19	Szv. tr. 20	 6 28	 5 0	10 52 6 34
23	Pondélek	Gyöngyike	Ignác	 6 30	 4 59	12 1 7 38
24	Tork	Salamon	Ráfael arch.	 6 31	 4 57	12 55 8 53
25	Szrêda	Blanka ☽	Mór	 6 32	 4 55	1 35 10 12
26	Csetrtek	Dömötör	Dömötör	 6 34	 4 54	2 4 11 36
27	Pétek	Szabina	Szabina †	 6 35	 4 52	2 27 — —
28	Szobota	Simon Judás	Simon Judás	 6 37	 4 50	2 46 0 55
Evang. Máte 22, 1–14. Epist.: Efez. 5. 15–21.						
29	Nedela	Po sz. tr. 20	Szv. tr. 21	 6 38	 4 49	3 7 2 10
30	Pondélek	Kolos	Rodr. Alfonz	 6 40	 4 47	3 18 3 24
31	Tork	Szpôm. ref	Farkas ††	 6 41	 4 46	3 34 4 36

Vrejmena houd pouleg Herschela: Zacsétka mejszeca mokro z vetrovjom, 11–18 premenyávnno, 19–26 veter i de'zd'z, konca mejszeca vedrno ali mrzlo. Prvoga je dén 11 v. 43 m. dúgj, do konca mejszeca 1 v. 38 m. krátsisi.

Regule vrejmena : Csi drevja liztje dugo káple doli :
velko zimo; csi hitro: ráni mraz i na
prisesztno leto obilnoszt znamenúje.

Csi doszta liztja osztáne na drévji : doszta goszenic bode v leti.

Gda pride 'ze Simeon Judás,

V plateni lacsaj mrzlo más.

Ne blóдите: Bôg sze ne dá oszmejavati. Ár kakoli szejá cslovek, tiszto bode i 'zeo. Zátó, ki szêja na têlo szvoje, z têla bode 'zeo szkvarjênye; ki pa szêja na Dúh, z Dúhá bode 'zeo 'zitek vekivecsni.
(Gal. 6, 7 - 8.)

Za drágo cêno szte küpleni, nebojte szlugi lúdi. (I Kor. 7, 23)

OKTÓBER

Mejszeca premenývanye :

3 ga ☉ ob 6 vóri 8 minut, 11-ga ☾ ob 5 vóri 46 minut, 19-ga ☀
ob 6 vóri 45 minut, 25 ga ☽ ob 11 vóri 21 minut.

V-októbrl :

Mlatidev. Hramôv popravek. Hajdino 'zeti, kukorco trgati, repo brati; práhsenye, poti poprávlati; trávnik vlácsiti, z pepélom poszipávati; v-mokrôcsi po nyi nê pászti Na szúho krmó sze predjati. Szvinyé po sztrnyiscsi pászti. Praszice púscsati na szprotolêsnye kotenye. Kan-zare z-ovszom krmíti. Gyaram dobro polagati. Drevje okápati i gnojiti. Zelja notri dëvanye, kolje vküp póbëranye, brátva, grôbanye, gnojentye, notri pokrívanye, kolje vréd szklászti.

November má 30 dní, Andrejscsek.

Dén	Protestanszki	Rim. kath.		Szunca		Mejszeca		
				zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Szrêda	Marianna	Vszej svëci		6 43	4 44	3 53	5 47
2	Csetrtek	Achill ☹	Mrtv. szo. d.		6 44	4 42	4 15	6 59
3	Pétek	Viktor	Hubert †		6 46	4 41	4 43	8 11
4	Szobota	Károl	B. szv. Károl		6 48	4 39	5 17	9 18
Evang. János 4, 47–54. Epist.: Efez 6, 10–17.								
5	Nedela	Po sz. tr. 21	Szv. tr. 22		6 49	4 38	6 0	10 21
6	Pondélek	Lénárd	Lénárd m.		6 51	4 36	6 53	11 13
7	Tork	Rudolf	Engelbert p.		6 52	4 35	7 54	11 55
8	Szrêda	Gottfried	Gottfried p.		6 54	4 33	9 0	12 29
9	Csetrtek	Tivadar	Tivadar m.		6 55	4 32	10 9	12 55
10	Pétek	Luther M. ☺	A. sz. Andr. †		6 57	4 31	11 18	1 17
11	Szobota	Márton	Márton p.		6 59	4 29	- -	1 35
Evang. Máté 18, 23–35. Epist.: Filip 1, 3–11.								
12	Nedela	Po sz. tr. 22	Szv. tr. 23		7 0	4 28	0 28	1 52
13	Pondélek	Szaniszló	Szaniszló		7 2	4 27	1 41	2 8
14	Tork	Klementina	Jozafát m.		7 4	4 25	2 54	2 25
15	Szrêda	Leopold	Gertrud d.		7 5	4 24	4 11	2 45
16	Csetrtek	Otmár	Ödön p.		7 7	4 23	5 34	3 8
17	Pétek	Hortense ☹	Sz. Gregor †		7 9	4 21	7 0	3 40
18	Szobota	Ödön	Pet. P. v jecsí		7 10	4 20	8 27	4 24
Evang. Máté 22, 15–22. Epist.: Filip 3, 17–21.								
19	Nedela	Po sz. tr. 23	Szv. tr. 24		7 11	4 20	9 44	5 23
20	Pondélek	Jolán	Val. sz. Félix		7 12	4 19	10 46	6 37
21	Tork	Olivér	B. D. Marija		7 13	4 18	11 33	7 59
22	Szrêda	Cecilia	Cecilia m.		7 15	4 17	12 7	9 23
23	Csetrtek	Kelemen	Kelemen p.		7 16	4 17	12 31	10 44
24	Pétek	Emma ☺	Ivan krszt. †		7 17	4 16	12 51	- -
25	Szobota	Katalin	Katalin		7 18	4 15	1 9	0 1
Evang. Máté 9, 18–26. Epist.: Kol. 1, 9–14.								
26	Nedela	Po sz. tr. 24	Szv. tr. 25		7 19	4 14	1 24	1 15
27	Pondélek	Virgil	Márija		7 21	4 13	1 41	2 27
28	Tork	Steránia	Stefan ap.		7 22	4 13	1 59	3 37
29	Szrêda	Noé	Szaturnin		7 23	4 13	2 20	4 48
30	Csetrtek	András	András		7 24	4 12	2 45	5 59

Vrejmena houd pouleg Herschela: 1–9 premenývno, 10–16 de'zd'z i snejg, 17–23 prijétno vrejmen, konec mejszeca premenývno.

Prvoga je dén 10 vör 1 min. dúgi, do konca mejszeca 1 vöro 14 min. krátsisi.

December má 31 dni, Proszinec.

Dèn	Protestantszki	Rim. kath.		Szunca		Mejszeca		
				zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Pétek	Elza	Elig p.		7 26	4 12	3 17	7 7
2	Szobota	Aurèlia 	Bibiana m.		7 27	4 11	3 57	8 12
Evang. Máté 21, 1 9. Epistola : Rim. 13. 11—14.								
3	Nedela	Advent 1 n.	Advent 1		7 28	4 11	4 46	9 7
4	Pondèlek	Borbála	Borbála		7 30	4 11	5 46	9 53
5	Tork	Vilma	Szabbasz ap.		7 31	4 10	6 49	10 35
6	Szrèda	Miklòs	Miklòs p.		7 32	4 10	7 53	11 2
7	Csetrtek	Ambrùs	Ambrus p.		7 33	4 9	9 5	11 20
8	Pétek	Màrija	Màrija		7 34	4 9	10 13	11 40
9	Szobota	Natàlia	Fourier Pet.		7 35	4 9	11 23	11 56
Evang. Lukács 21, 25 36 Epistola : Rim. 15. 4—13.								
10	Nedela	Advent 2 	Advent 2.		7 36	4 9	—	12 13
11	Pondèlek	Àrpád	Damár p.		7 37	4 9	0 33	12 27
12	Tork	Gabriela	Ottília d.		7 38	4 9	1 46	12 46
13	Szrèda	Luca	Luca d.		7 39	4 9	3 4	1 6
14	Csetrtek	Szilárdka	Nikár p.		7 39	4 9	4 26	2 33
15	Pétek	Johanna	Valerián p. †		7 40	4 9	5 52	2 9
16	Szobota	Albina	Etelka casz.		7 41	4 9	7 15	3 1
Evang. Máté 11, 2—10. Epistola : 1. Kor. 4, 1—5.								
17	Nedela	Advent 3. 	Advent 3.		7 42	4 9	8 27	4 9
18	Pondèlek	Augusztá	Grácián p.		7 43	4 10	9 23	5 31
19	Tork	Viola	Pelágia		7 43	4 10	10 3	6 59
20	Szrèda	Teofil	Timóth ††		7 44	4 11	10 32	8 25
21	Csetrtek	Tomás	Tomás ap.		7 44	4 12	10 55	9 47
22	Pétek	Zeus	Zenó m. ††		7 45	4 12	11 14	11 3
23	Szobota	Viktória 	Viktória ††		7 46	4 13	11 36	—
Evang. János 1, 18—28. Epistola : Filip. 4, 4—7.								
24	Nedela	Advent 4.	Advent 4.		7 46	4 13	11 47	0 15
25	Pondèlek	Koled. szv.	Koled. szv.		7 47	4 14	12 5	1 29
26	Tork	Stevana m.	Stevana m.		7 47	4 14	12 25	2 39
27	Szrèda	János	János ap.		7 47	4 14	12 48	3 50
28	Csetrtek	Kamilla	Drov decé d		7 47	4 15	1 17	4 59
29	Pétek	Dávid	Tomás p. †		7 47	4 16	1 55	6 5
30	Szobota	Zoárd	Dávid		7 47	4 16	1 42	7 1
Evang. Lukács 2, 33—40. Epistola : Gal. 4, 1—7.								
31	Nedela	Pokol. sz. 	Po kol. sz.		7 47	4 17	3 38	7 51

Vrejmena houd pouleg Herschela: Vu zacsétki decembra vihérno sznég, 10—23 vihérje ; 23—31 vedrino mrzlo. — Prvoga je dén 8 v. 46 m. dùgi, do 22-ga esce 19 m. krátsisi, potom 3 m. priraszté. — Zima sze zacsne 22-ga decembra ob 7 v. 58 m.

Regule vrejmena : Csi na szvéto nôcs zdôc (odzhoda vëter) pise: kügo: csi vedrnyek (od zâhoda): pomor; csi jüg: beteg; csi szever: dobro leto znamenüje. — Csi na sztáro leto de'zd'z ide, na gojldno pa szunce szija: te sze trôstajmo dobroga pôva. Ali csi je nôcs i dén glihno vrêmen, teda lahko govorimo:

Szylveszter je dobro szpuno,
Leto bode dobro puno!

Csi je proszinec zelëni,
Vüzem bode szne'zëni;
Csi na szvéto nôcs sznëg ide,
Teda dobro leto pride.

Csi prvoga szunce szija,
V leti de velka vrocsina:
Te drügi pa csi de szvekli,
Drâgocsa od toga viszi.

Tak je lübo Bôg ete szvét, da je sziná szvojega jednorodjeno-ga dao, da vszâki, ki vu nyem verje, sze neszkvári, nego má 'zítek vekivecsni. (Jan. 3, 16)

DECEMBER

Majszece premenyävanya :

2-ga ☉ ob 2 vöri 31 minut, 10-ga ☾ ob 7 vöri 24 minut, 17-ga ☀ ob 3 vöri 53 minut, 23-ga ☽ ob 9 vöri 9 minut, 31-ga ☿ ob 9 vöri 54 minut.

V-decembri :

Sznëg odmetâvati. Léd voziti. Drva voziti. Gnojiti. Szkôrnati sznëg z-szvinými szpotrëti. Trâvnike z-gnojsnicov polëvati. Konye podkovati dati; mlâde 'zrebce, 'zrebice, teocsice voziti vcsiti. Prâszce z jecsmënom krmiti. Perotnine na toplom dr'zânye. V-jeszén poszadjeni cepik zemlô z-gnojom pokriti. Szemënye vötriti, pobëratl. Rigolëranje. Kolje rêditi za gorice i. t. v.

Vrban.

(K-regulam vrêmeni v-májusi.)

Jasz szem szvéti Vrban, z-goricami ravnam!
Csi mraz i szláno dam, vsze delo je zaman.
Ali da rad 'zijam, szladko vince pijam:
Vrêh od mraza, tocsé varjem ino csúvam.

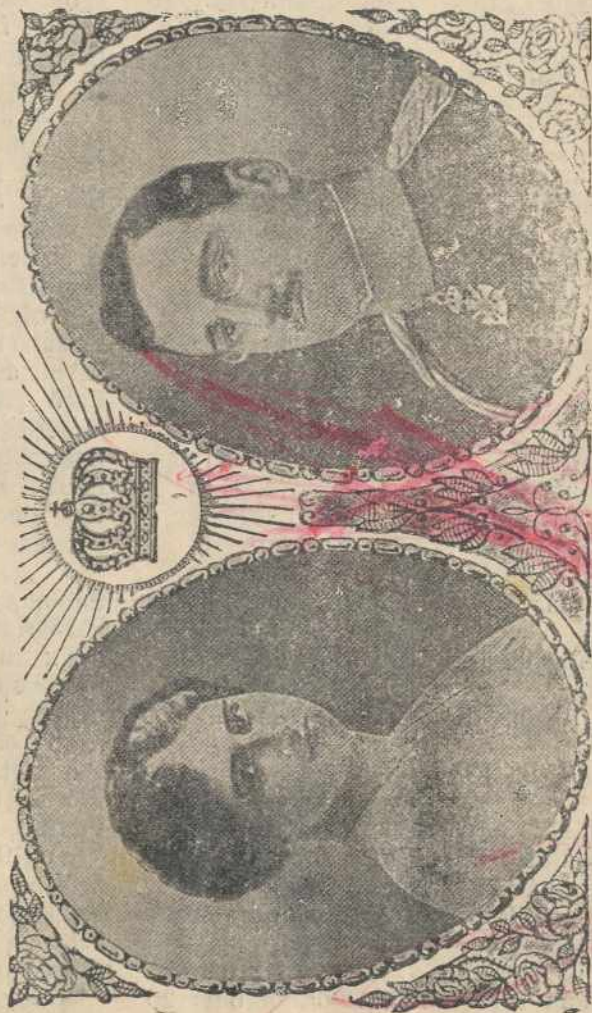
Csi na szvoj dên lepô szunci szijati dam,
Tak trsztje z-grôzdekmi vsze napunyeno mam,
V-jeszên z-szladkov 'zupov lagve napunyávam,
Z-sáterov szí szrdce v-túgi razveszeljávam.

De'zd'z, megleno vrêmen z-pazkov odvrnyávam,
Vrêmena hód lepô, csedno poravnávam:
Da pôv bode lépi i szád nê csrvivi,
Vrban med mrzlimi szvétcí prijaznivi.

Pongrátz, Szervác, Bon'fác, csi sze vtegüjejo:
Z-mrazom nárasz, lüdi csi posztrahsüjejo;
Jasz sze nyim preprêtim, nyi skodo poprávím,
Nyi oblászt poterem, vsze na dobro szprávim!

Tô jasz VRBAN právim.

Kak sem se návčo igrati! Jas sem nê vervo i mislo, da mam talentom i li zšále sem si narôčo ono knižico „Kakda postánem dober goslar,“ stereo odávajôča podružnica MEINL & HEROLD tvornica glasbeni instrumentov v Maribori broj 242 brezpláčno pošle vsákomi, što jo od nyê prosí. Kak sem dôbo knižico i sam nevém, kakda, kak nê, volo sem dôbo, narôčo sem si harmoniko, štero mi je firma prebrála i primérno odála i verte mi v krátkom vrêmeni sem se z-tov knigice pomočjôv nateliko jáko návčo igrati, da sem sam se bom povôli zadovolen. Zátó trdim: ka se vsáki i vsáko dête nalehci navči igrati, či samo li ščé. Narôčíte si od té firme tô knigico, že bodete vidili hit-rôšnyi naprêdek vu igranyi. — Eden zahváten igráč.

..... Králevszki pár.

Imémdnévi.

- Á**bel, január 2.
Ábrhán, aug. 16
Adalbert, szept. 27.
Ádám, szept. 9.
Ádám, Éva, dec. 24.
Adél, január 29.
Adolár, ápr. 21.
Adolf febr. 12.
Adorján márc. 5
Ágota, január 11.
Agnes, január 21.
Agoston, aug. 28
Akos február 27.
Aladár, március 11.
Alajos, június 21.
Albert április 23
Albin, márcus 1.
Alf.éd, február 23
Alice, június 23
Almos, február 20.
Amália, jul. 10., okt. 7.
Ambrus, április 4,
 december 7.
András, február 4,
 november 30.
Angelika (Angyalka),
 május 31.
Anna, febr. 19., jun. 2.,
 július 26.
Antal, jan. 17., jun. 13.,
 július 5.
Antónia, július 13.
Antónius, május 10.
Apolónia, január 28.
Aranka, február 8.
Arisztid, április 2.
Armin, május 10.
Arnold, június 18.
Aron, április 2.
Arpád, március 31.,
 december 11.
Artur, január 22.
Atanáz, május 2.
Attila, január 7.
Augusztá, dec. 18.
Aurél, október 5
Aurélia, december 2
Avell, András, nov. 10.
Baláz, február 3
Balint, február 14.
Barnabás, május 18.
Beatrix, július 29.
Beata, január 1.
Béla április 23.
Bella, június 2.
Benedek, március 21.
Benjamin, 31.
Bernát, május 20.
Berta, augusztus 6.
Bertalan, aug. 24.
Bertold, jul. 27. nov. 27.
Bódog, jan. 14. nov. 20.
Boldi'zár, január 6.
Bonfác, május 14
Borbála, december 4.
Bruno, október 6.
Cecilia, november 22.
Ciril, június 7.
Ciprián, szept. 26.
Cyrjék, augusztus 8.
Cyрил, február 9.,
 március 29.
Damaskus, dec. 11.
Daniel, július 21.
Dávid, december 29.
De'zö, május 23.
Dénes, október 9.
Domonkos, aug. 4.
Dorottya, február 6.
Dömötör, október 26.
Eduárd, márc. 18., má-
 jus 26., október 13.
Edith, szeptember 16
Egyed, szeptember 1.
Elek, július 17.
Elemér, február 28.
Eleonóra, február 21.
Ella, február 10.
Eöd, október 22
Eivira, február 10
Elza, december 1.
Emánuel (Maró), már-
 cius 26
Emil, május 28
Emilia, július 19.
Emma, április 29,
 november 24
Engelbert, nov. 7.
Ernesztina, aug. 29.
Erhardt, április 9.
Erika, augusztus 31.
Ervin, április 26.
Errö, január 12.
Er'zebet, novemb. 19.
Eszter, május 24.
Etelka, október 8.
Eva, december 24.
E'zaiás, július 6.
Fábián, január 20.
Farkas, sept. 1. aug. 23.
Felix, június 9.
Ferdinánd, május 26.
Ferenc, jan. 29., jun.
 16, okt. 4. i 10.
Flóra, június 10.
Flórián (Flóris) máj. 4.
Franciska (Fáni), már-
 cius 9.
Frída, május 6.
Friderika, szept. 20.
Frigyes, július 18.
Filip máj. 1. 26. aug. 24
Gábor, március 24.
Gabriella, dec. 12.
(Gál) Gallus, okt. 16.
Gáspár, január 6.
Gedeon, március 28.,
 október 10.
Gellért, szept. 24.

Genoveva, január 3.
 Gergor, március 12.,
 nov. 17. (Csod.)
 Gertrud, március 17.
 Géza, február 25.
 Gizella, május 8.
 Gottlieb, március 6.
 Gottfried, nov. 8.
 Guidó, szeptember 12.
 Gusztávjan. 16 márc 29
 Gyöngyike, okt. 5.
 Győző, november 3.
 Gyüri, április 24
 Gyula, április 12.

Hedvig, október 17.
 Helga, október 3.
 Helén, október 14.
 Henrik, július 15.
 Hermin, április 13.
 Hilda, szeptember 3.
 Hubert, március 20.
 Hugó, április 1.

Ibolya, augusztus 7.
 Ida, április 13.
 Ignác, febr. 1., július
 31., október 23.
 Illés, július 20.
 Ilma, április 18
 Ilona, augusztus 18.
 Imre, november 5.
 Ince, július 28
 Ipoly, augusztus 13.
 Irén, október 20.
 Irma, május 3.
 Iván, június 24.
 Izabella, július 12.
 Izidor, március 30.,
 április 4.
 Izó, augusztus 26.

Jakab, máj. 1., jul. 25.
 Janka, május 24.
 János, november 24.,
 december 27.
 Jenő, július 13.
 Jeromos, szept. 30.

Jób, szeptember 27.
 Johanna, dec. 15.
 Jolán, november 20.
 Jónás, november 12.
 Jonathán. május 11.
 József, február 4, március
 19, augusztus
 27., szeptember 18.
 Judit, jul. 30., dec. 10.
 Julia Juliána, február
 16., május 22.
 Julián, január 9
 Jusztin, június 16.
 Jusztina, szept. 16.

Kajetán, április 22.
 Kaliszt, október 14.
 Kálmán, október 13.
 Kamil, Kamilla, de-
 cember 28.
 Károly, jan. 28., nov. 4.
 Karolin, február 2.
 Katalin, febr. 13, ápr.
 30., november 25,
 Kázmer, március 4.
 Kelemen, nov. 23.
 Keresztély, április 3.
 Klára, augusztus 12.
 Klementina, nov. 14.
 Kleofás, szept. 25.
 Klotild, június 3.
 Kocsárd, április 19.
 Koloz, október 30.
 Konrád, február 18.
 Konstantin, február 1.
 Kornél, július 3.
 Kornélia, március 3.
 Kristóf, március 15.
 Krisztián, március 13.
 Krisztina, július 24.

Lajos, aug. 19. i 25.
 Lampert, szept. 17.
 László, június 27.,
 augusztus 8.
 Lázár, december 7.
 Laura, június 17.

Leander, február 28.
 Lehel, augusztus 2.
 Leó, április 11.
 Leókadia, december 9.
 Leona Leontine, jan. 4.
 Lenárd, november 6.
 Lenke, április 29.
 Lidia, április 8.
 Lilli, július 11.
 Lidót, november 15.
 Livia, április 6.
 Lóránt, január 15.
 Lothár, január 27.
 Lőrinc, augusztus 10.
 Luca, december 13.
 Lujza, március 2.
 Lujzi, június 21.
 Ludovika, szept. 14.
 Lukács, október 18.
 Lukrécia, július 9.

Makár, január 2.
 Mada, május 27.
 Magdolna, július 22.,
 augusztus 3.
 Malvin. október 1.
 Manó, március 26.
 Marcel, január 9.
 Marcion, április 26.
 Margit, jun. 10., jul. 20.
 Mária, augusztus 15.,
 szept. 8., dec. 8.
 Mária-Magdolna, ju-
 lius 22.
 Marianna, nov. 1.
 Marko, április 25., ju-
 nius 18., október 17.
 Márta, július 29.
 Márton, nov. 10. i 11.
 Mártonka, január 30.
 Máté, szeptember 21.
 Matild, március 14.
 Mátyás, február 24.
 Medárd, június 8.
 Melánia, január 10.
 Menyhért, aug. 22.
 Metod, július 17.
 Mihály, szept. 29.

- Miklós, december 6.
 Miksa, október 12.
 Milos, november 26.
 Móric, szeptember 22.
 Mózes, május 16.
- Nándor**, május 30.
 Napoleon, május 7.
 Nikódém, szept. 15.
 Nóé, november 29.
 Norbert, június 6.
- Ödö**, november 18.
 Oktávián, márc 22.
 Olga, július 27.
 Olivér, november 21.
 Olimpia, március 10.
 Orsóla, október 21.
 Oszkár, július 31.
 Oszvöld, augusztus 5.
 Ottó, március 23.
 Ottmár, november 16.
 Ottokár, jul. 2., nov. 4.
 Ottilia, december 16.
- Ödön**, november 16.
 Özéb, augusztus 14.
- Pál**, jan. 25., márc. 7.,
 június 26., 29. i 30.
 Paula, márc. 22., ju-
 nius 3.
 Paulina, június 22.
 Péter, Pál, június 29.
 Péter, jan. 31., febr. 22.,
 ápr. 29., máj. 19., aug.
 1., okt. 19., dec. 5.
 Petra, október 3.
 Petronella, május 31.
 Piroska, jan. 18., no-
 vember 28.
 Plus. máj. 5., jul. 11.
 Pongrác, május 12.
- Rafael**, jun. 20. okt. 24.
 Ráhel, február 4.
 Rajner, június 17.
- Rebeka, szeptember 2.
 Regina, szeptember 7.
 Rezső (Rudolf), ápr. 1.
 november 7.
 R hárd, április 3.
 Róbert, június 7.
 Rókus, augusztus 16.
 Róland, május 29.
 Roman, augusztus 9.
 Roza, augusztus 29.
 Rozália, szept. 4.
- Salamon**, október 24.
 Samu, augusztus 21.
 Sándor, február 26.,
 március 18.
 Sara, január 19.
 Sarolta, május 19.
 Sebestyén, január 20.
 Simeon, február 18.
 Simon, jan. 5., okt. 28.
 Stefánia, nov. 28.
 Stefan, augusztus 20,
 december 26.
 Szabina, február 20,
 október 27.
 Szaniszló, nov. 13.
 Szervác, május 18.
 Szeverin, január 8.
 Szeverian, február 21.
 Szidonia, június 1.
 Szilárd, április 22.
 Szilveszter, dec. 31.
 Szinér, december 12.
 Szylvia, november 26.
- Tomás**, március 7.,
 december 21. i 29.
 Tacián, január 12.
 Tádé, január 24.
 Terézia, július 8., ok-
 tóber 15.
 Tekla, szeptember 23.
 Teodora, szept. 11.
 Teofil, december 20.
 Tibold, július 1.
 Timon, április 19.
- Tibor, ápr. 14. aug. 11.
 Títusz, január 4,
 szeptember 18.
 Tivadar, április 20.,
 november 9.
 Tóbiás, június 13.
 Tódor, február 7.
 Trikráli (Gáspár,
 Menyhért, Bolti'zár),
 január 6.
- Ubul**, május 17.
- Valér**, december 15.
 Valéria, április 28.
 Valter, július 14.
 Vazul, június 14.
 Vendel, október 20.
 Vencel, szept. 28.
 Veronika, július 9.
 Vid, június 15.
 Vidor, január 13.
 Viktor, szeptember 5.
 Viktoria, dec. 23.
 Vilmos, január 10.
 Vilma, december 5.
 Vince, április 5., ju-
 lius 19.
 Viola, december 19.
 Virgil, november 27.
 Virgilia, január 31.
 Vrban, május 25.
 Vcuri, július 4.
- Wladimir**, július 24.
- Xavér**, (Ferenc), de-
 cember 3.
- Zakariás**, szept. 6.
 Zita, április 27.
 Zoárd, december 30.
 Zoltán, június 23.
 'Zigmond, május 2.
 'Zofia, május 15.
 'Zolt, április 10.
 'Zu'zanna, február 19.

Stô lêt stároga proroka proro- küvanje na 1933. leto.

Vedrí se že, vedrí zláte žarje zorja,
Razhája, tá lehne nôči kmica gôsta.
Vedrína, sveklostša obséde horizont,
Na bregáj, ravnicaj pá bode vesélnost.
Prihája, bliža se z-trôšta listom golôb,
Vu klúni mir nesè, pošle nam ga sam Bôg.
Šteri prederè te kmične nôči mantrô,
Mir, lübéznost dá vsém národom na dobro.

Zima.

Trda zima bode bàr eta príšestna,
Ali záto nede sploj neprenošena.
Kolin i veseljá mo meli povôli,
Gostüvanja, dobrôt se vsáki navoli.
Blájžene kolede düšno z bogšávanje,
Fašenski dnévi pa razveseljávanje
Prineséjo, vrêmen hitro teklo bode
Nedovêmo se, ka sprotolêtje pride.

Sprotolêtje.

Čalarno predlêtje či se not' nakloni,
Čestôkrát se pogléd naš prizdigne k-nébi,
Zemla se od deždža obilno namoči,
Od miloga sunca segreje, narosi.
Mláčna megla bregé, doline obhodi,
V-májuši sláne neo, ni ledú na vodi.
Zemla bode rája, delo se odprávi,
Gyerína brez trúŕa v-mater zemlô správi.

Leto.

Za sprotolêtjem pá toplo leto zíde,
Obilna kositev ino žetva príde.
Kosec de trávo, silje vesèl' podérao,
Bogato bétovje vu redovjé metao,
Štero devojke v-prgišče poberéjo
I vrêli vezáčje vu snopje zvéžejo.
Drevje se pod sádôm bode vugibalo,
Dober pôv, obilnost kmeti nagájalo.

Jesén.

Pred jesenov vrêmen bode bár premokro,
Težko de správlati, sühšiti ôtavo.
Brátva de preslaba, trsa župa ostra,
Štera gdare zavré, nyé pijača rezna.
Z-sejátvov se mámo predevsém paščiti
Vrêmen ponúcati, nič nê zamúdití,
Práhšenje včiniti, stelo navoziti,
K-zimi se vu vsem kcoj, krédi pripraviti :
Tak bomo v zimi lahko počivali,
Pri péči sedeli, brez misli kadili.

Lepota se obarje i obdrži, či kôžo sunce spečé ali veter požgé, ali vlaga postara, samo dnévno se vrastveno delajó-čím sredsvoim, kakti je : Fellerova Elsa-pomáda z-čisti lica i kôžo i Fellerova Elsa pomáda za rást kôže se more namazati. Tô je že više lét vösprobano. Za naprê poslani 40 dinárov se dobí 2 pikšiša franko od Elsa fluid tvornice EUGEN V. FELLER, Stubica br. 110. (Savska Banov.)

PRAVI VZROK TRBEJ ISKATI, ČI ŠČEŠ BITI PO- VSEM ZDRAV!

To je prvo pravilo apotekarske znanosti, šteromi se ešče pridržuje narodni pregovor: „Kakoli te beteg trápi, glédaj ka žalodec rádi!“ Ár je to že z-jezérletni spoznanj znáno, ka je čes-to jedino želodec zrok nájveč bolezní. Ali či betežni lúdjé nemajo kakše zvé-ze z žalodcom.

Končno nemre vsáki nateliko vučen biti, da bi svoje bolečine zrok naišao, pa tak túdi nemre vsaki znati, da na priliko pridejo vnogi drúgi nesnage kože tak povedano od pomenkanja želodčnoga ali črevinoga delúvanja, i isto tak protivne pojave, kak so na priliko sùhoča i ugojenost, šteri nastanejo skoro vsikdar zavolo nevalavnoga delúvanja probavnih organov.

Ali nepravilni tekaj krvi, štero povročuje telko zmešnjave v zdravji, je vnogi betegov zrok i bolečin, štere shájajo od žalodca nerédnosti. Ták-še so bledost, smalaksalost, slabokrvnost, nervoza, besanica, prerana starost itv., ár vse to shaja od krvi i krv je žitek! Samo zdrav želodec, zdravi probavni orgáni stvorijo krv i omogočijo prelejavanje zdrave krvi skoz celo telo.

Ovapnenje žile zastávlajo i nedopústijo zadosta krvi pridti vu glavo. Zato je zdravstveno pravilo tak za betežne kak za zdrave, tak za stáre kak za mláde, da se prečisti žalodec i probavni organí, kak se more ščistiti vsáki stroj, či ščémo naj rédno odpráva svoje pozvánje.

Či se tak skažújejo smetlinge, kak i pomenkanje teka, naslage na jeziki, božen žmajh, nevugoden odúh iz lamp, trápjenje, riganie, žgaravica, glávebol, hemeroidi (zlaťa žila), medlovnost, obračanje v jetraj, i več prispodobni nevugodnosti, teda moremo očistšávalti želodec z znatnim prirodnim sredstvom „**PLANINKA**“-čáj-Bahovec, šteri se poglavito proizvádja iz najbokšega alpskoga bilja. — Zahtevajte v apotekaj izročito „**PLANINKA**“-čáj-Bahovec, šteri se ne odava odprejto, nego samo v zapreth i plombiranih paketaj po 20 Din i to z nadpisom proizvodjača :

Mr. L. BAHOVEC, lekárnik, Ljubljana (Kongresni trg),

šteri po pošti pošle 4 pakete za 70 Din, 8 paketov za 140 Din, 12 paketov za 190 Din, če se penezi naprej pošlejo, ar po povzetji 10 Din več košta.

Odobreno od Ministr. nar. zdravja
pod S. Br. 12590 od 20. VIII. 1932.

Zdüháv.

Vsê nás velki Gospôd, vu visikoj nébi !
 Čúvaj ino vari nás národ slovenski,
 Zgledni se doj na nás z milošče očámi,
 Da mo te díčili z zahválnimi vústami.
 Zbriši tá z ôc naši britke skuze teške,
 Rêši nás bolezní, zviráči rane velke.
 Vcêpi nam vu srdcá mir, lúbézen právo,
 Daj nam krepkost dúhá i vüpanye s'áлно,
 Naj nede med nami strankara ednoga,
 Vsi Tebé díčéči, Tebé jedínoga.
 Naj bode med nami právo vküp razmênnye,
 Vsi en cil slúžéči, edno nakanênnye :
 Tak bode náš orság i národ blájzeni.
 Vsê nás velki Gospôd v miloščo nás vzemi !

Zmágajôcsa vöra.*)

Velikomi máli je 'ze skzoron konec búo, od vecs krajöv szvétá vküper prinesení pecseni piscencov, ríb, divjácsin, grcs koga vína i drúgi z medom i z zács'mbov zmêsani pijácsin te'zka szaga sze je vküpervtopíla z krepkov disávvov pádovszki rô'z, z sterimi szo veliko szobo oszná'zili. Szlugi szo komaj zadoleli znôva i znôva natocsiti dráge szrebrne kehlije.

Bobnya, 'zveglé, citere glász sze je komaj csüo od lárme, stero szo gnali komedásje z szvojimi sálnimi recsámi, z málimi zvoncami naklajenimi viszikimi ôbami. Pleszci szo sze szmeháti, v ednom kôti szo mo'zki kocko spilati. Pektenszka lárma je naszálata. Vszaki sze je vdao nik seni poželenyi.

Fíavla sze je vkraj obrnôla, ccsi szí je zaprla . . . Nê je scsela nikaj viditi z tisztoğa, ka

sze okôli nyé godi. Zaprla je ocsi da nyé ne szamo dúsa, nego túdi têlo kak nájdale bode od téc. Nê je stela eszi priditi, ali brat nyé je tó z grobianszkimi recsámi zapovedao. Pricájti je szírotinszka osztála i brat jo jegori zhráno. Fíavio je 'ze preci sztáromi, ali bogátomi Luciuszi steo za 'zeno dati, pri kom je zdá té mao dr'záni i kí bi Fíavio jáko rad meo za 'zeno.

Fíavla je prevecs krotkoga, pobo'znoga i csisztoga szrdcá bila. Vedno je to lépo iszkala v 'zivilényi. Nê csüdo, csi je z táksim szírcom najsla Jezusa i naszledúvala Ga je. V katakombaj (podzemelszke votline) sze je navcsíla evangelium, steroga szvéte recsí je tak píla nyéna dúsa, kak pa 'zizajôcsi cvét otávlajôcs) roszô Zaprla je ocsi i poszkrivomá je sztísznola na prszaj szkriti drági kri'zec, steroga je vcseraj dobíla od onoga széroğa apostola. Dúsa nyé je tam

*) Pripovêszť z vrêmena ti prvi krsztsanov pod rimszkim casarszťvom.

bila v szkrivnoj mrácsnoszti katakomb med „bratami“ i „szesztrami“.

— Oh, Goszpodnel bojdi blájzeno tvoje szvéto imé, ka szí düseven mér dao meni v Tvojój lübéznoszti i miloscsi; bojdi díka tebi, kí nász oszlobodis od híhdoga, ár tvoje je králesztvo i díka . . .“ po tihoma je sepetala Goszpodnove predráge recsi. Nyéna rob-szlú'zkinya, ali zaisztino nyéna „szesztra“ po Krisztusi, tídi krscsanszka Athéne je sztópila k nyé poszkrivoma i nyé je posepnola níkaj, po kom je Flávia bléda posztánola, ali hitro szta dvé rdécsivi ró'zi cvele na nyéni blédi lícaj.

— Zakrij szvoje csüténye — posepnola nyé je znóva Athéne i kak tího je prisla, tak je odísla. Ali Lucius je vse tó vido, ár je vedno na Flávii móo očl. Z szmehom jo je pítao: — Mogócsse szí kaksí dober glász dobíla, nájlépsa ró'zica Ríma! Tvoje díamantne ocsi lépsé szvéti, kak zvézde na nébi.

— Domó morem íditi . . . proszím szamo osztáni — právla je Flávia, gda je vídla, ka jo Luciusz szprevájati scsé. Pokloníla sze je z edním málim szmehom i hitro je odísla.

Roké szí je na szrcé sztísznola i vsze je bé'zala. Sztopáje je csúla za szebov.

— Mogócsse je on . . . ? — miszlíla szí je i nazáj sze je zglédnola. Ali vídla je, ka Lucius leca za nyóv z repécsím obrázom. Tak, dábi vecs sztopája né mogla vcsíníti.

— Ka scsés? — píjala ga je prezstraseno.

— Ka? . . . Znan bole koga? . . . Flávia . . . koga, ko-

ga? — sepetao je 'ze pôleg nyé i popadno jo je z obó na rokama. Od vína i od zalüblesnoszti je szploh dívji búo. Né sze je mogla od nyega oszlobodíti i kak sze je b'áníla nyega, gvant sze je na enkráj potégno na nyéni béli prszaj, mészec je pa z vszov szvojev szvetlócssov obszljao na nyéni prszaj le'zécsi krí'zec.

Krí'z . . . szramote i spotaznaménye; kak szo tó poganje miszlíti . . . Krí'z . . . zvelicsanja i blájzensztva vorcan; kak szo krscsanje glászíli. Dvé roké szta szégnole naednók za nyím. Ali tá szlabésa, bléda róka je edno megénye zamüdila i tá véksa, debela róka ga je popádnola.

Lucius tak da bi sze sztrézno. Písto je Flávio. Zakaj bi jo szílo, pride ona száma od szébe k meni, tákse szí je miszlo. (Pri kom szo krí'z najslí, na tísztoga je temnica i szmrt csákala).

— Lucius! . . . proszím te . . . jasz tí odpüsztim, ka szí sze próti meni tak neposteno oponásao, kak sze eden rímlánszki mó'zki ne bi szmóo. Odpüsztim tí . . . pozábím, ár szí né znao v píjanoszti, ka csínis . . . szamo . . .

— Szamo tí naj nazáj dam té nicsvréden krízsec . . . szamo naj tí tó nazáj dam . . . né? Vó szem najso, ka miszlis, prefrígana Flávia? — norcsáro sze je i cimúto je sz krí'zecom, steri je zdá na vtrgnyenom lanci víszo.

— Né, gízdáva Flávia, tó radoszt tí zdá nescsem szpravíti. Zdá szí mí szamo zaisztino v rokaj . . . ! Zdáj mí vecs ne de trbelo z szílov proszíti tvojí kús, rada mí ga száma ponüdis . . . tak je . . . gízdáva ró'zica Ríma . . . prides tí szá-

ma k meni, prides . . . i jasz te csákám . . . ár miszlim . . . — i tü sze je k nyénim vüham prigno — itak szí ráj mené zaberés, kak lacсно divjacсно v cirkusi. (Krcsane szo v cirkuszaj pred lacсно divjacсно vrgli)

Kamen je zrogáto pod niksimi težkimi sztopáji za nyima. Edna mocsna róka je prijéla Luciusa za plécsa. Presztraseno sze je nazáj zgledno i lica so njemi bléde postanole.

— Ka je tó . . . ? Kaksi bôgec sze sáli z menov . . . ? Tak da bi sam Mars büo (Mars bojne bôgec po poganjskoj vöri)

Nê sze je vüpo genoti, tak de bi drevéni gráto v cêlom têli.

Lucius, drági brat! Ne szpoznas me? Odpüsztí mi, da szem ti nê dao naznanje, ka prídem, ali sz Fláviöv szem scseo pár récsi gúcsati prvle, kak bi tebé sô pozdravit.

Luc us sze je zdá predramo.

— Ali szí ti to . . . Antonius . . . ? Mogôcsetó . . . ? pito je nevôrvono, gda je szpoznao brata.

Pred nisternimi létí je on poszlo mlájsega brata v szhodne dré'e sz tem, da bi sze tam jezike i edno drúgo návcso, komi bi v Rími haszek vzeo. Tó nye mi je te pravo, ali zaisztino ga je pa záto poszlo, da bi sze tam med d'vjim národóm zgübo i tak bi cêla velka herbija njevva posz'ánola i brata lépo zarocsnico, Flávio bi szebi szpravo za 'zeno. Velke, ali szebicsne cite je nêo, do caszarszkoga trónusa je szégalo nyegvo vüpanje.

Veliki csemér ga je zgrabó, ka je brat zdá zmész prisó, gda 'ze szkoron doszégne eden cio. Ali zadr'závo sze je, ár je

miszlo. ka csi de jálnoszt nüco, escse je nikaj nê pokvarjeno Ka pa csi Antoniusa tüdi zgrábi sz tem kri'zom, szí je hitro zmiszlo. Vê je tisztí Nazarenszki vucsíteo nindri tam glászo szvoje szmêšno vcsenjë, odkêc je zdá Antonius prisó. Záto sze je z jálnov radosztjov obrno k brati, erkavsi :

— Pozdrávléni bojdi, Antonius, lübléni brat! . . . Kakse veszéljé mi je, ka szo te bôgecje zdravoga prinészli domó po telko težki létaj — i obínoga je jálno, — v steri szí sze gotovo vngovo vsze návcso med tühinszkimi národí . . . Ali pogledni szamol — Na Jupitera (nájprednyési bôgec Rimlánov) právim, najbogsega casza szí prisó. — Sz jálním szmehóm sze je obrno próti Flávií, štera je na té recsí repécsa grátala.

— Zagvüsno szí csüo ti tüdi od onoga Nazarenszkoga proroka . . . — obrno sze je k Antoniuszi rávuo szem tó steo poszvedocsíti Flávií, kak szmêšno je nyegvo vcsenyé, gda szí med ráj sztôpo. Na mao szem pôzvaó vküper dobre prijátele i Flávia je pri meni szedêla i ednók jo szamo zové szlú'zkinya, po kom je ona vó sla i . . . mogôcse nyé je te szpadno doli té kri'zec, steroga naszkrívoma szamo krsztsanye toga Nazarenszkoga proroka naszlednicke noszijo z szebov. Ali je nê velika szreca, ka szem ga rávno jasz najso? . . . Za nyöv szem ga prinszo — lago je gr-dô dale nê szam znaó ka szí jo ti zvaó, ár csi bi tó znaó, te bi nyej ga szledi dao tá . . . Pomá'gaj mi, da nyej preszvêti-va pamet, ka je velika nevar-

noszt za nyô, csi sze med krcsane zmêsa. Jasz szem do etigamao zdr'zo tô tvojo tájnoszt — obrno sze je k Flávia — ali zmislzi szi, ka bi bilô, csi bi križec stoj drúgi najso? Ár znás, kak pokastigajo cslovôka za eden táksi máli, nicsvrêden križec? Na ôgnyi ga za'zgéjo, ali ga pred divjácino vr'zejo v cir-kusi! . . .

Lucius je tú sztano i poglejüvao je ednoga i ovoga obráz.

Flávia sze je k ednoga ciprusa sztébli naszlonila i z kuznátimi ocsámi je glédala szvojeja zarocsenca, od steroga je 'ze miszlila, ka je zgübleni i zdâ, ka je tú, nevê, ali je vörnîk, ali pa neprijâteo Onoga, koga ona naszkrívoma 'ze dávno moli Nê je niti razmila dobro Luciusza jâlne recsí, szamo je pri zádnyi zdígnola gori glavô. Zaprla je ocsi i tak da bi vidla pred szebov eden blájzeni obráz . . . Jezusov obráz i na licaj Flávie sze je blájzeni szmeh skázô.

— Tak je, Lucius . . . znam . . . dobro znam, ka je nájem oni, ki k kri'zi i k tomî razpétomi Jezusi vörnî oszlánejo. Znam! I jasz vôrna oszlánem k Nyemi, ki je szvojo krv dao za nase odküplénye . . . Blájzena mo, csi vrédna bodem mrêti za volo Nyegovoga iména . . . csi szvojo vörnoszt lehkô z szmrtjov poszvedocsim. Tá dam têlo, csi je potrebno divjácinam, ár dúsa mi je Nyegova i sze vjedina ednôk z Nyim . . .

Mêszec je z vszo szvojov szveklôcsov obszîjao nyéni navdúseni obráz. Eden szühi liszt je somátajôcs szpadno doli, pijáni gosztov hrabuko je vöter dale neszô, ali Jezusove vecsne

recsi szo tam 'zivele i predgale na vúsztaj Flávie . . .

Antonius sze je dale në mogao zadr'zavati z blájzenov radosztjov je szkricsao:

— Flávia! . . . Nedúzna! . . . Lübléna moja ti . . . ti szi túdi Nyegova? Szesztra, drága szesztra moja v Jezus Krisztusi! . . .

— prigno sze je i küsüvao nej je roké i dvê velikivi szkuzi szta trepetale v nyegovî ocsáj. Tihocsa je posztála okôli nyiva, szamo njîma je szrcé bilo glaszno.

Gda szta sze predramila, malo szta sze presztrasila, ali Antonius je pregôvoro: — Ne boj sze, bojdi vôrna, Goszpôd je z nama . . .

Flávia sze je zajôkala.

Lucius je komaj meo telko csa-sza, ka je v gvanti szkrio križec, ár szo ga nyegovî goszti 'ze iszkali.

Pozdrávleni, Luciusz, pozdrávleni! — kricsali szo v cêloj szobî, gda je Luciusz notri sztôpo. Potem szo sze dale gosztili.

Helene, Luciusza najlepsa robszlužkinya je z ro'z vênec djála na cselo szvojemi goszpôdi. Gosztje szo ga trucali, naj nyim nikaj pripovedávlé. Luciusz je vnogo miszlo od szébe, za prevecs csednoga sze je dr'zo. Isztina, ka je szvojega vrêmena eden nájbole zevcseni mô'z bio v Rimi. Gori je sztano i tak prilicsno sze je znao nagnoti, roké tak szemtá nosziti, lampe tak odpérati med govorom, da szo ga lehkô csüdüvali i ovak je túdi prijéten glász meo. Bio je túdi gízdávi na vsze tô.

Na recî razum, na zdr'étek govora sto bi szi mislo v tisztom caszi! Glávno je bilô naprêdávanye.

Schönster Herr Jesu ∞

Nájlepsi Goszpon Jezus.

— Vivat Lucius! — kricsali szo, gda je szkoncso. Zdá je pá v peszem zacsno i dobro grlo je möc. Szem i tá sze nagíbo, da zahváli pozdráve. Ali gléda, ka sze je zgôdilo naednôk, ár grozna tihocsa posztáne okôlik nyega.

— Oh jaj! Kri'z . . . Flávie kri'z nyemi je vöszplezo od gvanta, ár se med prigibanyem szpozábo 'z nyega. Tam nyemi je viszo na rokê i lascsio sze je v poszvêti szvêcs. Zgrabo je za nyega, ali csúto je, ka 'ze prekeszno, csemér i szramota ga je klála, sztráh ga je grátalo, ár so nyemi na pamet prisle recsí, stere je pred nisternimi minôta-mi Flávií pravo; ka je za té máli kri'z kastiga temnica i szmrt v cirkusi med divjácsinov . . . Ali szamo sze je na edno megnyenye presztraso, v drúgom megnyenyí je 'ze zgrabo kri'z i ga je szmehécs vrgo vkraj od szébe:

— Bedasztôcsa . . .! — szkricso je, ali v toj minôti nyemi je pred nogé szpadno vênc z gláve. Tô je za lagvo znamênnye dr'zo i vsze je blêdi gráto.

— Mogôcse je, dnesz je v Rími vsze mogôcse, escse tô tüdi, ka caszara té rájbole lübleni cslovek v cirkuszi szkoncsa szvoje 'zivlênnye . . .“ — premi-szlo szi je.

Tak sze je tüdi zgôdilo, ka na drúgi dén szo sze 'ze zaprile za nyim temnice dveri. Eden nepriátel ga je hitro obto'zo pri caszari.

P. Severus je büo té nyegov neprijátel, kí nyemi je niksi rod bio i obádvá szta v rôdi bilá sz caszarszkov familliov. Dobro szta žnala edendrúgoga

tájno hrepenênnye, stero je do caszarszkoga tronusa szégalo. Severus je dobro znao, da Lucius nikaj nema i nê je niti möo s krsztjani zaopriávlati, ali tô je rávno dobro prislo za nyegove szebicsne cile.

Lucius je znao, ka bi sze zopszton scseo vözgúcsati, ár sze Severus gotovo poszkrbo, daniti ga pred caszara ne püsztijo.

— Za ednôk szi zmágo, Severus! — mrmrao je csemerno, ali vcsaszi szi je zacsno zbrodjávati pôt oszlobodjenyá.

Eden v brnyavom gvanti sztarec je sztôpo zdá k nyemi, na plecse nyemi je djao rokô, erkavsi:

— Brat moj . . . naj sze vtisa zburkanye tvojeja szrcá . . . Ne miszli szi na vezdasnye moke, nego na Nyega, ki vtisa vszako zburkano szrcê. On je erkao: „b'áj'zeni szo, kí sze za volo pravice pregányajo, ár je nyihovo Králesztvo Bo'ze.“

— Sto je tiszti Bôg? . . . od koga gucsis . . .? jasz ga ne poznam, meni je nê Bôg . . . Obdr'zi ga szebi, ti zmêsani cslovek, meni pa dáj mër! — szkricso je csemerno.

Té sztarec je na té recsí sajnálivsi ga, odgôvoro:

— Zmêsali szo sze, gda szo tebé esze záprli med nász. Ti szi nigdár nê büo krsztseník, záto szi pa nê prerazmo moje recsí. Jasz szem sz' szrcá oberkao tebé, ti szi me pa szamo sz vühama poszlúhso . . . Ali brat moj, záto szi ne miszli, ka szi nê pôleg Bo'ze vôle prislo med nász, ár brezi Nyegove vôle niti eden vlász ne szpádne cslovôki z gláve. Goszpôd ti náj preszvetí pamet, naj ti dá mër i te

naj blagoszlovi ! Molili mo za tebe ! — Blagoszlavlajöcs je zdigno rokë obri Luciusa, potem je na drügi konec temnice sztápo. Lucius je z velikimi ocsámi glédo za nyim. Edno megnyenye je tak csüto, ka bi dobro bilo nazáj zazvati toga csüdnoqa sztarca.

— Kákse csüdne recsi mi je pravo . . . ! Flávia je tüdi tákse szkrivnoszti pune recsi gücsala . . . — prislo nyemi je na pamet.

— Ocsa nas . . . , i odpüsztí nam dugé, kak tüdi mi odpüsztímo du'znikom nasim . . . ár Tvoje je králesztvo, zmo'z noszt, díka . . .

Razsztrganoga gvantá, blédoga obráza, lacsni robov molítev je napunila cëlo temnico. Lucius sze je dr'zo za vüha, naj jo ne csüje.

Dnévi szo pocsasi odísli i prisli. Lucius je szam szedo v kóti pri dveraj. Od ovoga konca se je vedno csüla pobo'zna peszem ali molítev.

Za nikelko dní sze je obrno klücs v dveraj temnice i je növi rob stöpo notri. Lucius je goripregledno . . . Edna gibka deklina, kak bëli liliom, je sztápala v temnom gangi.

— Oh Flávia . . . ! Flávia . . . ! — szkricso je presztraseno, gda jo je szpozno. Ali vcsaszí sze je csüo sztrázsara glász : — P. Lucius, po miloszti caszara szí szloboden !

— Flávia . . . ! Ka tó pomëni . . . ? !

— Tó Lucius, ka si szloboden, ár nemre sze tvoja krv tocsíti meszto moje za Nyegovo imë.

— Në, ne razmim te, Flávia . . . ! Ka szí tí meszto mëne

prisla esze ? ! Na Jupiter bôgeca te proszim, povë mi, sto tí je dao té tanács ? — i z odkritoszrcsnim 'zalüvanyem szí je tró rokë.

— Lübézen do ednoga právoga Bogá i do Jezusa i do Pravice . . . ! — odgovorila je Flávia.

— Oh, ako ste me hoteli oszloboditi, nacsí bi me tüdi lehko . . . kak tí je mogo Antonius kaj táksega dovoliti.

— Antonius nikaj nevë od toga, — i szkoron bi sze zajökala — nyega szo pregnali vcsaszí na drügi dén z Ríma. On je scseo idti pred caszara za tebe volo, ali P. Severus sze je po-brigo, naj ga ne püsztijo pred caszara, nego ga naj v tühinszko pre'zenëjo, Jasz szem potem telko delala, ka szem sz pomocsjov caszarce pred sztároga, betë'znoga caszara prisla i szem nyemi szvedocsila, ka szí tí në kriv, ali bole në szí vrëden, ka bi tó szmrt mantrnikov gori vzeo, stera szmrt je tebi groza, meni pa blájzensztvo . . . Idi Lucius ! Caszar tebé v szrci má, csáka te i 'zalíva, ka sze je sz tebov tó zgödilo . . .

Luciusi szo do szrcá szég-nole té recsi. Tak je glédao na deklino, kak na kakšo csüdo. Kak je mogöcse, ka Flávia, stero je tak prevecs zbantüvo, száma z szvoje völe pride v té szmrtni kráj, da rësi nyega . . . ?

— Kákso csüdno, obri sztráha szmrtni zmágajöcso möcs nyë je dao té nyëni Bög — miszlo szí je i csüdüvajöcs i trepatajöcs je glédo na Flávio.

Zdá ga je 'ze sztra'zár szilo, naj ide, szloboden je.

Luciusa szrcé sze je genolo i szkuzé szo ga pobíle, dolí sze je prígnó k roké Flávia:

— Flávia . . . ! priszégam na tvojeja Bogá, ka szem jasz tiszti vecsér në scseo to . . . Naj bodem prekléti, ka me je lagva natúra i velka zalübenoszt zmésala . . . Proszim te za tvojeja Bogá, odpüsztí mi, . . . pozábi . . . lepô te proszim . . .

Flávia je csütíla, ka je tó odkritoszrcsno greh 'zalüvanje, záto sze je doliprígnola k nyemi i potihoma, z velkov dobrôt-nosztjov je pregovoríla:

Idi z mérom, Lucius . . . molíla mo za tébe, naj ti te edino právi Bôg tüdi odpüsztí vsze grehe, z sterimi szí próti meni pregrêso . . .

Ali Lucius sze je në geno. Szrcé sze nyemi je sztrsznolo. Zdâ je obsüto szamo, ka ga je príjéla za szrcé i ka je tiszta môcs, stera je szíjala z gucsa i djánja krsztsanov. Gda je tó obsüto, tak sze nyemi je vidlo, da bi velko bláj'zensztvo bilô sz tem csütényom mrêti. Kak edna nôva vretina na kaksoj püsztíni, tak szo zhájale té recsí 'z nyegovi vüsz.

— Tiszti Bôg, ki telko lübézni zná dati v szrcé, kak je v tvoje dao . . . , tak csütím, odpüsztí tüdi meni . . . ! Nyemi dam düso, nyemi moje tělo . . . ! Naj bode Nyegovo moje celo 'zívelnye . . . ! Jasz tü osztán-med vami, Flávia !

Tí . . . ? ! Lucius . . . tí? Goszpodne, velíka je tvoja zmo'znoszt . . . ! — sepetala je Flávia i kak d'zünd'z, kapale szo nyê szkuzé z ôcsi.

— Csi zaisztino tak csütis, Lucius . . . te idi . . . brat

moj . . . , idi i pascsi sze . . . vsze bole! Caszar te csáka, on de poszlúso na tébe, on tebé rad má . . . ! Goszpôd nász pomore . . . ! Vüpajmo sze v Nyem . . . posepnola je hitro i v ocsáj nyej je obszijo vüpanja trák.

Lucius sze je vôtégno, ocsi szo nyemi zableszketale — 'ze je znao, ka má csíniti.

— Molite, vüpajmo sze v Nyem — erkao je i na tó hitro odísao.

*

Lucius je pred caszara príso i etak sze je poklono notri — Ave Caszar! . . . Bojdi blagoszlovleni velíki Caszar — i nanizo sze je pred te'zko bete'z-nim ceszarom, ki ga je vcsaszí niti na pamet në vzeo, ár sze je v mehke blazine i vankise zakopo od velike bolecsine i tak je jávko. Lucius ga je z szrcá sajnálívo. Gda je vido zmo'znoga ceszara moko, na pamet szo nyemi prisle recsí onoga szlá-roga krsztsána tam v temnici: „ . . . ár je Bôg në osob preberávec.“

Cesarova bolecsina je popüsztíla i ceszar sze je k Luciusi obrno:

— Nepravicsno szí trpo, príátel . . . ali jasz szem në znao . . . në szem scseo tó . . .

— Znam, goszpôd moj, Caszar . . . znam, da szí tí në scseo . . . niti në P. Szeverusz — odgôvoro je Lucius.

Cesar ga je na tó pítájôcs glêdo.

— Tak je, goszpod moj, në tí i në P. Szeverusz, nego té eden právi Bôg, On je scseo tó.

Cesar sze je prevecs csüdüvao na tó. Ali Lucius je po-

nôvo szvoje recsi.

— Zaisztino je ednoga pràvoga môdroga Bogà vola bila tò, da szem jasz med krsztsane priso i meszto cseméra, szramote i zadomescsàvanja. stero mi je obládalo szrcé, pridem k tebi po Bo'zjoj vòli z ogvùsanyem nebeszkoga blájzsensztva i zvelicsanja . . .

— Cezar ga je nê pùszto dale gúcsati, csemerno sze je zdro na nyega:

— Tí . . . tí vùpas pred menov tákse gucsati . . . ?! Miszlis, csi szem zgùbo telovno môcs, szem zgùbo tùdi oblászt?! Csi bi sze nê szmilüvao nad tebov, vcsaszí bi te nazáj v temnico dao vrcsti, tam bi szí lehkó premislávo, z csíde vòle szí priso k meni . . . Ali kak sze mi vídí, tùdí szí nê nekrívicsno trpo, ár recsí tí szvedocsíjo, ka szí tí tùdí krsztseník!

— Prav más, veliki Cesar . . . ! Jasz, kí szem preganjo krsztsane . . . Jasz, kí szem Nazaretszkoga mestra za zblodjenoga pravo . . . , jasz szem zdá Nyegov sz célov dùsov . . . ! Posz'úni me, gosz pod moj, ceszar, tí tùdí szamo tecsasz odürjávás Nyega, dokacs ga ne poznás . . . ! Znás, ka je On csinio? Nazáj je dao szlèpim vidénye, rône i bône je zvrácsó, mrtve je na 'zitek zbfido . . . V celom szvojem 'zivilényi je nê dao drùgo lüdém szamo lübézen, veliko lübézen i gda szo ga za tò na kri'zi razpétíli, te sze je tùdí molo za szvoje nepriátele i odpùszto nyim je húdobo nyihovo . . .

— Nyegov szem — szvedocso je navdùseno dale — Nyegov, kí je sztano z mrtvi, kí je

edino Goszpod 'zitka i szmrti, kí té v Nyem vòrvajòcse zbfidi z szna szmrti na eden lepsi i bláj'zeni vòkivòcsni 'zitek . . . !

Kak eden apostol, je pravo Luciusz one evangeliúmszke recsi, stere je pred nisternimi drévi escse tak 'zmetno csüo.

Caszar je z velikim csüdenyem poszljúsao Luciusza batrivne, gorécse recsi i popadno je za té vùpanya pune recsi, kak té viáplajòcsi sze za rokò resítela:

— Sto . . . ? Sto te ogvùsa, ka je isztina tò vecsno 'zivilénye? I kak je mogòcse tò vecsno 'zivilénye zadobiti? . . . — z hrepenényem, vùpanyem je pitao tò. Lucius nyemi je odgòvoro:

— Navcsi sze molíti, ár szamo té právi Bòg Jezus Kristus tí je mogòcsi preszvètíti pamet i navcsiti na tò, kak je zadobiti vecsno 'zivilénye!

Ceszara je znòva zgràbila bolecina i mejutno je z rokòv:

— Pa tí tò vòrjes?

— Nê szamo vòrjem, nego tùdí csütim, da je mogòcse tò — odgòvoro je Lucius.

Cezar ga je z csemernim poglédom pogledno:

— No, csi tak csütis, potom pa szprobaj prve szam . . . ! I gda te 'ze raztrga divjácsina potem pridi nazáj k meni vòrvajòcsi prijátel, te bom jasz tùdí vervao . . . i sze je z muklavim glászom szmejao, ali Lucius je batrivno glédao na njega:

— Ne pozábi, Caszar, da je Jezus tak vcsio, da merjé tò premenlivo tèlo i na vòkivòcsen 'zitek osztáne tò odicseno tèlo.. M'ídvá sze tak na etom szvétí nemreva vecs szrécitati . . .

Bojdi blagoszloveni, Caszar, molili mo za tébe, naj ti prehenyajo telovne i düsevne moke — pravo je i sô je szam nazáj v temnico.

Caszar je zdigno rokô, kak da bj ga nazáj steo zazvati.

— Ka pa csi itak isztino má . . . ?! Ár csüdna je bila vedno tiszta batrivnoszt, z sterov szo krsztsanye mantrnistva szmrt gorivzéli! Ali nê záto, ár nyim je Jezus potom vöcsno 'zivlénye dao? Tüdi Lucius, ki je prvle preganyao krsztsane, z kaksov ogvüsenosztjov je szvedocso kre Jezusa! Tákse miszli szo sze tirale v pámeti nyegovoj. Ali pá ga je prijéla velika bolecsina i nê szi je dale premislávao od toga. Nöcs je pa escse bole grozna bila za nyega. Szen nyemi je nê prisao na ocsi, gda je pa malo zászpao, vcsaszi szo ga zbüdile grozne szenye. Ténye szo sze prebli'závale k nyemi, cslovöcse ténye brezi gláve, nisterne brezi rôk i cvilile, jávkale szo sztrasno. Nisterne tak da bi pozno med nyimi. Sli szo v velikoj csupori i za nyimi szo oroszlanje i tigrisje lecali i tak je csüto, ka prék nyegovi prsz idejo, komaj szi je odühávao 'ze, ali nikak szé jih nê mogao brániti, vedno szo növi prisli. Jávkao, kricsao je v tázni. Nyegovi vözni szlugi szo presztraseno sztáli oköli nyegove posztelé, probali szo ga batrivvati, tröstati, ali zaman.

— Jaj, nega nikoga, ki bi me réšiti mogo od szmrtne bojazni?! — pitao je drgetajöcs.

Szunce sze je z szvojimi toplimi tráki szkázalo, caszara bolecsina je pohenyávata i nočne prikázni szo preminöle. Caszar je po krátkom právom pocsiva-

nyi ôdpro ocsi i tak gda nočno temnoszt szunca tráki preszékajo, sze je presvétilo v nyegovoj pámeti:

Jeszte, jeszte . . . ! Jeszte, ki zná pomagati tebi i te oszloboditi od sztráha szmrti. „Jezus vecsno 'zivlénye dá tem vörvajöcsim . . . ! Navcsi sze Bogá moliti . . . “ — tak dabi csüo Luciusa recsi i niksi prvle nepoznáni mér nyemi je obhodo szrcé i pá szo sze nyemi na szén, na dügi, dober szén zaklücsile ocsi. Gda sze je prebüdo, szunce je 'ze blüzi juga hodilo.

Prva récs ceszara je zapoved bila. Zapoved szo hitro zvršili i Licius je za 10 minöt 'ze tam sztao pred zmo'znim ceszarom z blédim obrázom, ali batrivno. Miszlo szi je, ka nyemi je vdárila szlédnya vöra. Ali caszara ocsi szo bole 'zaloszne, kak szrdite bile i obráz tüdi prijazen. I zaisztino, z hrepenényem i vüpanyem sze obrné k Luciusi, erkavsi:

— Gúcsi . . . , gúcsi nikaj od onoga csüdnoga vöcsnoga 'zivlénya . . . od Jezusa . . . navcsi i mené Bogá moliti . . .

*

V szvétesnyem gvanti szo sztáli Ríma nájzmo'znësi goszpodje okoli posztelé mérajöcsega ceszara.

Lucius je navdüseno csteo z ednoga papéra:

— . . . I jaz, ceszár, milosztivno dovolim, da krsztsanje lahko molijo szvojega Bogá na blagoszlov ceszara i domovine i na szvoje düsevno zvelicsanje.

Potem je pred ceszara djao papér.

— Ceszar Galérius — podpiszo je ceszar i od toga pod-

pisza je csako szvoj düseven mér, steroga je tak težko najso pôleg nedûzue prelijâne krvi krszt-sanov.

Sz tem podpíszom je mrô pokvarjeni düh velike rimlánszke dr'zèle i zacsno je Jezus Kristus obládati poganszka szrca, da je osznávla na nôvi 'zitek.

*

Lucius je znôva vellki mao dao. Z bêlimi rôzami je okincso mramorszko szobo. Pri Luciusi je tiszti szêri apostol szedo, kí je nájobprvim oberko Luciusa v temnici. Gosztom ocsi sze zdâ tüdi bliszkecsjo, ali nè od v'zývanya vina, nego od v'zývanya rêcsi Bo'ze, stera sze tak prijétno csûje z vûszt toga sztároga apostola. V tisztom kôti, gde szo kocko spilali, je zdâ tüdi veszéli szmêh, ali kak drûgi, kak pa te! Zdâ sze Ríma krsztsanszki sziroticsje spilajo tam, steri szo zdâ pri lûbéznosztí dári pozábili na szírotinsztva brítek krûh.

Flávia zdâ tüdi pri Luciusi szedi i z radosztjov gléda okôli szêbe na goszte, stere tak dobro pozna sz temnice i sz Bo'zi szlfû'zb, k sterim je prihájala nasszkírvoma 'z nyimi. Roké szo nyê na molitev zaklûcsene.

Potem, tak da bi premi-nôcsnoszt o'zívela na edno megnenyene, príde Athéna, posepne

nyê nikaj. Flávie obráz rdécsi posztáne, na Luciusa sze zglédne csüdûvajôcsa i píta :

— Ali je mogôcse tó ? Tak hitro ?

— Kí lûbijo, csí moja, tisztim je vsze mogôcse . . . Idi Flávia, boj szrečna i bláj'zena . . . Préjo jo je za rokô i pelo jo je vö pred mladozsena, Antoniusa.

Luciusa szrcé je toplôcsa obhodila, stera nyemi je tak dobro szpádnola, i erko je :

— Blagoszloveni bojdi Jezus, kí szí szpoznati dao meni etakse csüténye i ka szí mi dopûszto popraviti, ka szem próti Tebi i vörnim tvojim pregrêso.

Flávia je szrame'zlívo, ali v szrcê puno bláj'zensztva sztápa-la pred bli'závajôcsaga mlado'zenca szvojege, kí je szamo telko mogo povedati, gda szta sze obinola :

— Flávia ! . . . Flávia ! Tí lûbléna moja !

V grmê je szlavicsek zacsno szpêvati, na nébi szo zvêzde bliszketale, tíhi veter je do nyíva prineszo pobo'zne peszmi melo-díó z Luciusovoga dôma : „Vû-pajte v Njem vszi národí . . . “ Vsze je bilô napunyeno z lûbéznosztjov i 'z Nyim, kí je Vö-kívôcsna Lûbézen !

Poszlov. : JUVENTUS.

Za lampe i zobé dnévno níkelíko kaplic Fellerovoga míomírísno-ga Elsáfluída vu vodi za vöpranyé je o'zívano (zdíavo) kak je tó 'ze vö szprobaní próti vnôgím boleznám valá, náímre pri bolényi grlá, sínýeka, próti zamuknjeností ítd. Pokusní glá'zek 6 Din. Dvosztrúkna 9 din. Po postí 9 pokuszníh alí 6 dvosztrúkíh, alí 2 velíkíva specíjálníva glá'zka 62 din. fránkó od lékárníka EUGÉN V. FELLER, Stúbica Donja br. 110. (Savská banovína.)

Luthera vöposzlühnenye.

V-Wormsi na dr'závnom gyülési v-1521. aprila 18-ga. Z-Devrienta „Luther“ ime-nüvane dráme je szlobodno
napisao: ml. Porkoláb Gyula, poszlovenco Fliszár János vp. vucsital.

OSZOBE: Eck János univerzálni profesor, kak to'zec,
Luther Márton, kak to'zeni.

Eck (na gyülésa licnom meszti).

Velicsanszki Caszar! Szpráviscse vladárov!
Plemenitásje, Goszpódje, zevszê krájov!
Malo pazke proszim od vász viszikosztj,
Ár v-fontosnom deli mámo dnesz szkoncsati.
— Jeretneki Huszi i nyega návuki
Sze je pôdao eden blázen barát máli,
Nyega krívi návuk szi je on oszvojo,
Sztotine, jezérke, ga naszledújejo;
Szvét' materé cérkvi namesztnik Krisztusa
Ga zaman kára, on ga ni neposzlúhsa.
Csemér széja povszud, kôkol tori ino
Z-petámi klacsivsi právdo i pravico.
— Sze szmo ga pôzvali, da zvêmo od nyega:
Naj szvedôsztvo dene od návuka szvojga . . .
Potvarjeni je prisao ino dén vcserányi
Szmo ga na tom szvétom meszti vöpitali,
Naj odkrito povê, ka predga i glászi?
Jeli nazâ vzeme, stere pise i vcsi? . . .
Odgovora dati je nê vüpaó, szamo
Na premislávanye en' dén vrêmen proszo.
— Té dén je pretekao! — Vu iméni trônusa
Ino pápo, kak namesztnika Krisztusa
Te tak krivec znôva pá naprê pozávam
I kak 'ze vcsera ponávlajócs szpitávam:
— Pazi! ka bos pravo, si dobro premiszli,
Da ti nede podlécsti pravdenoj szili.
Od eti knjig küpa, stere tü jesztejo,
Szi tak vadlúvao, ka od tébe szhájajo.
Jeli szpoznas, ka szo krívi návuk one?
Jel' je zatajis vsze, ali pa 'znyj stere?!

Luther (na tühi moll).

Mili Bôg! Pred kim je znána szrdca szkrovnoszt,
Posli mi dühá môcs, Tí vekvecsna zmo'znoszt.
Tí znás, ka za tébe sztojim zdâ jasz eti,
Csi mi môcs poménka oh nedaj me vtréti!
Tí szi bio z-menom vu boja zacsétki,
Z-tebom obsztojim i vu pravice bitki.
Tí bojdi zászloba i moja obramba
Tí boj mocsina ino moja hramba!

(Na glász k-obcsinsztvi).

Velicsanszki Caszar! Szpráviscse vladárov!
Plemenitásje, Goszpódje zevszé krájov!
V-poníznom govori proszim odpüscsünye
Da me prerazmite i moje csinênye;
Csi mábidti sze vász nevém prav sônati
I' vszákoga pôleg réda pozdrávlati:
V-prôsztom tûváristvi szem zrászao jasz gori,
Med kmicsni sztenámi vu klôstra presztori;
Csi ká bodem pravo, nebode prisztójno,
Kak májo gucsati v-palacsaj návadno.
Z-szvetszkov goszpódôv szem rétko gda meo delo,
Nyl návade sze vcsiti nè meo priliko,
Ka noszim vu szrdci, tô gucsijo vúsztá,
Tak gucsati szem sze návcsó od Krisztusa!
— Ka szem napíszao vu tej knigaj szpizsano,
Mi je z-szrdca zíslo, 'znyega sztanovito.
Jeretinsztva vu nyl nega en'ga redá,
Od Jezusa právi návuk ino vera.
Zaman szem iszkao mír, dűsi právi pokoj,
Nè szem ga mogao náidti i szpraviti nyoj.
Rômarivao szem vu szvéto meszto Ríma,
Ah, ka szem vido tam? Vnogo zla i bína!
. . . K-koncovi szem prisao k-toj právoj vretini,
K-szvétoğa píszma k-toj isztinszkój pitvini.
Bóg me je posz'úhno, pripelao me je k-nyé,
Tam je najslo szrdce, kare dűsa 'zelé:
Krisztusa návuk, szvétoğa píszma recsi
Szo mi prehod'le dôso, ôdprle ocsi.
— Ka szem jasz najsao tô naj má drúgi tûdi,
Stero na blájzensztvo cslovecsansztvi szlú'zi.
Szmrten grêh bi bio tô vu szébe zakriti
'Ino pravico pod korc djáno pokriti,
Vu knige szem szpíszao, stere tû jesztejo,
Po velkom szvéti je ti verni 'ze cstéjo!
— Da 'zeléte znati, csi szem je jasz píszao!
Vam odkrito povém: *od mène szhájajo!*

Eck.

Szamoga szebé dicsiti, sze tak vidi,
Ka szi vu tom májszter, barát neponízni,
Okoren gucs de ti primêren szád rodio,
Ster'ga britki pehár vzemes, bodes ga pio.
— Neprestimávaj sze, ni nezagovárjaj
Dela tvojsa hűdoga vu maszni recsáj,
Nego ka szi píszao, tomi sztani zôcsi,
T ga podgovornoszt noszi zevsze môcsi.

Vsze ka szi pizsao je 'ze tak vise mere
I szvedosztvo hűde, blödne, krive vere.
Dáj odgovor, csi szi ti pizsao té knige?
Jeli je za dobre dr'zis, all blödne?
Jeli zatajís vsze, all pa 'znyi stere?

Luther.

Prezmo'zni Goszpödje! Knige, ster' szem pizsao,
Szo në vedno formo. Med nyimi jesztejo,
Stere szo në pröt' Rimi i stere Pápa
Za vernike dobre, hasznovite szpozna.
Jeli tak té tüdi znicsiti mënite,
Na stero pacs zroka uprav nenáidete?!

Eck.

Nekrô'zi teliko, zafrigani barát,
Na pitanye nam dáj odgovor 'ze enkrát!
Zvisenimi recsmi ti dalecs neprídes,
Gde te znojna kôza, tam sze lehko brises.

Luther.

Prav je! Gúcsao bodem tak od ovi drúgi,
Stere ti za pestís dr'zis i dűh hűdi.
Z szvét' pizsma je vzéto vsze, ka vu nyí jeszte,
Záto je tak osztro, zát' Rím *csütl nescse?*!
Bogme szem jasz v-eti, — ka valá tajiti —
Odkrito povedao moje csízte miszli —
I k-tomi szem escse recsi në prebéro,
— Szrdcá govorénye nelübi précimbo.
Odkrito szem pizsao, szvét' materé cérkvi
Fundament trdi: *Krisztus je zav'zeni.*
Na Bo'zem oltári Baáli aldűjo,
Klôstre szi je satan za sztán szvoj odtűho.
Bo'zi szlugi sze v-mocsvari kalisajo,
Odürne grêhe mammoni prinásajo;
Në je szvéta pri nyi, Bo'za szvéta miloszt,
Stero za pêneze dájó na pokornoszt.
Zaman právi Krisztus: nega vecs szvétoga,
Dönok v-Rimi náides sztô i sztô táksega.
Tak vcsíjo, ka Bôg tam zgora li onoga
Poszlühne, kí v-molbi proszi szvét' Márkusa,
Margyo, Pavla, Marka i Bôg zná steroga,
Vsze vise dr'zijo, kak Bôga ednoga.

Eck (nad nyega vszecsé csamurno).

Hényaj barát! Ti Lucifera cimbora!
Tvoj jezik na nébo gnűszno blato lűcsa.
Tve dűse gnűsz ti vűszta lűcsajo krôto,
Cêlo tvoje djánye, gucs, ti je vsze nôro,

Pred teov szvéto nika, — ni Rim neosztáne!
 Zgledni sze bár kôli vszák' oká pogléd te
 Kak sztrêla sercáva i z-besznočsov gléda,
 Zburka sze nad tebom vszák' dŭsa brez réda:
 Nemŭdi sze, — hiti vihér potihšati,
 Za grozen tvoj grêh odpŭscsenye prosziti!

Luther.

Pravica vasz szmica, jelibár? — nê csŭdo! —
 Goszpôdje tákse bár rêtkogda csŭjejo.
 I sto jo vö povê, kak sze csesztô godi —
 Za nájem lance, vôzo i máglo dobi.
 — Ali jasz jo vöpovém, csi bár vszako okô
 Na méne jezero grúmov sztrêlalo bô.
 Csi je moje delo hŭdo, ogvŭsaj me
 Doktor Eck z-szvét' pizma, záto szem prisao szel! . . .
 V-dekrêtomaj je 'ze dávno povêdano,
 Ka pápa na právdo podigne, de vedno
 Nehvaláno, csi sze szvét' pizmom protivŭ,
 — Poká'zi li szamo edno meszto meni,
 Ka zvôn ocsê szvéti i drŭgi zná bidti,
 Ino, ka pápa szmê grêhe odpŭsztti! . . .
 Eti más szvét' pizmo, poká'zi en versus,
 Ka szvét' materé cêrkvi gláva nê Krisztus?
 Gde je pizano, ka je pápa Krisztusa
 Namesztnik i sto ga je djao za táksega? —
 — Gda szo Krisztusa pred visjim popom za vŭh'
 Plŭsznoli latri za batriven odgovor,
 Je krotko od boleznî trpêcsi pravo:
„Ogvŭsaj me, ka vŭszta gucsŭjo krŭvo! —
 Viszika Goszpoda! Jezus je tak erkao.
 Martin, te nicsesz sze tŭdi za tô moli:
Ka vcsim, csi je krŭvo: ogvŭsajte me li,
Naj vldi mo' dŭsa, ka je csiszto delo?
Szrcê moje de pokoj, mirovnoszt melo.
 Csi mi szvét' pizma li edno rêcs povête,
 Z-sterov me od pravice prav preszvêtite:
 — Z-potrŭim szrdcom vsze mo' delo zalŭjem,
 Cêlo moje vcsenyê znicsim i zavrzem.
 Jasz szam razglaszim ka, ka vcsim je preklêsztvo,
 I szam lŭcsim vsze té knige vu geheno! . . .

Eck.

Véndar 'ze zadoszta bô prijátel barát,
 Nit nase trplivoszti je vtrgnyen' tékrát
 Szmicati, raniti dobro znás, tô vidim,
 Stero nede dugo trpelo, tak miszlim!
 Pazi, ár ki veter szêja, vihér de 'zeo,
 Zakockano zbôgsati, prilike neos meo.

— Caszara milosztli liscs na tébe szija,
 Készna de pokôra, csi ga szrd obviya.
 Popadni, bláznik, té mili i szvekel trák,
 Li nisterni kriv návuk zbrisi tá, bedák.
 Miloscsó dobis, csi szpoznas presztôplénye,
 Kama te je vneszlo tvo' blôdno csinénye.
 Z-groba mrtvoga naprê zakâ prinásas?
 Vêm vu Konstanci 'ze szôd zglásenoga más,
 Ober návuka' toga, ka je prokletni,
 Dúsi, teli veke skodliv i kúnyeni!
 Neszrecsen ti! Vsze szi zakockao lekosko
 Z-tém, ka szamo knjig knjigo právis za glávno,
 Pa je tá vu szebi nê práve vrêdnosztli.
 Dúse zvelicsanya vu nyê nemres náidti.
 Ka pápa Nyih szvétooszt glászi, nazvesztáva,
 Je pravica i k zvelicsanyi pôst práva.
 Szamo li nász on obarje od szkvarjénya,
 Li on je jedini Goszpôd zvelicsanya,
 I' niscse drúgi nê na zemli i v-nébi,
 Ka zdâ 'ze miszlim szam previdis vu szebi,
 Ka szo tvo' trditvi porúsene môtne,
 Tvoj návuk krivi i poti tvoje blôdne. —
 — Daj nam 'ze odgovor z-odkritimi recsmi,
 Ka szo tvoje knige napunyene z la'zmi!

Luther.

Velicsanszki Caszar! Visziki Goszpôdje!
 Odgovor vam dam, vi prebráni gosztôvje.
 Odkrita bô rêcs moja i nê zámerna:
 Csi visni Goszpôdje scsêjo od méne znati,
 Krátki i odkriti govor Vam mam dati.
 Dam Vam! Steri neo meo ni zôbi, ni roglôv,
 Nezbantúiem 'znyim nikoga brezi zrôkov.
 I naj vszáko dvojnoszt naednôk prehitim,
 Brez zakrivanya ednáko vönazvêsztim:
Ni na 'zinata, ni ka Rim vcsí, nedam nika,
Ár je ocsveszno, blôdlii szo velka.
Vecskrát szo szamí szebi prôti pravill
Ino vsze nász v-temnosztí, v kmici vodlii . . .

Eck (nad nyega vszecsé).

La'zes barát! . . . Zdâ 'ze je vsze vise mere!
 Dokoncsaj prvle, kak pehár szploj pun bode!

Luther (ôszvetno).

Dobro je! Eto je tak moj válasz:
 Od vszega, stero vcsim, tecsasz neodsztôpim,
 Dokecs sze z szvétoga píszma jasz neogvüsim,
 Ka nemam isztine ino nê pravice,

Li teda odsztôpim i nazâ vzemem vsze!
 Dûso mojo vera vodi ino 'zené,
 Ona dá rêcs v-vûszta, büdi na boj szrdcé.
 'Znyé mi poká'zte vi, ka nemam isztine,
 Ka szo mo' vcsenyâ né Krisztusa pravice,
 Meszto stere pápo, 'zinat szpominat,
 Steri szkocsanya jasz neszpoznam za szvéte ;
 Ár szo vecskrát szvoja szkoncsanya pôdrli
 Ino endrûgoga sami prekúnoli . . .
 Z-podgovornosztjôv szem vsze dobro premiszlo,
 Ka csinim ? — Ka dobim ? — do konca prebrodo.
 I csi szem bár sztôkrát znôva, znôva zacсно,
 Pri tom mam osztáti, vôdr'zati mocсно !
 Prôti dûsnoj vêsztí je grêh kaj csiníti,
 Té sze mam bojati, li nyé sze sztrahsíti.
 Tú sztojím pred vami, szôdte me bár kaksté i
Pravica je z-menom ! Bôg pomori menè !
Z-Krisztusom 'zlvèm, 'znyím premíném !

Eck (razburjeno).

Tí vtepena dûsa, satana cimborá,
 Na blôdno brbranye ti nedámo nika.
 Caszara miloscse szí nê vrêden, bedák,
 Dobís vrêden nájem, odûren neszramnyák !
 — Visziki Caszar i Ví zmo'zna Goszpoda !
 Pred Vami je jeretnik, grozna grehôta
 K-tomi escse, kak neobrázen, neszrámmo,
 Zviseno sze z-mène norcsáro, spotáro :
 Szôd na nyega ! grêh má jáko velikoga,
 Ogrizávaeo je nász i oco szvétoga.
 Na gaoge valón je, na máglyo gorécso,
 V-pekel 'znyím, v-purgatór, v geheho 'zarécso !!

Luther (vu szebi miszlècsi).

Kocko szem tá pûsztó, zrûso môszt za szebom.
 Szam jedini sztojím zôcsi cêlim szvétom.
 Pod menom sze trôszí, gíble, zemla gorí,
 Vsze je prôti meni, vsze sze mi protiví.
 . . . V prisesztnoszt vidím, od jûga do polnôcsi
 Odûrnoszt, mrzija szícse meni prôti.
 Gdesté tá idejo, vesznice goríjo,
 Vu boja lármí sze ro'zjé bliscsi, dûdnja,
 I dokecs prot'vnika divjoszt trôbi trbûnta,
 Zglászi sze peszem i doní z bojiscsa tla.
 (Chor „Trdí grád“ zacсно i dokoncsa versusa navláki popêva.)
 Sto nam skôdi ? Goszpôd je nasa obramba !
 . . . V prisesztnoszt vidím, oh na Adrie vodi
 Gálya plovi i dokecs neszrecsni robi

Z-lopát'mi v-môrja vodi brazdé ré'zejo
 I tam himnusa g'lász doni, — popêvajo.
 . . . Goszpodne: zásztavo v-dobri rokâj n'ham,
 Zdá 'ze mirovno szvoj konec i sors csâkam.
 Nesztrâhsi me Rîma zmo'znoszt, velka oblâszt,
 Bár szejaj Antikrisztus, szejaj prokletnoszt.
 Szrdcé pode'zigajôcse peszmi mili
 G'lász lepô doni prôt' protivnika szili :
 „Tî szî mo' obramba, oh Bôg ocsa drâgi,
 Csi szî tí z-menom, ka mi more szvét mányi ?
 Csi protivnika szrd vész na méne tere,
 Mo' zászloba je Krisztus, mené nevtère !
 Krv Krisztusa je grátala moja krv,
 Csi bár szpâdnem, Krisztus dônk oblâda ! . . .

Petáinci.

Petáinci szo edna mála vész pri Môri. Sztojijo z trê tálov: Szpôdnyi, szrêdnyi i z Gornyi Petáinci. Znamenito je v-toj vészî, ka tú jeszte eden na indasnye vrêmen opominajôcsi, szlâri brôd, kumpa, po sterom sze obracsâj vo'znye z-ov kraj Môre szpunyáva. Velke znamenitoszti je Petâinszka Szlatina túdi, stera v-gla'ze zaprta, se v dalecs orszâge i krajine vozi i kak zdra-va pítvina je povszud dobro poznana.

Ali má tá mála vész escse edno doszta vékso znamenitoszt, stera nyé iné vu jáko velkom krôzi poznano i postüvano vcsîni. Ali od toga vu z'ônêsnyi orszâgaj vész i bole znâjo, kak mí prêkmurci i dományi prebivâlcî.

Z menom sze je zgôdilo 'ze vészkrâi táksega hipa, gda szmo v-tühinszki mészta j v-éksoj vcsîni vküp szprišli i gda szem med szpoznávanyem pravo, ka szem z Prêkmurja, szo z-velkov nále'znosztjov szpitávali: jeli bár, ka szo Petáinci v Prêk-

murji? Zaprva sze mi je csúdnó vidilo, ka rávno Petáince pítajo i dr'zijo za tak znamenito meszto i kak szem kebzüvao, szo od Prêkmurja drúgo nê znali i poznali, szamo li Petáince! Mi prêkmurci bogme tó málo vész nedr'zimo Bôgznâ za kakse imenito meszto, no csi nyé prebivâlce, kak vrêle, postene i delavne lüdi poznamo; 'zalosztno moremo vadlívati, ka Prêkmurja sztancsarov te nâjvéksi tál nevê zakâ szo Petáinci tak poznani, pred tühinszkimi zevcsenimi prebivâlcmi? Na tó pitanye scsém vu naszledüvajôcsi redâj odgovor dati.

Vu evangelicsanszke vere historiji je jáko znamenito 1576-to leto. Te je pôsztao caszar i krâi I. Rudolf, eden nevrêden naszlednik za Miksa Ausztrie caszarom i vogszskim kralom. Dokecs szo Miksa nepriâtelje z tém potvârzali, ka je szkrivomâ evangelicsâ nec grâtao, ár je proti evang. veri potplív bio, tecsasz szo pod Rudolfom je'zuitje ravnali Osztrák-Vogrszko monarchi-

jo i preganyali szo protestántszo vadlúványe. V prvoj vrszti szo vu ausztrije dr'zélaj živócse lütaráne na szmrt obszôdili i pregnali. Vö szo povedali, ka sze za eden mêszec scsisztiti májo z-dr'záve protestánusje, ali naj katholicánje posztánejo, ali pa naj vö z-dr'záve odvandrajo.

Doszta, jáko doszta nevolni protestánusov je moglo kôdiszko palico v-rôke vzéti, szvojo vrédnoszt, stero je v-tak krátkom hípi nê mogao v-péneze szpraviti, tam povrzti i kak nigda Jákob je z ednov palicov sztôpo prêk Jordána, — szo i tê z-ednov palicov sztôpili prêk szvojega országa mejo i v-tühinszka mêszta odvandrati za vere volo. Bili szo med nyimi, ki szo malo nika v-szrecsnêsi sztan prisli, na steri sze je poszvedocsilo, ka Bôg i britko na szladko zná obrnôti. Táksi szo bili z-Cseszkoga országa vö odvandrani, ki szo sze v-Hernhut naszelili i diko szo szpravili nê szamo szvojoj veri, nego szvojemi iméni, kak cseszki bratje z-osztrákski dr'zél szo toga hípa vnôgi mogli odvandrati.

Steri szo pa nê bili mogocsi v drúgo zemlô odvandrati, nego szo domá osztali, szo mogli na katholicanszko vero prêk sztôpiti. Evangelicsanszke cerkvi szo vkrajvéte i za katholicanszke preposzsvetsene. Toga hipa 1599 tom leti je i Radkerszburgszka ev. cerkev z farofom vréd v-zrák püscsena. Da szo evang. verniki z ôsztereichszki dr'zél ali pregnáni, ali na katholicanszko vadlúványe katolizérani, szo tûdi evang dühovnici nê mogli tam osztáti. Rávno dühovnike szo

zácsali najprve preganyati. Z-dühovnikov eden tál je ji z-Trubár Primusom, szlovenszkim reformátorom i píszátelom v-Nemskicszág pobegnolo. Szamo,

János i Peter apostola.

ka szo v-Nemskomországi tüdi teske razmere bilé, tesko nyim je bilô k-szlú'zbi i k-krúhi prid-ti. Záto szo níkáki v drúgi kraj sli obrambo iszkat. Tak sze je pobüdila vunyh ona miszel, ka szo ednoga vogrszkoga grofa, ki je vréli evangelicsánec bio, oproszili naj nyim obrambo dá. Naj dovoli v-ednom véksem szvojem kasteli nyim sztrêho zadobiti, za 'zivlénysze sze níkak szami bodo szkrbeli. Tô je pa grof Nádasdy bio.

Grof Nádasdy je pomilüvao neszrecsne, pregányane dühovni-ke, nyih prosnyo je szpuno. Meo je doszta goszpodszi veliki kastelov. Nyegovo glávno imánye je v-Sárvári bilô razpresztrêto, ali meo je escse eti v-Prêkmurji tüdi velika imánya. Nyegov je bio G. Lendavszki grád i imánye, gde je z familijov rad letivao. Zvön toga je meo tüdi v-Petáinci lépi kastel, kama je vecskrát k-Môri za ribicsivanya volo prisao.

Té petáinszki kastel je ponüdo za sztan grof Nádasdy z-domovine pregnánim stajarszkim i krajnszkim evang. dühovnikom. 'I oni szo tô z-zahválnosztjov szpréjali. Nê szamo záto, ka szo tü miroven sztan zadôbili i nê sze nyim je trbelo od pregányanya bojati, nego nájbole za toga volo, ka je nôvo nyihovo prebi-válicse pôleg Môre, stera je je od prvêse domovine löcsila, le-zalo i tak szo blúzi bilí k-szvojoj prvêsoj domovini.

Stajarszki i krájnuszki prebi-válci, kí szo li zavolo od szmrtil bojazni sztôpili prêk na kath. vöro, vu szrdci i dühi szo evangelicsanszkoga obcsüténysa bilí, kak szo zvedili, ka nyihovi lü-

bléni dühovni paszterje v-Petáinci prebivajo pod obrambov ednoga vogrszkoga grofa, gde ji za vere volo niscse nepregánya i gde szo sztancsarje tüdi vszi evangelicsánye: szo z-radosztjov poizskali gori tô vész. i kak edno szvéto meszto vu szrdci varvali „Petáinci“ rêcs, kak nigdati môdri kralôvje Bethlehem vá-rasêk.

Gda szo tak prêk Müre v-Petáince prisli, je je nezrecsena radoszt obszêla, ár szo vu tom lüdsztvi nê szamo na szvoje ve-rebrate naisli, nego vu grofov-szkom kasteli cêli sereg szvoji lübléni dühovni pasztérov tüdi. Neznáno je popolnoma kelko dühovnikov je prebivalo v-Petáinci, ár sze je nyi racsun nesztanoma premenyávao, blúzi pédeszét je ji premenyávno prebivalo tam. Tam je prebivao v-1600.tnom leti nísterni mészec onoga vrêmena nájvéksi i znamenitêsi *zvézd zbrodjávec Kepler János* Grátszki profesor tüdi, koga szo za volo vere pregnali.

Pregnáni evang. dühovnici szo z-szrdcá radosztjov szpréjali szvoje prvêse vernike. Vszáki dén szo predgali i dr'zali Bo'ze szlú'z-be, gde szo popêvali nase lêpe evangelicsanszke, navdúsavájô-cse peszmi, vu predgaj trôstali, pobüdjávali z-szvéto v recsjôv Bo'zov vernike na trplivoszt, na sztálnoszt k-Krisztusi. Govorécsi nyim, ka je G. Krisztus tüdi szamo tri dni bio vu grôbi, potom je odicseno 'znyega sztano: rávno tak Krisztusov návuk, nasa szvéta evangelicsanszka vera, na szmrt sztrêblena, tüdi odicseno z-mrtvi sztáne.

Tak lépi dnévi szo bilí pred 300 létmi v-Petáinci, z-Ausztrije

držél pregnáni evang. dühovnikov prebivaliscsa meszto je pred nami evangelicsánami szveto meszto . . . Zató poznajo Petáince vu zvönésnyi országaj evangelicsánje nateliko; zató prestímató té vészí imé tak visziko i poiscsejo gori z tühínszki országov k-nam pridõcsi zevcseni evang. mô'zje, ár je tá mála vész historiczne vrédnoszti. Tü szo 'ziveli, z-domovine szvoje pregnáni evang. dühovnici, eszi szo rómárváli z-Stajarszke iz-Krájne dr'zéle lüdjé rêcs Bo'zo poszlüh-sat i dühoven kincs iszkat, steroga je dívja zmo'zoszt od nyi szilov porobila.

Po vrèmeni szo szíromáki pregnáni dühovniki obsztarali, ali nè szo sze tò'zili. Prvèsi verníki szo nyim vecskrát 'zavis poszlali. Na példo: v-Grác várása racsunszki knigaj je od leta do leta gorivzèla gvüsna suma, stera je petáinszkim pregnánim dühovnikom na podpora poszlána.

Medtèm sze je racsún tej dühovnikov nesztanoma pomén-sávao. Nístèrni szo sze v-drúga, bogsa mészta odszelili. Ti drúgi szo szpòmri. Ali ka je bilô 'znyihovoga tròsta? Nyihov tròst sze je, hvála visnyemi Bõgi szpuno! Csi bár nè vcsaszí, ár je pri Bõ-

gi jezero lét telko, kak edno megnye.

'Ze z-mrtvi sztanyújejo edna za drúgov stajarszke i krájszke evangelicsanszke gmajne. V-Grádzi 'ze vecs evang. cerkvéo jeszte i vu dr'zéli vecs evang. síniorij. Vi, vu petájnszki grobaj pocsvajõcsi evangelicsanszki, pregnáni dühovnici, vu dühí sze zgliednite na vase indasnye dela presztore, gde szte rászúrjaváli csiszti evangeliom i pomirite sze! Miroven vam bojdi grobni vas szén! Povász poszejjano evangelioma szemen zíditi zacsinya i szád, vekivecsen 'zitek rodi.

I mi prekmurszki evangelicsánye poiscsimo gori vecskrát v-Petáinci ono meszto, gde je indasnyi stári Nádasdyov kastel sztao. 'Ze sze szamo nyega meszto vídii, ali ono meszto sze i dneszdén „kastel“ zové. Szpõmenmo sze vu nasi molitvaj z-oni inda pregnáni evang. dühovnikov, ki szo tam obrambo naisli, ki szo tam z dalecs krajín pridõcsim, prvèsim szvojjim vernikom Bo'zo rêcs glászili. Naj blájzeni bode nyihov szpõmenek! Petáince pa naj nè szamo vu zvõnesnyoj zemli, nego i mi dományi sztancsarje tñdi prestímajmo i poznajmo, kak zdávnyi vrèmenov díke szpõmenek. K. S.

Jubilárna pa'znya sztáro poznane tvorniske hi'ze vör Suttnera je nõva 'zepna võra, stero vszákí nas cstítel dobi za 35 Din, nõvo búdílnico za 45 Din. Obé võri máta dober sztroj, tak da vszákoga zadovolijo. — Práve svicarszke 'zèpne võre, võre na roké, búdílnice i na sztené võre, võre na nihálíce, lanceke, prsztanke, nakitne predmete i t. d. Na veliko prebéranye vu velikom ilusztríranom dívat-cènikí vöpokázane, steroga vszákomi nasemi cstíteli brezplácsno posle tvrdka H. SUTTNER v Ljubljani br. 844. Trbej ga szamo z-kártov narõcsiti.

Dvoboj v-Büdini.

(Cérkevna pripovêst z-vremena voĝrszke reformácie. Piszao; Csengey Gusztáv, poszlovecso: Fliszár János.)

Doszta ľúdi je vküp prislo,
Na Büdine pláci,
Nê szo vidli tákso csüdo
V-János krála grádci.
Nê szo csüli, nê szo vidli
Vu nájaksi dnévi,
Gda szo escse táhodili
Gosztjé tak veszéli.

Hej, bilô je tú viditi
V-Mátjasa vrémení,
Szvekli goszpôdje, glavárje
Szo sze naklanyali.
Pri gosztsenyê je je Mátyás
Porédi pozdrávlo,
Ino vu boja zméni je
Vsze doli obládao.

Ponôvila sze má bidti
Díka domovine ?
Mátyasa imé zezáva
Te národ Büdine.
Mátyasa imé kričsijo ;
Boj naprê noszijo ;
Nega krája, nega konca
Lüdém, kak hodijo.

I uprav Mátyás sztoji tam
Vu boji batriven,
Nê Hunyady, li Dêvai
Te predgar navdüsen,
Tiszti plamén glászi tú on
Pobüdjén od Bôga,
Ster' je zísao z-Wittenberga
Z-Züricha i Genfa,

Tak vu dúi, kak vu rôki
Dr'zi szvéto knigo,
Jaj nyemi, sto zametáva
To szvéto biblio !
Z-ôcsi 'znyim e'n barát sztoji
Scsé sze bojüvati,
Meszto argumentov sztálni
Zácsa modrúvati.

Naednôk sze vtihsa lárma
Bojnika szta krédi,
Na Dêvaia zdâ barát
Kako divják vdári.
Dvôjega vadlíványa grünt
Vcsini ona djátka :
Pecsina, kam je cimprana
Bo'za szvéta hramba.

Jeli je Péter pecsina
Na nyem posztávlena,
Ali pa szin Bo'zi po kom
Je tá rêcs glásena ?
Tô prevrže, steroga je
Práva, csiszta vera,
Szamô od szébe sze razmi, —
Tô, trditvi mera.

Obá trdita pravico
Ali vsze zaman.
Tak, da szo i poszlühsávci
Tál steli vzélt tam ;
Na dvá tála sze vzemejo
Vrêlo sze stükajo,
Ki z-pravicov neládajo
Pesznice nücajo.

Z-stükanya zdâ boj nasztáne
I vsze bole tečsé,
Prerazmi zdâ tô tüdi král
Ino med nyé vderé.
Gori hênya bojüvanye :
„Meszto dájmo králi !“
Tak da barát i Mátyás pop
Szta blüzi pri králi.

Znôva sze zacsne stükanye
Vrêlo, ali zaman . . .
Tak da král zdâ kivne z-rokôv
Stükanye sztávi szam.
Bár na vüsztaj szmêh szka'zúje
Cselo má grbavo :
„Poszlühno szem váj' stükanye,
Szôdo bom !“ — je pravo.

„Bojúvala szta sze vrêlo
Z-osztrîmi jeziki,
A, stereo je práva vera
Cslovek nerazlo'zi.
Vise neszém jasz tó delo
Pred Bôga posztávîm,
Da je 'znyegovov milosztsov
Pravicsno odprávim.

I tam ednomi goszpôdi
Na tiho nika právi,
Steri dvá máлива lagvícsa
Preci tá posztávi.
Meszto dvá lagvícsa on szam
Na sztopáje zmêri,
K-obema napelanivi
Szmolenivi 'znyôri.

Zdá král ercsé: „Obá lagva
Szta z-práhom puniva ;
Gor' szedita, ze mo vidli
Gde jeszte isztina ?
Jasz szam vu'zgém 'znyôrice
Obádvá lagvícsa ;
'Ze sze szká'ze, steroga Bôg
Obarje, szpravicsa“ ?

Vsze obnêmi zdâ napláci,
Popa zemucsita.
Grozen vihér je prineszla
Tá môdra vgonítka ;
Drgetajöcs sztoji barát
Obráz nyemi biédi,
Ali Mátyása sze 'zari
I etak govori ;

„Goszpodne král ! velki je Bôg
Ali jasz premáli,
Na szlêpo csüdo drasztiti,
On tó nezahváli.
Ali csi mi je potrêbno
Za mo' vero mrêti,
Gotov szem za nyega návuk
'I szmrî gori vzêti.“

Z-veszélîm mirovnim szrdcom,
Szi na lagev széde . . .
Prascsi 'znyôra, kak od krála
Zapoved vözide.
Ali barát, oh té barát
Kakda on trpecse,
Pred kralá sztolec poklekne
Kak 'zúca drgecse.

„Bodikaj szi !“ — kricsi zdâ král.
Za nyim vszi kricsijo. —
„Vájni boj je eti Bôg szam
Razlo'zo pravicsno.
Dobro zná ov, pükseni práh
Je nê kak otrôbi,
Gléj ! tam, kak batrivno szedi
Szmrti sze neszômni.

Doj pogászte zdâ 'ze 'znyôro,
Eszi hodi cslovek :
Práva vera gori v-tebi
Za nyô bi dao 'zitek.
I tvoje bojdikaj znánye
Je szkvarjênya jama,
Vkrâ ga pelajte od méne
Szôdba szégni nyaga“ !

Zadovolnoszt sze glászi zdâ
Eti na vsze kraje,
Nagosztijo Mátyás popa
Büdine sztancsarje,
Ali barát z-dügim nõszom
Váras táosztávi
Postrofani stir'sztô ráhnski
Táide neszrámni.

Tó je bio velki boj vere
V-Büdine váراس
Barát je szpîpan po Dévaj
Birói Mátyási.
Ráj bi mantrnikszstvo sztrpo,
Kak vero osztavo :
„Nê trbê Bôga drasztiti,
Je batrivno pravo.

Dvâ lumpa szi gucsita :

- No, ka ti je právla vcseraj nõcs 'zena ?
- Od csemerov szi je vlaszé szkübla.
- No, te szi bôgse obodo kak jasz, ár moja je meni vlaszé szkübla.

Szmehsnice.

Cs—l plebános.

Cs-i plebános je jáko lübo dobro vince. Ednök ga pita püspek :

— Csi bi vodé në meli pri rôki, s kem bi krsztiti ?

— Z vinom — odgovori plebános.

I csi bi vina tüdi në bilô ?

Z szlivojcov.

— Pa csi bi niti szlivojce ne bilo v cêloj vészí ?

— No, te jaz tüdi nebi büo v toj vészí plebános — büo je odgovor.

Ka je nájbole potrebno pri krsztitvi ?

Kaplan vcsi cigáne na krs-csanszki návuk i gda bi vido, kak dalecs szo 'ze v tom znányi pita, ka je potrêbno pri krsztitvi. Cigánje miszlijo, premislávlejo, ali ne odgovorijo.

Kaplan na tó zacne tol-macsiti i nazádnye právi — voda je tiszto, ka je nájbole potrebno, brezi vode sze nemre szpuniti krszt.

— Goszpon kaplan — právi cigan — vé je záto tó ne tak ; lehko májo puno vodé, csi de-teta nega. Dête je tó nájbole po-trebno pri krszti.

Zakaj sze nemre jôkati ?

Eden szvétek je lêpa pred-ga bila, vsze 'zenszke szo sze szkuzile i briszale, szamo edna debela szneha je në püsztila niti edne szkuze.

— Mej pamet, Roza — dregne jo szoszeda — jôcsi sze malo, naj ne gucsijo vütro drügi od tvoje okornoszti.

— Rada bi sze jôkala — odgovori ona — ali domá sem pozábila robceek.

Bôgse je prvle, kak szledi

Dühovnik : Zakaj szte pa zbili zseno, János, vcsaszi na drügi den po zdávanyi ?

János : Záto szem jo zbüo, goszpon dühovnik, ár jo zbiti etak, ali ovak, morem ednök, te je pa bôgse prvle, kak szledi.

Prefriganosz.

Eden szkôpi i prefrigani barát je pri oltári szkrivo pêneze i ono meszto je szpapérom zakrio, na steroga je napiszo : Goszpod je na tom meszti.

Niksi tepes ga je nagrehno, odneszo je pêneze, preobrnno paper i napiszo je na nyega :

Nega ga tü, gori je sztano !

Szlab tröst.

Pop : Ne bajte tak 'zalosz-ni, Jo'zef, Bôg je isztina k szebi pôzvo 'zeno vaso, ali tam gori sze ednök pá nájdetá.

Jo'zef : Rávno za toga volo szem zaloszén — büo je odgovor.

V kom merjé szrmák.

X. Y. pride glászit, ka je szôszed mrô. Pop pita : V kom je mrou pokojní ?

— Kak szrmák cslovek, szamo v edni bëli lacsaj, pro-szim ji lêpo.

Pri zdávanyi.

Dühovnik (pita od sznehé) : Ali oblübis, ka bos nyemi vör-

na tŭvãrisica i bos ga vu vszem naszledŭvala ?

Szneha : Nemrem oblŭбити tŕ, proszim lepŕ, ár je rŕras.

Valãlo je :

Doktor : Valãlo je vrãsztvŕ 'zeni ?

Mŕz : Prevecs je valãlo, 'ze jo vecs nikaj ne boli — (mrla je).

Fal vrãsztvŕ.

Doktor : No, ka vam fali ?

Betẽznik jãvcse : Csi eszi szẽgnem, tŭ me boli, csi tã szẽgnem, tam me boli.

Doktor (csemerno) : Te pa ne szẽgajte tã!

Prevecs trdo vrãsztvŕ.

Doktor : Tẽ prãj morete notri zẽti v vodej z ednov mãlov 'zlicov . . .

Doktor (na drŭgi dãn pride) : No, szte notri zẽti :

Betẽznik : Prãh szem lekho pŕzro, ali 'zlico prevecs tẽzko.

Tŕ je isztina.

— Vidite, papa, jaz znam nikaj, ka vi ne vete — prãvi mãli Francek.

No, ka bi bilŕ tiszto, szinek ?

— Rãszti — bŭo je odgovor.

Zavrno ga je.

Eden bogatãs pãr par vrze bŕnŕni kŕdisi v kalapos erkavsi :

— Ali nẽ, ka bi za tŕ vino kŭpo —

— Oh ne — odgovori kŕdis — eden motor szĩ kŭpim za tŕ.

Tŕ je nej za mẽne.

Eden prijãtel szĩromãkov, ki je prẽmocsen bio, je po zimĩ vecskrãt drva i vogelje darŭvão tim szĩromãkom, ki szo nẽ meli z kẽm bi szĩ zakŭrili. Vu ednoj trdoj zimĩ, gda je mraz prevecs mocsen bio i szneg je visziko zapadno, sze je te prijãtel 'ze naprej radŭvo, kakse veliko veszeljẽ szprãvi onim ki zmrazŭjejo, csi nyim drva i vogelje senka.

Tẽ szluga, komi je tẽ dãr razdeliti dãno bilŕ, je z-kŕlami pred ednov nevolnov kucsov sztano, trŭple po dveraj i prãvi tomĩ sztarci, ki je z-kucse vŕpriso ; ka nyemĩ je vogelje pripelo za kŕriti.

„Od koga?“ pita te sztarec toga szlugo.

„Ne vem,“ odgovori te szluga, „meni je szamo povẽdano bilŕ, naj je esze pripelam i tŭ szo“.

„Vi szte sze zmŕtili, tŕ je nẽ za mẽne,“ odgovãrja tẽ sztarec. „Meni szlabo ide i nemam nikaksega prijãtela, ki bi meni vogelje senko.“

„Ali eto vogelje je za onoga sztãroga dãno, ki pri kanãlisi mã hiso i tŕ szte pa vi.“

„Tŕ je isztina, ali dŕnok je nẽ v rãdi, more biti ka pri drŭgom kanãlisi morete onoga iszkati.“

„Neszpametno. Cslovek, vzemte je i bojdite zahvãlni. Jaz

nemam csasza cêli dén eti sztáti i z-vami sze recsüvati.“

„Té je pa vzemte z szebom. Tô je nê za méne i nescsem z tém niksega dela meti.“ Na tô zapré dveri i sze nazáj povrnê vu szvojo mrzlo hiso. Kôla pa dale idejo i pelajo te senk z-szebom, steri je za toga sztarca bio dáni.

Na drügi dén szo tá kôla pá vu ednom nevolnom davoriscsi sztánola i te iszti szluga sztáne pred ednimi dverami, na hrbti z-ednim 'zaklom vogelja. Trüple po dveraj i notriskrcsi: „eti szem vam prineszo eden 'zakel vogelja, kam je naj denem?“

„Tô je nê za méne,“ právi te mô'z, ki je vöpriso. „Vi szte sze zmôtili.“

„Nej“, odgavori te szluga „Eszi glédajte, eto je cédela. Numera 24. — 1 'zakel vogelja, — na, je isztina ali nê?“

„Hja, numera je 'ze moja, ali tô vogelje je dônok nê za méne, záto je jasz niti gorivzêti nemrem. Tô je gvüsno za nikákoga drügoga.“

„Na,“ právi te szluga i sze poskráble po glávi.z., tô me 'ze szvádi, vi mi visesnye delo szprávlate. Rávno tak da bi vam csemér prineszo. Prineszém vam 'zakel vogelja i vi ga nescsete vzéti. Ali dale ga pa tûdi nebom neszo, ár vcserâ szem tûdi od ednoga neszpametnyáka nazáj prineszo i na zádnye szem szamo csemére meo. Csi je nescsete vzéti, vam je eszi pred dvera doli sziplem.“

Tô je pomagalo. Odpré dveri na peovnici i právi: „Zagvüsno bodete za krátek csasz nazáj prisli i je odneszête, záto sze niti ne veszelim. Ali csi szte je reszan meni prineszli, bom

vam prevecs zahválen.“

Escse edno hiso je gori poiszkao te szluga z-szvojim bremenom. Trüple po dveraj i právi toj 'zeni, stera je tam sztanüvala, ka je nyê drva pripelo.

„Meni?“ Ga pita ona. „Ah tô nemre biti, tô je za nikákoga drügoga.“

„Nê, eti je vasa hisna numera 8. — ali pase?“

„Reszan. No zdaj pa 'ze vörjem, ka mi je Bôg szam poszlo, ár drügi niscse nevê, ka szem dnezsz tô szlêdnye prekol zakürila. Nyemi morem hválo dati.“

„Tô bi vendar dobro bilô,“ je te krátek odgovor, ali vu szebi je zamüvo: „Eta je dônok pametna, oniva dvá pa norca.“

Ja, kelko tàksi neszpametnyákov sze nájde na szvéti, ki Bo'zo miloscso i dár odv'rzejo i právijo: „tô je nê za méne“. Csi bár je Bôg tak lübo ete szvét, ka je sziná szvojegega jednorodjenoga dao, naj vszi ki vu Nyem vörjejo sze nezkvarijo, nego 'zitek vökivecsen májo. (Ján. 3. 16.) „Dár Bo'zi.“ (Rim. 4, 23.)

Te darovnik je 'ze vsze plácso. Tak je i z-nasim zvelicsanyem. Ono je 'ze plácsono z-velkov sumov, z drágov krvjov Sziná Bo'zega „ki je szam szebé dao meszto cêne odküplenyá za vsze.“ (I. Tim. 2, 6.)

Ali vszeglij, da Bôg vszaksemi vecsno 'zivlênye darüvati scsé, delamo mi rávno tak, kak eti nevolnyácske z-vogeljem. Odvrzemo senk Bo'zi. „Tô je nê za méne!“

V-etom je lübézen: nê ka bi mi lübilí Bogá; nego ka je On lübo nász i poszlae je Sziná szvojegega za vtisanye nasi grehov. (I. Ján. 4, 10.)

Drovnia.

Doktori z-velkim sztaranyem edna goszpá telefonêra:

— Proszim goszpodicsina, stera je pri telefoni szedêta, naj povêjo goszpon doktori, da hi-

Mo'z na krvávo zbit pride domô. 'Zena malo ne omedlê, kak ga zaglédne.

— Za Bo'zo volo, ka sze je z tebov zgôdilo?

Ny. Velicansztvoŕkro Aleksander I.

tro pridejo, ár je moja csi Iglô po'zrla, da nyê jo vövmemo.

Telefonêrojca:

— Odpüsztšénye proszim, goszp. doktor konziliom dr'zijo. — Jeli nyim je szilno potrebnata igla?

Dvá razbojnika szta me gori sztavila i da szta nê naisla pri meni penez, szta me do krvávoga zbila.

— Kak velka szreca je, ka szí domá pozábo bankoláris.

Dvá mó'za szi zgovárjata.
— Odkoj ti je tak 'otekao
obraz ?

— Gda szem vcseraj z-os-
tarije domô prisao, me je 'zena
z-korinami zlücsala.

— Ejnye, ejnye! Pa szi od

pon Jajteleszi?

To'zeni: Mogôcse.

Birôv: Ka je tô mogôcse?
Vi tak morete priszégati: Plácsam
düg. — ali pa: neplácsam düg.

To'zeni: No, tak bom 'ze
rad priszegao.

Ny. Vel. kralica Marija i Ny. Visz. Peter trononaszlednik.

korin tak 'otekao ?

— Hja da je z-csrepyámi
vréd v-méne szpôkala.

**

Birôv: Doli denete prisze-
go, ka szte nika në du'zni gosz-

Birôv: Kakda dnez vsze
nazâ vzetete stero szte vcseraj
'ze ovadili?

To'zeni: Znam, znam. Ali
da szo me pa dnez fiskális na-
teliko ogvüsali, ka szem nedu'zen.

Zdrávje ABCé.

Alkohol je grivi csemér!
Tak vino, kak sör, palinka.
Téli, dšiši je na skodo,
Hej, kelkim je 'ze grob szpravo!

Beteg je veliki vdárec,
Nega od nyega véksega.
Vu vszem táli dr'zi mertük,
Tak bodes 'zitka dúgoga.

Cukra v'zivatí predoszta,
Je vecs betegov posztela.
Bolezen 'zalódca gáji,
Cselüşzti, zobé, jêd zaprávi.

Dohan je pacs szkriven csemér,
Nikotin prebiva vu nyem.
Raka beteg sze 'znyim zbüdi
I Bôg znà, ka escse drügi.

Erjáva skér je nevarna,
Nnyê kúhati i 'znyé piti,
'Znyôv jeszti sze krv cseméri,
Na nágli más vu grob lé'zti.

Fárbe sze vari po'zrêti,
Alí z-jezikom lizati,
Náimre zeléna, erdecša,
Je csemérna i pecsécša.

Gobe szo tüdi nevarne,
Nisterne szo hitro szmrtné,
Li te dobro poznáne jê,
Te ove drüge nyáj vragê.

Hi'zo vszigdár csiszto dr'zi,
Vötri jo escse vu mrazi.
Csiszti zrák csrsztvi krv, szrdcé,
Vonyúja betege le'zê.

Idi k-vrácsi vu betégi,
Z-bábmi, z-vúvci sze ne vrácsi.
Satrúvanye te zaprávi
I nalehci vu grob szprávi.

Jesztvino primérno v'zivaj,
Dobro zgri'zeno po'zéráj.
Vu hráni szí neprebéráj
Obloszühnoszti sze hábaj.

Krüh naj dobro pecseni bô,
Méhki, vrôcsi szkvári csrvô:
Maternico, krcs prineszé,
Pisznivoga nyáj za szvinyé.

Lampe, zobé csiszte dr'zi
Peri je csesztô i pazi,
Da ti one ne szmrdijo,
Bacilusov nerodijo.

Mühé netrpi vu hi'zi,
Nê vu zimí, ni vu leti,
Baciluse not noszijo,
Hráno, hrambo oszkrúnijo.

Nogé vszigdár csiszte dr'zi
Blato, grinte 'znyí doj peri.
V-zimí je li na toplom mej,
Prehladiti ji ja ne szmej.

Oh kelko betega szí znás
Z-prehladjenja nôg szpraviti,
Kasel, prótin i reumo,
Steri sze rêsiti tesko.

Práh je skodliv ocsam, plúcsam,
Ponyem sze dobi Hektika,
Prsz ino plúcs tézki beteg,
Vari sze dobro od nyega.

Rak je grozen beteg gde jé,
On zagvüsno szmrt prineszé,
Neznáno je kakda zide,
Zvrácsiti ga nikak nemre.

Saláta, scsava je zdrava,
Náimre za prszne bolezní.
V'zivaj jo vu velkoj meri
'Zalódca neszkvari, veri.

Szrakico, csi szi zahľcan,
Doli vr'zi, poszűhsi jo,
Ar, csi sze na tebi szűhsi
Prehľaditi sze znás hitro.

Tuberkuloz je zgrabľivi,
Dobi sze od prehľajenya,
Ali pa od porodjenya,
Nyega klica je szmrt gvűsna.

Utroba zenszk csi oboli,
More sze vrácsi zglásziti,
Hi'zno vrácsenye nevalá,
Szmrt prineszė, csi sze tak nyá.

Voda je zdrava pitvina,
Od vsze drűge nájzdravėsa
Kűpli, peri sze vnyė cesztű,
Dűgi 'zitek bos meo zatű.

Zelje ino zelenine
Szo zdrave i nė skodľive.
'Zalűdca nepokvarijo
Krv csisztijo i 'zivijo.

'Zivi vszigidár mertűcsľivo,
V-deli, jeli i pitvini;
Oblácsaj sze k-vrėmeni glihno,
Naturi ne hod' povoli.

Náklonosztam sze nepodáj
Tűge, csemėrov sze hábaj.
Hábaj sze vsze skodľivoga,
Tak bos zdrav, 'zitka dűgoga!

Hi'zni vrács.

Šenkane ribe.

Tű je bilű vu ednoj trdoj zimi, mrzel szeverni vűter je piho i je sznėg na goszti kapo. Kuszti, topel zimszki kaput szam szi oblėko, kuszti vuneni robec okoli sinyeka zaszűko i tak szem sű vu sznejgi i vűtri na pűt mo-jo. Dober csasz je trpelo, dokecs szem doszėgno cil pűti moje; edno krátko zamázano vilico na szevernom kráji Berlina. Rávno szam sze na kűkli vu tű vilico obrno, gda sze je z drűge sztráni prűti meni eden moski pribľ'zavao, ki je edno velko kosaro meo na glávi. Glaszno je kricsao: „Ribe, tri za 15 Pfeningov, — notri vszolene ribe, dobre i fál, tri za 15 Pfennigov.“ Tak je sű po cėloj vilici szkűz i gda je na konec priso, sze je nazàj obrno i pá do kűklá priso, gde szem jasz sztao. Tak sze je vidlo, ka bi volű meo z menom szi zgovárjati i sze trű-

stati, ka je nikaj nė ōdo. Eden csasz me osztro pogľedűje i tė me pita: „Goszpod, ka povėte vi k etim ribam?“ — med tėm podr'zi proti meni tri falate rib na dláni. „Vűrjete ka szo dobre?“ i mi je za kűpiti ponűdi, ali jasz szem nyemi odpovedo.

„Vė szo pa zadoszta fál?“

„Ja“, ercsėm „dobre szo i fál szo tűdi.“

„Ali zakoj sze ji te dűnok nemrem resiti? Poldrűgo vűro dalecs szem vu ete nevolen kráj priso i tű pa niscse nescse kaj od mėne kűpiti.“

„Nad tom sze nika ne csűdűjem,“ odgovorim nyemi.

„Ali zakoj nė?“

„Zátu ka je eti lűstvo brezi dela i szo vu nevűli. V etom kráji je doszta táksi hi'z, gde niti eden Pfening pejneza sze ne nájde.“

„Tè szam pa jasz szlabo trufo“ ercsé on. „Jasz znam, da szo lüdjé eti szirmaski, ali szem szí miszlo, tri falate za 15 Pfenningov de je csalilo. Sze zná csi niti 5 Pf. nemajo, nemrejo 15 vödati. Tak morem z szvojimi ribami dale idti i je nindri indri odati. Tak szem miszlo csi nyim je fáldam, naprávím dobro nad nyimi i szam níkaj malo zaszlüzím, ali kak sze vídi z toga nika nede.“

„Kelko scséte za vsze meti?“

Obprvím me osztro poglédne, té doli vzeme kosáro z gláve, té hitro racsuna, i té me radüvájöcs pita: „Miszlíte goszpod vsze küpiti? Célo kosta stiri Márk.“

I napravila szva seft.

„Ali ka naj 'znyimi delam?“ me pá pita.

„Idite 'znyimi escse ednök po toj vilici i kricste z cèle mócsi: Ribe k senki! i dájte vszaksemi, moskomi, 'zeni i vszaksemi deteti, steri pride, tri ribe, dokecs de kosara prázna.“

Kak je te cslovek tó csüo, je hitro naprê vzöo pêneze, stere szam nyemi za ribe plácsó i je zacsne preglejüvati csi szo në falincsní. Ali bili szo dobri. Pá szí je nazáj vtoni v 'zepko i me osztro pregledüje.

„No“ ga pitam, „vsze je vrédi?“

„Ja.“

„Ali jasz tak vidim, ka vi nemate völe k tomi sefti. Dájte mi nazáj moje pêneze.“

„Nê, nê goszpod,“ i z tém sze 'zé obrné i kricsi po vilici; „K senki ribe, dobre notrivszolene ribe k senki!“

Jaz szam szem zakrito sztáo na kükli i szem pazo od tisztec,

ka de sze godilo. 'Ze je pri prvój hi'zi bio, gdé je edna vizzika 'zena na okno vö glédala. „Zenszka,“ kricsi on „k senki ribe, edna dobra prilika, vzemte je!“

Ta 'zena nevervájöcs tröszi glavö i coj zapré okno.

„Kak je nõra“ právi on, „vendar ovi ne bodo táksi. — Ribe k senki!“

Edno málo dejte pride vö i gléda za nyim i on nyemi kricsi: „Eto, máli vzemi ribe i neszí mami! Povej nyej kak szo fá. — Ribe k senki!“

Ali te máli sze je zbojo od toga csloveka i od rib i je nazáj b'zao v hi'zo.

Tak je sou te cslovek szköz cèle vilice i je z cèle mócsi kricsó: „K senki ribe“ i je kcoj djao: „oh vi birke.“

„Dobro je,“ právim nyemi, gda je k meni nazáj prisó.

„Dobro?“ právi on, „csi vi tak miszlíte!“ „Gda szte vi meni ribe plácsali, stere szte nej steli meti, szem szí tak miszlo ka szte vi dozorjeni norc. Zdaj pa vörjem, ka eto lüszvo tú oköli k vam pase, ka bi vász vsze med nõre zápro. Ali ka naj delam jasz z ribami, csi je vi nescsete meti, pa ete birke túdi nê.“

„Vküper poszküzilva obádvá escse ednök. Jasz bom sô z vami i va je obádvá pontüjala.“

Tak szva sla obá. On kricsi: „Ribe k senki!“ i jasz: „sto scsé ribe meti za vecsérjo?“

Kak szo moj glász szpoznali szo vö prisli, po dvá, po tri, po sészt. Moski, 'zene i deca. Vszi szo sze pritiszkávali za ribe. Vu velkoj szli szem dávo vszaksemi po tri. Hitro szo szfalile. Gda sze je kosara szpráznila, je ti lacsni vecs biló kak

pa oni, ki szo z veszeljom sze pascsili z doblenimi ribami domô. Tej szo 'ze prekeszno prisli. Nê je bilô vecs rib. Nájnaprê med nyimi je sztála ta velka 'zena, stera je okno pred nyim doli zaprla i sze je krégala: „Zakaj szem jasz nê dobila? Jasz szem rávno tak dobra kak ti drúgi. Szo moja deca nê tak laczni kak ovi?“

Ali prvle kak bi jasz odgovoriti mogo. pokáze te moski na nyô. „Gédajte Goszpôd, tô je rávno ona 'zena, sterij szem nájprle ponújo i je nê scsélia vzéti.“

„Nê, nê je tak bilô,“ kricsi csemerno ona. „Jasz szem miszlila ka sze vi sálite i szem nê vörvala, ka bi je vi senkali.“

„Rávno záto szte túdi nê dôbili,“ odgovori on. Lehko nôcs i hvála lêpa goszpôd!“

Ti sze lehko szmejês nad tem, stero sze je tak zgôdilo, kak ti jasz eti pripovêdam. Ali szij mogôcse ti nê deszétjezerokrát véksi norc kak eti lúdje?

Njihovo nevôrnoszt je szamo nyihov 'zelodec mogo zatr-

peti, ali ka de tebé kostalo csi ti Bôgi nescses vörvati? Bôg je nê cslovek, kelkokrát ti je 'ze ponújo odküplénye k senki, odpüscsénye k senki! I ka szij nyemi odgovoro? Szij sze nê nevörvajôcs vkraj obrno od nye-ga, kak eta 'zena?

Bôg právi: „Jasz zovém i vi sze vkraj obrnéte, jaz vö vtégnem mojo desznico i vi ne pázíte na nyô, tak bom sze jasz szmejao vu vasoj neszrecsi i vász szpouto, gda pride vrêmen ka te od sztráha trepetali.“ (Prip. 1, 25–26)

Ali etak túdi právi: „Hodte vszi ki szte 'zédni, hodte k vretini, ki nemate pêneze, hodte, vzemte i jête, hodte i vzemte brez pêneze, k senki obôje vino i mlêko.“ (Ezaiás 55, 11.) — „Ár je tak lûbo Bôg ete szvét, ka je szvojga jednorodjenoga sziná dao, naj vszáki ki vu nyem vörje sze ne szkvari, nego má 'zitek vekivecsni vu nyem.“ (Ján. 3, 16.)

Nyemi dáj odgovor! Scsês tô meti?

Mila mati.

Oh materé vernoszt je globsa, kak môrje
Ino nyé lübéznoszt visisa od nébe.
Szrecsni szte, ki escse mater v-'zitki máte,
Küsújte nyé roké, v-postenyê jo dr'zte;
Blagoszlávlajte jo, sterim je 'ze v-zemli,
Ár sze ona i tam v-grôbi za vász molí.

(Sántha Károly)

Dalecs vu tühini, od szvojega dôma,
Sze mi v-szrdci, v glávi zbüdjavajo vnôga;
Vudné szem vu miszli, v-nocsi pá vu szenyi
Tam domá pri dômi, tak sze vidi meni
Vidim drágo mater i cêlo drzsino,
Kak sze vrsenijo, delajo pascslivo.

Zgovárjam szi 'znyimi, lepô prijaznivo,
Dobro sze obcsútím, vu szrdci mirovno,
Kak je bilô prvle v-detinsztva vrêmeni,
Gda szmo escse vküper mirovno i bláj'zeni
'Ziveli, vu málom, toplom nasem gnêzdi,
Nepoznajôcs szvêta, nyega hûde vészti.

Kak szem véksa zrászla, devojka posztála,
Na delatél szem sla, z-dômi odhájala,
Ár je prislo vrêmen idti vu dalêko,
Vu bogato zemlo, dr'zavo francuszko,
Priszkrbeti szebi, ka trbê k-'zivlenyi,
Stero pripraviti, nemogôcse eti.

Kak mi szrdce kleple, dûsa v plámni gori,
Od vás dományi szlobôd jemati boli,
Rêcs mi obnêmi, szkuze me oblejêjo,
Mama me obinejo, k-szrdci sztisznejo,
Küsüjêjo lica, kucajôcs ercsêjo . . .
Drevéni je jezik, — a vúsztá mucsijo . . .

Ka scsêjo praviti, odznôtra csútím li:
Idi drágo dête, szam Bôg te nàj vodi!
I rávno jasz tüdi nemrem govoriti,
Szlobôd od nyi vzéti i sze odkloniti.
Idem, idem, ali — vecskrát nazâ glédam
Dokecs do prvoga kol'dvora nepridem.

Na vlák szi szédemo, lokomotiva szfücška
I pela nasz bisztro, nika vecs ne csáka.
Vu bogatoj zemli, francuszkom országi
'Zivêmo, szlúzimo szi krúh vszagdanésnyi.
Ocsó nebeszkoga blagoszlov proszimo,
Naj ga dá vam i nam, zdrávje i miloscso.

Drága moja mati, z szrdca vasz pozdrávlam,
Ze vszêmi navkúpe, vsze one blagoszlávlam.
'Zivte zadovolno v-nájjaxsem jedinsztvi
Pôleg Bo'ze vôle, i nê v-protivinsztvi.
Bôg Vasz zdr'zi v-'zitki na pávidênye,
Gda mi pride vrêmen na domôvrnênye.

Z francuszkoga je poszlála
Friskics Irma (Vescsica)

Kak bi sze vérsztvena kríza rêsila?

Ali kakda bi mogôcse bilô doszégnoti, ka bi sze zadoszta pêne-
nez obracsalo med lüdmí?

Okôli toga pitanya rêsenya sze po celom szvéti jáko doszta lüdi briga. Kmetovje, trstci, profeszorje, môdri znanci, vérsztveni sztrokovnyáci, politikusje i Bôg vé ki escse! Eden eto, te ov drúgo, vecs féle pôti, predlôgov (načrtov) porácsajo, ali nemrejo vö zbroditi eden plân, ali szí bojdi nacsrt, pôleg steroga bi sze vidilo, ka sze kriza po vrêmeni odvnré.

Med doszta drúgimi je eden Albert Thomas imenüvani goszpôd, ki je bár 'ze mrtelen (skoda za nyega) eden zdrav (?) nacsrt porácsao, od steroga je trdo, ka bi sze pôleg nyega kriza zagvüsno odvnrôla. Isztina, ka sze té plân malo csüden vidi, ali da ga je té pokonyák toplo porácsao, nemamo zroka vu nyem dvojití. (! ?)

Cêlo delo je jáko prôszto i dônok veliko! *Szamo praj obilno trositi trbê, vszigdâr i vszigdâr vu vèksoj meri. Kak nájvecs!* Z-steroga sze eden *cirkulus vtlozus* (okrô'zni veliki obracsáj pêne) osznové vö, tak da do pênezi liki pleve v-obilnoszti tekli.

Té nacsrt sze je nikákomi nateliko dopadno, da ga je precí probao v-'zitek posztaviti, kak tó on szam pise:

— Meo szem nisterno jezérk prisparani pêne, — pôleg toga nacsrtá szem je precí obilno zacsao med lüdi dávati. Tak agilisen cslovek szem grátao vu trosenji, ka escse vsze! — Nê szem szmilüvao pêne! Naj idejo med lüdi!

Nájprve szem trstce namêno na peté posztaviti. Te prvi dén szem zacsno küptüvati vszefélé poszôdo, stero szem te drúgi dén z-bage pucanya bodasom donkocsao. 'Zena mi jetak vszêla bila, kak no! — nadigávajôcs me, naj nepoménkam, ár je tó jáko, jáko prav, je právla i nateliko sze je navdüsávála nad tém nacsrtom, ka je nê zadolêla pokojnoga Albert Thomása dicíti i zvisávati.

Pred etim szva sze vszigdâr z dvema, z trêmi dnévi prve, liki je eden szezonszki krs-csák dobila, pernyala, zdâ szem nyê pa naednok tri küpo. Med tém szem escse indirektno napré pomágo obracsáj pêne, ár szem szlû'zbenici tüdi povisao lon i tak nyê priliko podêlo, da ona tüdi le'zi vecs trosi.

Z-mesterszki lüdi szem sze tüdi nê szpozábo. Znôva szem dao pofárbati hí'ze, — naj fárbarje tüdi szlû'zijo, vilicsno sztêno szem razmetati dao i znôva gori zozidati, — naj zidárje tüdi szlû'zijo. Sztüdenec szem zcsisztiti dao, obloke, dveri znôva pofárbati, nôve zápole, klüke szpraviti. Gvant, obütel szebi i familliji szpozasiti, knige szem küptüvao; cêle Europe kolicckáj vrêdne novine szem szí narôcso (za amerikanszke i drúgi tálov szvéta sze naj tisztí szkrbijo). Z-rêcsjov z-ni edne kategôrije szem sze nê szpozábo, naj vszi 'zivêjo i szlû'zijo!

Ka sze toga goriposztávle-noga nacsrtá dosztája, szem sze

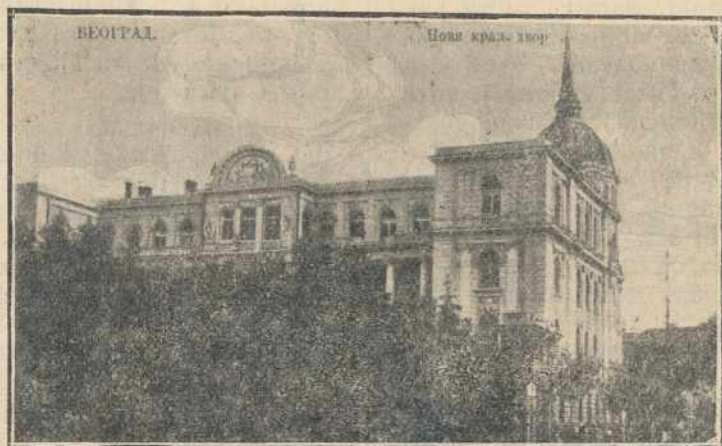
'ze vu toj návisisoj vrszti obravnávo, gda sze mi je nika nevugodnoga pripetilo. — Szfalili szo mi pèzezi! Ali v-tom deli je nájgroznèse bilò tò, ka szo sze pèzezi bogme nê valili nazáj, escse pròttomi sze mi je zgòdilo, kak nisternomi doktori, ka sze je escse ono malo paciensov odtùhilo, ki szo do tèga mao bili.

Ali za té malenkoszti volo szva z'-zenòv nê poménkala. Na dóg szva vzela na 20°/_o-tov ed-

szu je fiskálisa nájao i jasz tüdi. Oszòdili szo me! Ali nê szem steo plácsati, prisao je sakucar i teda szem plácsao, kak pleve. Niti sze cslovek neszòmni kelko lüdi 'zivé z-edne to'z'bél!

Lüdje szo sze mi 'ze ózda-dalecs zácsali naklanyati, on sztarcsek penzionánt ocsa mi je pa vszígdar, gda szva sze szrécsala, szilov rokò steo kúsnoti (za ono morálno skodnino, stero nyemi je szodnija prav oszòdila).

Ali jaj, na pòszodo vzéta

Králevszka palacs v Beogradi.

no poredno poszojilo. Vekszlím szva podpiszala i na grünt szo nama jo sztáblali. Z-recsjòv nadaljávala szva obracsáj! Nadale vidòcsi fiskálisov i sakucarov teski polo'záj (ki szo sze cèle dni v-kavárni pri edne kupice vodé sakk spilali) szem szam rad ednoga sztároga penzionanta ospotao (ár tej nevoláki tak nedobijo rédno szvoje pènzije) i gda mi je on ospotanye odpüsztiti steo, szem ga direktno narátao, naj me v to'zbo dá. On

suma je 'ze tüdi poménkávala i pravicsno csákajòcsi pèzezi szo sze mi escse itak nê zacsnoli nazâ valiti. Ali nacsrt szem záto zagovárjao! Nacsrt je dober, falingo szem mogòcse jasz mogao v-nikom vcsiniti. Mogòcse szem nê zadoszta vu velikom okró'zi troso, szem szu miszlo. Zagvüsno tak more bidti! Záto szem zdâ escse z-zaosztányenimi pár sztotin dinármu vu ostarijo sò. Pio szem povòli, drúgim szem tüdi placsvao, escse szem szu

z-cigáeyi vecs féle nôt dao ígrati. Naj ostarjás i goszarje tüdi 'zivéjo. Prôti polnôcsi szem sze dobro zamocsao, domô szem sô, tô je tô na autoji szem sze dao pelati, za podpéranye szem szí tüdi dvá noszca nájao. Naj tej tüdi kaj zaszlüzijo. Domô pridôcs sze je 'zena nej krégala, z-menov, ár szem nyè od turcsina pô kosare pokharája, szladcseca, cukra prineszao.

Vgojdo, kak szem gori sztano, me je groza obisla. — Nè szem vüpao v-bonkoláris poglédnoti . . . Zácsao sze je meni té cêli Albert Thomása nacsrt nè viditi! — Pocsaszoma sze mi

je tak zdelo, kak nindri niksa falinga more v-nyem bidti. Mógöcse znábidti tô, ka szem jazs jedini szamszaméren namèno tô grozno krizo rèsiti?!

Od onoga hipa mao znôva pascslivo delati, sparati i vszáki nacsrt, steri vérsztveno krizo odvrnôti namenyáva odürjávam ino ga bogme niti neprecstém!

Tak csini i ti postüvani moj prijátel!

Neposzlúhsaj, nenaszledüj Bôgzná kaksesté glaszne proroke, ki szamo gucsijo, a niksega dela pokazati pa ali nescsejo, ali szo pa nè szpodobni, szamo môtjio lehkoverce!!!

Kak naj szadimo cepike ?

Nájmenye 2—3 kedna pred szajenyom szkopamo jamo, stera je $1\frac{1}{2}$ —2 m sürka i 50—60 cm (na 2 lopati) globoka. Csi je pa zemla te'zka, jo moremo za vszáko drevo zrigolati 4—5 kvadrat metrov 50 cm globoko; escse je pa bogse, csi zrigolamo v cejloj dužini, gde de réd v dvá metra sirini. Szaditi cepiko v mále grabe v te'zke grünte je popolno-ma zobszton, ár sze tam zadüsi zavolo toga, ka korenýe ne dobiva zadoszta zráka; zavolo pomenkanya zráka pa gorinüca szvoj lasztiven oxigén (kisik), gda pa obednim povejne, ár szo sze pri toj proceduri napra-

vile skodlive kemicsne sznovi (csemér).

Na zemli, gde je spodnyí tao prevecs ilovnati ali pa csi je vretinszka voda vizika, — kopajmo plitve, pa bole sürke grabe! Csi nam je pa mogocse, navozimo szí zemlo, pa v tiszte sürkonavo'zene küpe sadmo.

Gnoj metati v grabe nessmèmo, ár namgrátakiszili humusz, od steroga de pesznivilo i prenelo korenýé. Najbogsí je dober, 2 leti sztar zreli komposzt. Vszikdár je dobro, csi med zemlo zmesamo pepeo i kaksekoli vápno.

Szamo kuszto korenýe (koreniko) obre'zimo i to tak, ka de rezáj vszikdar

vodoráven proti zemli. Gda szmo sztem gotovi, te namocsimo korenyé v mort od ilojce, kravji lejen, pepeo i vodé. Zdaj posztávimo cepiko v zaszipano jamo tak, ka de szpodnyi tao korenyá 5—10 cm nad trátnicov. Napravimo zdaj tanyeraszto formo na poszajenom meszti i pokrijmo z gnojom, ka nam naj zemla osztáne vlazsna i rája tüdi v szüsavi. Zavolo kür pa pokrijmo escse z borojcov ali vejom. Prive'zimo jo pôsven koleki s pantovcom v formi „8“; povrejslo iz szlame je në dobro, ár sze tam szkrivajo vszefelè skodlivci Kolek ne szme szégati gori med vejke, ka bi tam gülo szkorjo.

Vejke obre'zimo szamo

na szprotoletje tak, ka de rezáj vszikdar pri zvünesnyem oki; szrednyo vodilno vejko obre'zemo vszikdar 4—8 ok vise. Obrezavajmo szamo z osztrim (Kunde) no'zom, rano pa nama'zimo sz cepilnov szmolov.

Escse szí nikaj mámo zapomliti. Csi breszkev szadis, jo mocsno obre'zi, ár sze ti tak gvüsno primle; csi ori szadis, ga nika ne obre'zi, ár sze on szamo juniusa szme obrezati; (tüdi süje vejke nyemi szamo te lejko 'zagas; pazi pa, ka vsze rezaje nama'zes sz vküper zavreto pol szmole i pol tera) csi ti kaksi loski szadjar nacsi právi, sztiraj ga i glédaj ka bos szam popolen i prakticsen szadjar! —n.

Orács — szejács.

Gde jeszte právo blá'zensztvo
Sto zná povedati?
Csi je në vu tvojem tihom
Ino prôsztom sztáni?!
Tvoj priátel néba, zemla,
Szo ti brátja práva,
Nevtaji sze ti lübézen
Z-szrdca sze ti dáva.

Krotkoszt ino csiszta jákoszt
Szo ti pôtikazács;
Sztópáje záto zavúpaj
Tak na nyéni tanács.
Nepripela te v-neznáne
Muzd'zine nevarne
I med sztrmci globocsine
Na kraje vrtélne.

Szfücskávajôcs orjés, szejás
Vôszko tvojo nyivo,
Zdravo csiszto szemen szprávlas
Vu to rájo zemlô,
Düsa ti je napunyena,
Ka ti szrdcé 'zelej:
Skvorjánec ti szpêva v-zráki
Vu peszmi ti povè.

Nyiva i zeléna szétva
Te trôstajo lepô;
Szrdce tvoje napunijo
Tak da zahválno bô.
Szkrb noszi na tébe ocsa
Te nas nebeszki Bôg,
Ki vsze plácsa i dobro dá
Szvojim vernim ednôk!

Csi sze nevarnoszt v-obláki
ká'ze, dúdnya, grmi,
Gda sze zidine sztancsari
Trepetajôcs mrzi;
Néba tebi blagoszlovno
Tiho roszô dáva,
Stera tvoje teske trúde
Milo blagoszlávla.

Csi ti pa gda plécsa te'zi
Tú'zni dnévov bremen,
Neká'zes nezadovolno
V-szrdci húdo szemen:
Prineszé ti bal'zam na nyé
Tvo' mála dr'zina,
Stera je pri dômi tvojem
Veszéla, prilicsna.

I ka je drügomi mantra
Za stero sze briga,
Vszigdár más povôli dela
Pri tej sze nevtihsa.
Nedelavnoszt, stera rodi
To nezadovolnoszt,
Nepoznas dalecs szi od
Nyé, — más zadovolnoszt.

Povéhne i ponôvi sze
Natúra vszák' leto!
Trôsta te, da sze neszáhsis,
Csi bos ednôk mrtvo
Le'zao, v-groba mrlzom krili
Nebodes vküpszrtti
Ár po toga szvéta 'zitki,
V-nebésza más pridti. Léval Jó'zet.

Vsze je dobro, ka Bôg csiní.

Cslovek vnogokrát dvoji v tom, da ka Bôg csiní, vsze je dobro. Gda nász obiscse z szvojimi verdévanjami, vdárcmi, gda nász bicsúje z betegom, navolov, jeli te túdi dobro csiní z nami? Dête jáko nigdár ne prazmi, ka gda ga sztaris kastiga, osznávla na právo, za nyega dobro 'zivilénye, ka sz kastiganyem dobro scsé 'z nyim, rávno tak túdi mi nájvecskrát ne prerazmimo Bo'za szkoncsanya, sz sterimi nasz osznávla na 'zitek vekivecsni. Nê csúdo, csi es-cse té velki apostol, Pavel etak szkricsi gori: „Oh globocsina bogásztva i módroszti i szpoznanya Bo'zega! Kak nezbrojene szo szôdbe nyegove i nenasledjene poti njegove.“ (R. 11, 13).

Bo'ze poti szo za isztino csüdne i nezbrojene. I mi kellokrát dvojnosztí i nevôrvanya recsi vzememo ná vúsztá meszto toga, ka bí sze z vüpanyem i poniznosztjov podvrgli Bo'zemi szkoncsanyi. „Nemrem razmiti i

vôrvati,“ právjíjo lüdje — „ka dobroga má szhájati za méne sz toga, ka mi je hí'za zgorêla, ka szem zgúbo szvoje dête, ka me je beteg doszégno“ itd.

Eden pobo'zen cslovek szi je nigda túdi od toga premislávo, kak more sz neszrecse szre-csa, z nevolé blagoszlov szhá-jati po Bo'zój vóli. Vsze drügo je razmo v Szvétom Piszmi, szamo tô nê.

Kak szi tak premisláva, k nyemi sztôpi — kak sztára pripoveszt gucsi — ednôk v sne eden nepoznáni cslovek, erkavsi: „Hodi z menov, scsem ti pokázati Bo'ze poti.“

Sztano je záto, zeo je palityo szvojo i naszledüvo je toga csüdnoga cslovôka. Vecsér szta do edne hí'ze prisla i notri szta sla. Vért nyiva je szrcsno préjo gori, nyiva je naráhno i med tem nyima je sz veszéljom pripovedávo, ka sze dnesz pre-vecs radüje, ár sze je zméro sz szvojim nigdasnyim neprijátelom.

Té nigdasnyi nepriátel nyemi je escse eden lêpi zláti kehli dao za szpomin.

Gda szta sze na drúgi dén na pôt zelá, té csüden nepoznánec je szkrivomà k szebi vzeo zláti kehli Gda nyemi je tô té pobo'zen cslovek zabrániti scseo, je pravo : Boidi szamo pri méri, tákse szo Bo'ze poti.

Na drúgi dén szta k ednoj drúgoj hi'zi prisla. Té vért je velki szkopec büo, omurnoga i csemernoga obráza, niti nyiva je në doli poszádo. Hitro szta sze tüdi pôbrala od tisztéc. Ali prvle je té tühinec nevidöcs v eden köt szhráno kehli. „Ka pa delas?“ — pita ga té pobo'zen cslovek. „Bojdi tiho, tákse szo Bo'ze poti!“ büo je odgovor.

Dale szta sla i na vécsar szta do edne sztiromaske kucse prisla. Vu toj je dober cslovek büo, ali prevecs sze je to'zo, ka sze zopszton mantrá, na nikoj nemre pridti. Te tühinec ga je sz szmilüvanyem poszlüso. Gda szta vkraj sla, vu'zgo je toga sztiromáka kucsico. „Ka pa ze pá delas?“ — pita ga té drúgi. „Bojdi szamo pri méri, tákse szo Bo'ze poti“ — büo je páodgodor.

Na trétji dén szta pá k ednoj drúgoj hi'zi prisla. Vért je hüdoga obráza, neszmilenogá pgléda büo. Z nikim szí je në dobro djao, szamo sz szvojim edinim i lépim pojbecom, steri je tak cártlavi büo, ka në pove-dati. Gda szta dale scsela idti, tühinec je proszo ocsó, naj pü-

szti pojbeca 'z nyima na eden falat, ár ne véta pôt. Té je nazádnje privolo. Gda szo prêk edne vodé sli, tühinec zgrábi decska i v vodô ga lücsi, gde sze té vtóni.

„Brezvören la'znik szí! Vkanó szí me, ár je në mogöcse, ka bi Bo'ze poti bilé té, stere mi kázés!“ — szkricso je té pobo'zen cslovek.

V toj minöti sze je tühinec na angela preobrnó i je pravo : „vsze ti raztolmácsim : Tisztí kehli, steroga szem od onoga dobroga csloveka vzeo i szem ga pri onom szkopci püsztó je zagiftani büo. Té szkopec bi tak vkrádnóti dao lêpi kehli, jazs szem tô prvle vcsino. Tisztí sztiromák, steromi szem vu'zgao hízo, nõvo zacimpra, ár gda razmecse sztáro kucso, telko szhranyenoga kincsa nájde, ka de lehko zidano hízo mőo i escse nyemi osztáne.

Tisztí cslovek, steromi szem pojbcisa v vodô vrgao, je velki tóvaj i hüdodelec, 'z nyegvoga szcártlanoga sziná bi lüdomorec büo. Ka je mrô, je v dobrom meszti escse z nedúznov düsov, ocsó pa nyegova szmrt vtère i sze spokori i pokôro csinécsi mentüje szvojo düso.“

Edno megnyenye i angela në vecs bilô. Té pobo'zen cslovek sze je z velkoga szna prebúdo i erkao je : „Zaisztino szo nezbrojene szôdbe Nyegove i nenaszledjene poti Nyegove!“

JUVENTUS.

Ka je potrebno da kaj boli,

téli tekáj krvi za tô je nezamüdno spoznanim sredstvom i kozmetikom. Návodni glázek 6 Din, dvojni glázek 9 Din. Po pošti 9 návadni, ali 6 dvostrukih, ali 2 velkiva špeciálniva glaža 62 Din pri Eugen V. Feller, Stubica Donja br. 110. (Savska Banovina).

naröčiti tô, ka je že sküšeno i sprobano, po šterom se bolezen poménša i zbüdi vu z-Fellerovim Elsafliudom doségnoti, kak Návadni glázek 6 Din, dvojni glázek 9 Din. Po pošti 9 návadni, ali 6 dvostrukih, ali 2 velkiva špeciálniva glaža 62 Din pri Eugen V. Feller, Stubica Donja br. 110. (Savska Banovina).

Vesznícski kêp.

Csida je tá mála hi'zicska eti?
Okôli nyé kosnato drevje sztoji; —
— Eta hramba je orácsa — szejácsa,
Jeszte vu nyê radoszt, pa escse kaksa?!

Vráta szo na szté'ze gori odprêta,
Vôszko davoriscse tak daj sze z szürsila;
Drevje vu radoszti cvêtje szpûsztilo,
Szunce tüdi szveklej na nyô szijalo.

— Komi sze veszeli tak te sztári pár?
Nej szta mela vecs decé, kak en pojvár';
Ka naj bode 'znyega? — szta szí brodila
I na konci szí etak vö zvolila:

Csi tak, ka nyemi Bôg dá gori zrászti:
Naj orjé i szejá, kak vszi sztarisi;
Isztina ka je ôrocsina mála!
Dönk je vecs vrêdna od tüh'ga zálosa!

Ali sztár dühovnik neengedüje,
Ercsé: „nej tak! szinka v-sôlo pelajte!
Da sze dobro vcsi, naj sze on vö navcsi —
Szprávi szí kincse, steri mol' neszkvari.

I szinek ide, — vcsi sze, vrêlo bori,
Pomore ga Bôg i gedrnoszt gori;
Zdá je prisao z decôv, z-tüváriscov domô, —
— Nej je tak csüdo, csi je vsze veszélo?!

Te sztári ocsa z-szvojev tüváriscov
Szêriva, kak sznêg, z-erdécsim obrázom
Od radoszti sze celô pomladita . . .
Zakâ táksi dnév' vecskrát nedobita?

Kaksi szin je tô! blá'zene szo przi!
Kak szrecsni szmo ino blá'zeni mi vszi!
I tüvárísica, kak prijazniva,
Krotka, ponizna ino milosztivna.

Csi je bár z-imenitne familie
Za szvoje sztarise dr'zi té sztarce;
Csi sze je bár v-palacsi porodila,
Nemára, ka je v eto kucso prisla!

Blá'zeni mó'z, ki szvojoj vernoj 'zeni
Zahválnoszt darúje v-milom poglédi,
I ona, kak sze zdâ na nyega zglédne,
Endrúgoga prerazmita, znáta vsze!

Ali dvá vnúka: pojvár i deklina,
Zdravi, csedniva, bisztra obádvá,
Sze naednôk, kak domá privadila,
Pitata, glédata, vszej rada znala!

Sztáro mater gládijo, kúsüjejo:
„Mama“, — „sztára mama“, — imenüjejo,
Tô je dávno, — eto pa li zdâ csüje,
Szladko obcsüténye v-szrdci kebzüje.

Ali, kak sze okôli nyi obrácsa, —
Eszi, — tá, ide, — vsze dobro porácsa,
Vsze ka vidi, okê je nenávadno
Ali dñsi, szrdci oh, kak vugodno!

Lepô je, csi sze dñse vjedinajo
Ino med szebom lepô prerazmijo!
Ka je z-velkov lübeznosztjov szklenolo
I edno dñso k-toj drügoj prineszlo!

Sztári ocsa en' rêcs komaj govori,
Velka radoszt ga v-tom zasztávla, gati,
Ali kak szí pri sztoli doj szèdejo.
Odré szvojga szrdca csiszto vretino:

Vszi szte táksi, kak cvetécse rô'zice,
Z-ocsmi vidim vsze, ka mi 'zelej szrdce!
Moja deca z-Simeonom vam ercsêm:
Ka v-dñsi zadovolen, 'ze rad merjém!

Ocsa i szín, kak je konec oböjdi
Szi lepô zgovárjata med pehármí,
Ti ovi pa vö idejo vu vrêhe
No! tam je escse to právo veszélje!

Dnévi tecséjo — vöre hitro ido,
Csi nam je dobro, na pamet neprido!
— Ali, csi sze mantrámo, sztiszkávamo
Nôcs prihája i mi vszi pocsivamo!

Oh ta velka bodôcsnoszt, kak je tiha!
Kak mirovna je ino túdi mila
Pocsiva zemla i cêla krajina,
Li v-szne náidemo dela prijazniva.

Ocsi pocsinek szladko doli zapré
Li sztára mati ne megne, nezaszpi;
Vu szrdci szí od bláj'zensztva premisláva . . .
— Zaká sze tô prinász vecskrát neponávla?!

Pétek i mészeca 13-ti dén.

Monolog. — Piszao FLISZÁR JÁNOS.

(Razburjeni cslovek, ménsi csesztnik notri sztôpi, po pôdiu-mi szemtá hodi i vu szebi morfonderiva: „*Da je tő lüdsztvo dönok bedásztlo!*“ „*Vu vezdásnyem vrément táksa blödnoszt!*“... Csloveka malo guta . . . Okôli sze zglédne i napamet vzeme veliki publikum, naednök hénnya, takda bi sze zadrezno, — malo sze vtihsavsi — lampe sálno v-enkraj potégne i glasznó zácsa pripovedávati):

Kelikokrát szem 'ze csüo gucsati od neszrecsni dnéov i racsúnov i vszigdár szem sze csemerio, ka escse i dneszden jesztejo táksi bedászti, blödni, z-satringami napunyieni gláv lüdjé, ki tákse bedásztvo verjejo i trepcejejo od nyi, ár sze bojlijo, ka sze Bög zná, ka hüdoga 'znyimi zgodi? — Náimre, „13“ ti racsun dr'zijo za neszrecsnoga i „Pétek“ dén . . . Cseden cslovek na tő, od nigdasnyega vrémenta kmicsne blödnoszt, gda je szvét escse vu comprnicaj, vu csalérsztvi, vu vüvcaj, vu zvör-csenyi i vu vecs féle satrűvanyi vörvao, goriosztányeno satringo nika nedá. Za blödnó noríjo jo dr'zi . . . Példo denem tak prá-víjo: „Csi 13 lüdi szedi pri szto-li, tedá 'znyí pred letom eden vmerjé.“ — V-pétek je praj nē dobro kákse nôvo delo zacsnoti, ali sze na pôt vzéti, széjati sze zacsnoti, dēte dati okrsztiti, v-sólo je pelati i. t. v., ár je neszrecsen dén. Od torcka právíjo, ka je nôri dén. Za vesz szvét nepelaj té dén v-sólo, ár de cé-lo leto nôro . . . No povéte mi, sto bi tak butaszti bio, ka bi tő

vervao i na nyé kaj dao? . . .

Jasz szem tüdi nigdár nē dao, ali dönok vam pa lehko povém, ka mi po etom toga naj niscse neprávi, ka bi v toj satringi nikse pravice nebi bilô. Pl. denem z-oni 13. lüdi eden vu onom leti zná mréti, ki szo teda pri sztôli vküp szedeli, csi rávno nē záto, ka ji je 13 szedelo! . . . V-pétek sze tüdi zná neszrecsa zgoditi, kak steri koli drúgi dén . . . I z-menom sze je zgödilo tákse, stero vam eti zdá bodem pripovedávao, csi te me poszlúhsali.

Nájprve vam nazvésztim, ka je on dén, od steroga vam gúcsao bodem, duplinsko neszrecsen bio. Mészeca 13-ti i tüdi pétek. — Na neszrecso szem pred doj léganyem, tő je v-cseirtek vecsér v-kalendari naisao poglédnoti i vídim, ka de vütro: „13“-ti i tüdi „pétek“.

Tak, da bi mi kaj vu glávi zasúmelo, vdiljek po tēli me je mrzlica tröszila, mravlé szo samrele po meni: „13“ „pétek!“ Nikse nenavádno obszütēnye me je obszelo odznôtra. — Doli sze vdárim v-posztelo — i csi szem bár nē vervao nikse satringe, dönok szo me ete miszli obszelo: Bög drági, ka sze má z-menom vütro zgoditi? . . . Ze nôcs sze mi je neprijétno zacsnola, csi szem bár gori djao pri szebi, ka nika nedam na satringo, nē szem sze mogao mentűvatí hűde miszli stera me je obszela. Poprēk sze mi rētko gda kaj szenya i csi sze mi rávno szenya, 'ze vgojldno nevém, ka sze mi je szenyalo, ali je pa

szenya tak mále vrêdnoszi, da niti nedr'zim za vrêdno z 'zenôv szi jo razlo'ziti dati, k-steromi ona jáko dober talentom má. — Példo denem, jasz szem escse nigdár nê bio v-szne hí'zni goszpôd, ali autója lasztnik, geto je on nicseosztnyák Bêni eto z-tém sztôpo vu piszárnico, ka je on nicô *Bankâr* bio. Ali zdâ trinásztoga i escse v-pétek proti zorji sze mi je tak grozno szenyalo, ka szem celo nôcs nê mogao szpati. Tô je tô tak sze mi je szenyalo, ka szem nê mogao szpati. — Szenyalo sze mi je nadale, ka szem ogen vido (tô je pogübel); zôb szem dao szkübnoti (tô je szmrt), isztina, ka me je nê bolelo (tak nebom jasz mrtvec) Pêneze szem tüdi dôbo (stero návadno telko zadene, ka szabô racsün posle). Zdâ ednôk szem tüdi hí'zni goszpôd bio v-szne, ali 'zali Bôg v-nôvoj hí'zi, stero pa neszrecso pomêni.

— Kak sze vídi, — sze dobro zacsinya — szem szi miszlo. Ali vsze tô je escse nê bilô zadoszta, escse szem i z-lêvov nogôv najsao doli sztôpiti z-posztelé. No, neszrecse szo sze zacsnole :

Ob ôszmoj vöri 10-toj minuti sze mi je pri zaütriki kávin-szka salica tá obrnôla i káva sze mi je na bêle lacse vlejála. (Vis-te, pa te naj cslovek neverje vu satringi !)

V-szlífzbo, ali szi vu piszárnico szem naszrêdi po ceszti sô, ár da vu vecs mészta j zida-jo, sztrêho poprâvlajo, po hodniki idôcs sze zná zgoditi, ka csloveki na glavô cigel, ali mort szpádne.

Ob 9-toj vöri 2 minuti.

Cigel mi je nê szpadno na glavô, ali pred Hartnerom na Alexándrovoj vilici bi me szkoron eden motor povozo. Veter me je tak v-cselo ôkno, ka me je malo nê tászüno. Te mi je v-pamet prislo, ka szem piszma, stero morëm birôvi prêk dati, domá pozábao. Nazáj sze povrnôti je uprav nê dobro i escse k-tomi na etaksi dén i v-pétek. Nebom meo szrecse, tô je 'ze szvéto. — Nanágli sze mi kucati zácsa. Szvéti Bôg, zagvüšno me direktor szpomína, ka gde hodim tak dugo ? — Tô kuca-nye je isztina neprijétno, ali odühávanya dônok nevü pam nazâ zadržávati, ár, kak veliki pehk mam vu vszem — sze ednôk escse zadüstiti náidem.

Ob 9. v. 40 min.

Nazâ szem sze povrno po piszma. Kak domô pridem zac-süjem, ka mi 'zena v-preklati nikákomi etak ercsé: ka szem odpotüvao i ka je lekho miro-ven, ár me edno-dvá mészeca nede domô. — Ahá, milosztiva ! — Zdâ szem te ednôk zadrobi-sao ! — Notri drapnem, kak eden tigris. — 'Zena gori szcvili.

Pa szi ti nê odpotüvao ? ! Rávno zdâ je prineszao szzpon Zelenyák racsün, jasz szem tak miszliia, ka szi odpotüvao . . . I zácsa na méne z ocsámi szekati, szirôta míla 'zenszka ! — Hej, jasz bedák, szem zrâven térjavci v-nárocsa bê'zao. — Komaj szem sze vö zgücsao i poküszo pred Zelenyák szabôlom, ka szem vlák zamüdi i nyemi pravo naj prvoga pride. — Escse mi je tô trbelo ! ! . . .

Ob 10-toj vöri 22 minuti.

Direktôr mi je obvêszto, ka szem völcüseni z-szlífzbe.

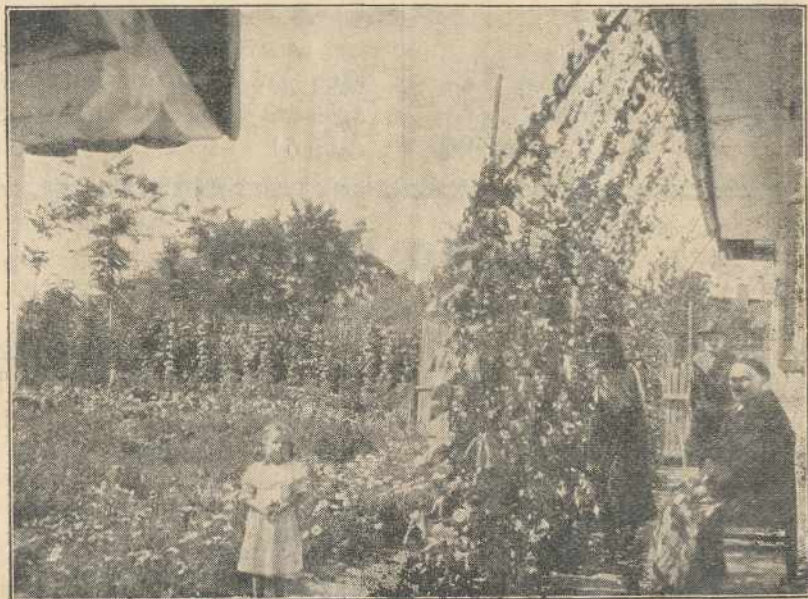
Ob 11 v. 22 min.

Nevü pam po ceszti idti. Bojim sze, csütim, ka csi tá sztôpim, me ceszto sprickajôcsi tank povozi. — Nájbogse je etaksega hipa v-Fácánosi na hladnom szedeti, tam szi cslovek lehko zbrodjáva. Gor szi szédem pazlivo na eden tamtà idôcsi prázen autó.

vézali. Doktor mi je pravo, ka je nê nevarna, szlobodno idem domô i tak sze dam vrácsiti. Vö szem nyemi nazvêszto, ka nesztoþim vö z-spitála, ár sze mi escse kaj zná zgoditi. Tú pocsákam gojndno, te 14-ti dén.

Ob 6 v. 30 min.

Z szilov szo me gori szpaktivali na eden motor i domô szo me poszlali. Dovolili szo mi, da

Szirotinszka hi'za v Novom Vrbási.

Ob 1 v. 12 min.

Preci tá pridemo . . .

Ob 1 v. 13 min.

Autóji sze je gumi pocso, v-enkraj sze je nagno, v-sanci szem sze naisao. Eden otêk szem dôbo na glávi. Eden goszpôd mi je tak pravo: ka sze z-toga bár vö zvrácsim, ali nigdár vecs nebodem normálni.

Ob 4 v. 9 min.

V-spitáli szo mi rano za-

prvle lehko napisem testamentom. Tak szo me vszi glédali, kak ednoga nevoláka.

Ob 7. vöri.

Pelala szva sze na motori. Hvála Bôgi, niksa neszrecsa naj je nê doszêgnola, pa szem sze zagvüšno trôstao, ka sze v telegráfno szohô vdáriva.

Ob 7. v. 10 min.

Zdá váram, ka motor 13.313 racsun má. Obercsém soffôra,

naj naednôk sztáne. On sze szahszivsi, hitro nazâ zglédne i puff! — povozo je edno kre sanca sze paszécso szvinyô, stero szem jasz mogao plácsati.

— Hitro domô! — szem zapovedao.

Ob 8 v. 26 min.

Vküp sztréti, ali k-koncovi szem dônok domá. — Sztanovnye szem szpráznyeno i na sztôli edno pizsmo naisao, stero mi je 'zena nihála tam. Gori je ofnem :

Drági moj! — mi pise. — Deszét lét szva bláj'zeno vküp-'zivela, ali zdâ 'ze nemorem du-'ze pri tebi vöpresztáti. Odpüszi mi, jasz szem celô nacsi miszlila

vsze, — moje szenye szo sze në szpunile. Në szí mi kúpo per-'zianszki teppich, rad sze szvajújes, grobijanszki szí, — csi mi eden krscsák, ali gvant trbê — pravico más — nezide ti. — Jasz tüdi nemorem toga po szíromaskom notrivtálanoga cíf-rasztoga 'zivlénya prenosziti. — Zátó odidem, z muzik künclarom i nôvi 'zitek zacsnem. Kúsne te tvoja Melluzina.

Ob 8 vöri 26 minuti 1. szekunda :

Pri vsem tom konstateram, ka je zátó në nateliko neszrecsen bio ete „13“-ti dén! Adiješ!

Lübézen k-dômi.

(Poszlála z-francuškoga Fliszár Vilma.)

Lêpa moja domovina,
Prêkmurszke zemlé ravnina,
Je pred menov cérkev szvéta,
V-szrdci mojem hi'za Bo'za.

Znotra orgole donijo,
V-törmi zvonôvje brnijo ;
Ah, kak rada bi tam bila,
'I klecsécs Bogá dícsila.

V-Püconci vu fari mojoj,
Bôg, tebé vu csészti tvojoj
Zvisávála i molila,
Vu szrdci tebi szlú'zila.

Ah, dalecs szem od tébe zdaj
Vr'zena vu tühinszki kraj.
Dalecs, dalecs, kak prâh pepél
Steroga tá vneszé vrtél.

Vészi moje lêpi határ!
Viditi mam pá tvoj kotár?
Vszigdár szí na tèbe miszlim,
V-dühi te pred szebom vídim!

Ete kraj je tüdi lêpi,
Ali meni li tühinszki.
Ah, pá príde vrêmen ednôk,
Ka me domô pomore Bôg!

Nervozni (naturen) rano vmérajó! Uprav je zisla kniga od vzrokov i zdravljenja živčno betežnih, kak istiniti evangelij za vsakoga betežnika. To hasnovito knigo dobi vsaki čitel našega kalendara sploy kšenki, če jo zaprosi od Ernst Pasternack, Berlin SO., Michaelkirchplatz Nr. 13. Abt. Ma. — Več od toga najdejo naši čitelje med oglásni, gde vse bole na tenkoma opisano.

Pênezi.

Pênezi szo tak vu nasem, kak vu preminôcsem i prîseszt-nom vrêmeni bilá i bodo vrêdnosztî mera i vrêdnoszt kázajôcsa skér. Jáko velka pazka je potrêbna, da szi prav denemo 'znyimi i prav szpoznamo nyi vrêdnoszt.

Od indasnyega 'Zigmond krála, kí je jáko lehkoski (zapravlásztî) král bio, je gori zamerkano, ka szo nyemi ednôk stirideszét jezero zlátoŵ prîneszli v-dr'zavno gaszo. Od té vnôgi pênez je nê mogao szpati. Nesztanoma szi je od toga premi-sláŵo, ka má 'znyimi csiniti? Znábîditi bí dobro bilô vôrêsiti od polszkoga králá zalo'zeni 17 szepeski várasov, — Szamo, ka bí za té skoda bilô telko pênez tá datî, szi je miszlo. — Mogôcse bí vrêdno bilô prek Dünaja môszt datî narêditi! — Ali k-tomi bí pa tô predoszta pênez bilô. — Dobro bí bilô prôti törkom edno vojszko zverbulálivati i gori oboro'ziti. — Szamo, ka bí k-tomi pá tá suma prémála bila. Doszta szi je premisláŵo i brodo v-glávi, ka naj csini? K-koncovi nyemi je nika v-pamet prislo. Naprê je dao pozvati dvornike, szluge i med nyimi je gori raztálo té vnôge pêneze. Kak je tô odpravo, k-sztêni sze obrnovsi v-poszteli, je szladko zászpaŵo i dugo sze je nê prebûdo.

Szamô odszébe sze razmi, ka stirideszét jezero zláti rêtek cslovek má, stere bí, kak 'Zigmond král razdêlo, ali doszta táksi lûdi jeszte, kí necsinijo z-pênezi csednê, kak je csinio 'Zigmond král.

Lehkasije i zaprávlanya naszprotnoszt je *szkôposzt i zgrablivoszt*. Szkopec pêneze tak dr'zi, kak doszêgnenya nájvisisi cil, pa szo oni nika drûgo nê, kak skér. Té táksi szam szebé vkani i tüdi szvét. Nev'ziva szvoji trûdov i vrêdnosztî száda, — szpozábi sze z-toga, ka szo pênezi nê nyegovi, ár je je Bôg szamo na nyega, kak na safara zavûpao, naj 'znyimi safarûje. Sto veliko vrêdnoszt má, on tim drûgim tüdi more 'znyé datî, z-tála tak, ka je darûje, z-tála pa tak, ka bli'znyim na delo priliko ponûdi.

Nê szi je tak lêhko z-pênezi djáti! Tô edno ti lehko tanácsivam: nigdár vecs netrôsi, kak tí dohotki dopûsztijo i dugá nerêdi. Dûg réditi je lehko, ali tesko sze ga je rêsiti. Keliko lûdi je 'ze na nikoj prislo za toga volo, ka je z-lehkasije dûg rédilo! Napôszodo jemati je li v-toj nájyêksoj potrêbcsinî szlobodno i te tüdi lí tak, csi szi gvûsen, ka bos vu gvûsnom hipi mogôcsi nazá szpunlti i csi szproseno sumo vu kákso haszek noszêcso szprávo vlo'zis, hramôv delanye, grûnta, máhre, skéri kûpûvala. Szamo tákse kûpûj, brez steroga nikak nemres bidti, ár escse i tak pôleg dugá vu veliko nevarnoszt znás pridti. Veliki tr'ztci, fabrikárje i drû'ztva tô le'zê csinijo, ár oni napôszodo vzête pêneze v-tákse násztave vlo'zijo, stere nyim lêpe haszke prinásajo i tak je le'zê nazá plácsajo. I escse pri té nezrêla spekulácia more vözaprta bidti pôleg previdnoga, réalnoga racsúna sze má poszojilo jemati,

ár je escse i te nê brezi rizike. Iszlina, ka tê le'zi prenoszijo zgübicske, kak poszeben szirmaskêsi i nâimre mládi cslovek, ki je szamo neszpametno zná potrositi na nazâ plácsanye szi doszta nemiszli. Doszta pêneze sze lahko obarje, csi vu vszem gúti i 'zalódcí nehodimo povôli, tó je tó mertücsljivo i trêzno živemo; rávno tak csi nelelímó vnêmar za cifrasztov, visesnyov oblêkov i mární szvetszki nászlad v'zivanyem, veszeljá zgányanyem.

Neszrecsen je táksi sztális, csi stoj one pêneze, stere je escse nê zaszlú'zo, ali je pa escse z n á b i d t i — zaszlú'ziti má — ze naprê potrosi. Nê szamo ednök sze pripeti, ka je edna i drúga familia prisziljena za betega, kákse neszrecse, zmenkanya szlú'za volo dúg íéditi i li szi tak docsaszno zmocsti, ali brez trêzne pazke sze i tó neszmi goditi.

Dokecs szi nemres szam priszlú'ziti, teccasz mocsno sparaven más biti! Da bos szi je szam szlú'zo, teda szkúszis, kak tesko je k-pênezom pridti, kak doszta trbê za nyé delati!

Sparati más zacsnoti 'ze pri malo pênezej, naednök k-dosztim je tak nemogócse pridti. Sto malo nepostúje, doszta je nê vrêden. Eden vesznicski kmet je stirijezero ráhnski (2000 din.) porócso debrecenszkomi kollegiumi (visjoj sóli). Szam je je peski neszao v-szrebri i zláti v-Debrecen na 30—35 kilometrov hôda. Kak szo vöposztavili od pêneze i nyí cila fundácie liszt, je kmet vövezó z zacske pêneze i doli je je precsto na szto i kak, ki prav odprávi szvoje delo, sze je nazâ domó vrno

peski. Gda je 'ze od várasa szkoron na pôpóti dalecs odisao, je nyemi v-pamet prislo, ka je ono spagovino, sterov je 'zacska zvezana bila, tam pozábo na sztóli, nazâ sze je obrno i po nyô je só.

Tak miszlim, ka ki stiri jezero ráhnski na dober cil darúje, je nê szkoepec, — ali telko tûdi znam, ka csi bi on tó malo vrêdno spagovino nebi postúvao, bi nigdár nebi bio szpodoben tak veliko fundáció djáti.

Nisterna deca szo nezménkani vu rázlocsni sálnosztaj i jálnosztaj, od sztarisov kak nájvecs pêneze vöszprêsati i szcsaliti. Jáko neszrámmo i gnúszno delo je, csi dête roditele csali, geto roditelje tak vise premócsi aldújejo za szvojo deco!

Od ednoga poszesztnika szem csüo gucsati, ka gda szo oddómi vu vész steli idti sze nyim je vszigdár prêk vodé po ednom bródi trbelo pelati. Poszesztnika dvá sziná szta brodári vszigdár po koróni dalâ na pítvino, te sztári goszpôd pa szamo dvá krajcara, Ednök je brodár pítao toga sztároga. Kakda je tó, milosztiven goszpôd, ka mi tiva mládiva goszpodína vszigdár edno-edno koróno dáta oni pa szamo dvá krajcara? — Na stero je te sztári etak odgôvoro: Hja, nyidva lahko dáta, ár bogatoga ocso máta.

Csi bár nesztanoma sparanye porácsam, dônok pa nezadolém vszákoga opominati, da je sparanye nê szlobodno do szkôposzti gnati. Jáko prav je pravo nikák, ka je szkopi cslovek k-szvinyi priszpodoben, obema szamo po szmríti vzemejo haszek. Evangelicsanszkoga

krsztsana ideál je nê on lahkoski 'Zigmond král, ali túdi nê za pêneze na vsze gotov pêneze-'zelec, u'zoráski Shylock, nego táksi cslovek, steri záto postúje pêneze i vrédnoszt, naj 'znyimi szebi, szvojim blíznyim i nebeszkoga országa dugoványi haszni.

Reformátuski (kalavinszki) nasi bratje celô poszebno pênezo politiko májo. K-vezdásnye pêneze obilnoszti razvijanyi szo te prvi sztopáj reformátusje vcsínili, gda szo dovolili interesov pobéranye in pêneze trstvo szo za posteno, szolidno delo

obvêsztili. Ali reformátustvo je z ôcsi pêneze obarvalo dúse szlobodscsino i nyéno od vszega vise vrednoszt. Reformátuske gmajne szo v 'zitek posztaviti zacsnole prineszti safarsztva biblinszko miszel túdi. Safarsztva gibanya temel je naszledüvajôcsi:

Pênezei, stere mam szo nê moji, nego Bo'zi, ki je je na méne zavúpao na etom szvéti. Nê szem tak nyh lasztn,k, szamo li safar. Safarsztva gibanya verniki cêloga szvojega dohodka deszétí tál na Bo'zega králesztva cite obrácsajo. F. J.

Ro'zenoga gúta cslovek.

I

Te sztári dühovnik po záútriki szí v-rôke vze mejo palico ino idejo za 'znyeci. Szunce vrôcse szija. Dühovnik sze za szénce volo nad ostarijo vze mejo.

Ali kak tá pridejo, sze vö 'znyé velka lárma csúje. Kak tó segô májo pianci lármati vu onom vrêmeni, gda 'ze eden nescse toga ovoga poszluhsati. Eden je 'znyí popêvao. „Recepice krinolin“ je naprê noszo i gde z-gla'zom, gde z-palicov je kukao nôte taktus.

Tô je Miklós — právi dühovnik vu szebi.

I vküp szí potégne pod cselom ozmice.

Miklôsa glász je mogôcse szpoznati med sztômi. Tak mocsen glász má, da bi z roglá sô. Csi on v peszem zacsné na kôrusi, csi sztôjezero lúdi jeszte odszpodí, nyegov glász sze z-csízta csúje vö z-ovi.

Dühovnik notri szúhnejo krcsmé dveri i posztáneje. Okôli sze zglédnejo, liki eden csemeren szôd po tom devernyázivnom társasági. Vészí ti náprémocsnêsi 5 kmetov sze je premetávalo okôli sztola. Bôrklas, te csrváti Fárbar, Szvinyarovics kovács, Ritlas Ferko i Miklós. Na sztôli vinszki i palincsní gla'zi sztojijo, cigárje, pipe i szpice. Dühovnik szo na pamet vzéli, ka sze je Miklós pod nakri'z bodôcsi srang szto potégno i tam potúljeno kúcsao.

Dühovnika vidénye je je liki mrzel veter doszégnolo, vcsaszí szo tú grátali i vö sze sztréznili.

Ár je te sztári dühovnik prokletni cslovek bio! Pod nyegovov rokôv je zraszlo gori pô vészí sztancsarov. On je je vcsio, kárao, kak je koga trbelo: Bajuszáti moski szo taksztáli pred nyim, liki deca.

— Tak orú'zite vi ete lépi dén! Cěla vész vönè na pôli med znojom tesko dela: velki, máli vküp szprávlajo blagoszlov Bo'zi. Z-steroga je vam jelibár te véksi tao vtálani? Jeli szte pa vi vrèdni tó od Goszpodnoga Bôga! Nâ odgovor dá na tó vszákoga dšnavèsz! Ali v-etom dela szilnom hípi, gda vszáki szziromák sze znojécs szkrbí za vszakdanésnyi falácsec szvojega krúha, zaká réдите zburkanye i nezadovolnoszt! Poberte sze od etec vcsaszi.

Stírje mô'zje szo szi vzéli palice, krscsáke i premetávajôcs brezi récsi szo odhájali.

Miklós je pa pod sztolom kúcsao.

Dühovnik je csakao, do-kecs ovi vö odidejo. Potom je tomi kúcsajôcsemi trdno pravo:

— Miklós, naprè hodi!

Miklós je od sztola naprè prilazo i 'zerjâvi bio vu obrázi kak pceseni rak. Csarni vlaszje szo sze nyemi cedili od szramote hice. Nè je vüpaó gori pogléd-noti, szamo neszrámuo sztao liki déte, csi je na húdom zadrobisajo i kastige sze boji.

— Hodi zamenom!

Dühovnik sze je proti dô-mi povrno. Miklós je pa zanyim klúkao i krscsák v-rokaj neszao i túo je bio.

Gda szta k-vrátam prisla, dühovnik sze je nè zgledno nazâ, notri je sztópo na dveri i za szebom je je zalopno.

Miklós je sztao. Odzvôna je osztao. Dvér je nè vüpaó od-prèti, da je je dühovnik za szebom dolí zápó. Sztao je tam liki szoha kak butas sztaravno.

Li je csakao.

Szunce nyemi je na glavô

szijalo, ali on je nè csúto, csi ga pècsé.

— Ti klantos — muklà vu szebi — tí tepes! . . . Más vr-lo 'zeno! . . . deszét lét sztaro lépo deklino! . . . Sziná túdi más, steri de dnesz vütro junák! . . . hi'zo, vérsztvo ti je Bôg túdi dao, tí bojdikaj zbo'z-nyák! . . . tí — tí — za ni-koj valón.

Tak je muklao vu szebi té csarni vlászí ro'zenoga gúta cslo-vek. 'Ze naprè je szam szebi dr'zao predgo, stere sze je trôs-tao i szamo li te je hényao, gda szo sze v-farofi stere dveri ôd-prle i sztopáji szo csúti po preklati.

Ali dühovnik je ni vö nè szposztao nika i túdi je szam nè vö prisao.

Miklós bi znábidi esce i zdâ tam sztao, csi nebi napamet vzéo szkôsz med 'zagdilnov grâh-kov dühovnika, steri pod ograd-mi ide proti brescèci sze szú-kajôcsój peskoj pôti, stera v-szôszedno vész pela.

Miklós szí je gori zdehno. Na glavô szí je pokrio krscsák i pomali je domô mandigao.

II.

V-ednoj zímí Sanyi Peter postúvanoga dr'zánya vdovec szí je za tívârisico zvalo Kánya Ju-lío, postúvano devojko vu etom vrèmeni pri dühovniki szlüzécsó szlüzbenico.

Eden sztarisína je bio Far-kas Bálint, te ov pa Miklós. Dühovnik je znao, ka gda prídeta. Z-vinom i vrtankami nyidva je csakao. Szlüzbenica je szzirotin-szka bila i meszto rodítelov jo je dühovnik o'zeno.

Vino je erdècse bilô i v-gla'zenom vrcsicski je sztalô na

szténi. I kak je zimszko szunce na nyé szijalo, je granát erdecso licojno kázala escse i nyega ténja.

— Bôg dáj, — pravi te sztári dühovnik, ka bi sze etoga histva vsze trôstanye szpunilo.

Naklono je kupico i pio je. Miklôs je tüdi naklono kupico i doli jo je djao, në je pio.

— Kapa ti nebos pio? — escsé dühovnik sze csüdüvájöcs.

— Zalübo szem sze piti — odgovori Miklôs 'zerjavi.

Názgao szi je na cigár, steroga nyemi je dühovnik ponüdo. Neprilicsno szi ga je názgao i escse bole neprilicsno ga je v-lampaj i vu rôki dr'zao.

— Zalübo szi sze? Gda szi ti tô i zakâ csinio, — nika szem në csüo od táksega.

— 'Ze je trétje leto — odgovori Miklôs — eti rávno pred goszpon dühovnika vrátaj.

— Pred mojimi vrátami?

— Te gda szo nász goszp. dühovnik vö szplödili z-ostarije. Zdâ je 'ze tiszto mi pôtrétje leto, vendar szo pozábili goszpon dühovnik.

— Na tô szem 'ze jasz, moj szin, bogme dávno pozábao, ár szem dosztrakrát sztírao vö piance z-ostarije i tak szem në dr'zao gori, ka gda steroga. Dobro znás, ka je krcsmár zátó povrgao tü ostaríjo.

— Csi glih szo goszpon dühovnik pozábili, jasz szem në pozábao. Ár jasz onomi dnévi mam hválití vsze mojo vrédnoszt i szrecso. Ár vídijo, goszp. dühovnik, gda szo oni mené z szebom pôzvali, eti pred vrátami szem csakao, da do me spôtali. Ali da szo sze szpozábil z-méne i edno vöro szem csakao, v-tom vrémei szem szi dobro vöpre-

miszlo vsze moje delo i céli moj sztan. Herbíjo, stero szem od ocsé öroküvao szem te 'ze obtezeno meo, na dúg szem pio. Premiszlo szem szi, ka edno cvetécso csér mam i ednoga sziná i csi bom du'ze tak 'zivo, drügo nedo herbali za menom, kak manro i nevoló. Eti szem oblübo on mocsen závezek i zalübo sze, ka vecs nigdár nemo pio.

III.

Te sztári dühovnik je mrô. Mládi je prisao na nyega meszto. Ostarijo szo znôva ôdprli i po szedem létí sto szedi tam návecs? Te szrári Miklôs gazda.

Nesika sze i zburkavno je, kak sze znása. Gde v-gojldno, gde vecsér, gde popoldnévi je z-ostarije vö sô i premetávájöcs je vdiljek trôbo po ceszti, vecskrát je sztano na szténo sze je naszlono, v-sanc sze szkobácao i táksega hípa poganyszki preklinyao.

Pa je 'ze széri cslovek bio. Predtém je csarne vlaszé meo, tak da bi ga z-rôra vöpotégnoli, zdâ je pa tak glédao vö, csi bi obeljeno glavô meo.

Veszniczarje szo nyemi zátó vsze tô në zamerili.

— Za sziná volo pijé i za cséri volo tak szo pravili. Te je prelomo oblübo, da szo nyemi glász prineszti, ka nyemi je szin pri Magláji szpadno. Huszár je bio. Bosnyáci szo ga sztrêlili. 'Zena nyemi je te 'ze pokojna bila, niscse ga je tak në trôstao. Z-jedine cséri je pa goszpodicsina grátala vu várasi. Od sterde bole në gücsati.

Ka szi náj tak zacsné szíromák pri tak velikoj 'zaloszti?

Voda ne zaperé tá 'zaloszti, szamo li víno i palinka.

Pri mládom dühovniki szo ednôk gosztjé bilí, kak je Miklôs z ostarije domô popêvao po ceszti. Do gléznyà je bilô blato, ali on je do kôlin brô'zd'zo v nyem. Vcsászi, vcsászi sze je v-sanc poskâlo. Táksega hîpa je tam szedecski osztao i tûo grá-tao. Gda sze je pá na nogé op-ravo, je nadaljávao nôto, gde jo je prvle povrgao.

Dühovnika gosztjé szo sze na krepek glász vözglednoli na okno. Escse je itak roglá glász bio, szamo ka je 'ze pôcseni mogao bidti rôg, ali itak krepek je bio, ka csi sze je v-nocsi zglászo, vszi szpajôcsi vescsarje szo sze zbûdili

Dühovnik ga je na drûgi dén z ostarije k szebi dao prizvatí. Doj ga je dao poszaditi, kak je tó pri sztarcaj prisztójno. Ponûdo nyemi je cigár i erkao nyemi je:

— Miklôs gmajnar. Gda szem jasz eszi prisao, vi szte vrli, trêzen i prémocsen vért bilí. Kelko lét je tomi 'ze? Szamo escse nisterno leto. I vsze sze je pri vasz preobrnolo. Vase vérsztvo je tákse, da bi nê melo vértá. Na sztrêho vam notri tecsè, csi kolicškáj rosza ide. Vráta szo vözobrnyna, vi pa z szêrov glavôv vu spôti v pogûbel hîlíte. Jeli szte szi premiszlili, kak bo-de toga konec?

Miklôs je z-nemáratnim, drevénim obrázom, z gla'zenim poglédom szedo pred dühovnikom. Tak kak snapszbrátcí segô májo glédati — drevèno je glé-dao vu nicsesz. Sto zná, ka glé-dajo i ka vidijo? Jeli poszlûh-sajo csedno rêcs, ali pa szi szamí nakom terejo glavô?!

Gda je dühovnik hényao, Miklôs je gori sztano i odhájati je steo.

— Zahválím nyihovo do-brovolnoszt. Naj z-Bôgom osz-tánejo.

— Zarazmeli szte Miklôs, ka szem vam pravo?

Te sztarec je z-glavôv klumno:

— Zarazmo szem.

Prijao je za klûko. — Ali med dverami je sztano, nazâ sze je obrno:

— Tô je nemogôcse, gosz-pon dühovnik.

— Zakaj bi bilô nemo-gôcse?

— Zátó, znájo, ár gda szem trêzen, te je vsze tak, kak goszp. dühovnik právjio. Ali gda 'ze edno dtá gla'za vina gori po'ze-ném, te je 'ze vsze nacsí. Ár je te moja hí'za nájaksa vu cêloj vérszi; vráta vrêdi sztojijo, szoha je nê vöobrnyna, vérsztva mi niscse negible. 'Zena tak da bi 'zivêla, szin tûdi. Csi je tak po-stena devcjka, kak te ove drûge.

Gori szi je pokrio krscsák i vö je sô na ceszto. Tam vönê je z palicov ednôk zahomutno i vszêkao prêk po zráki i zacсно je z-szovjega ro'zenoga grla glá-szom popêvati:

„Mészec szvéti obri klêti,

Vsze okôli sze zori;

Pijen Miklôs v-ostariji

Pri punom glá'zi szedi!

Sô je ednáko prêk po cesz-té blati vu ostarijo.

Fliszár János.

Alkoholizmus,

(ali od pijanavne pítvine, pizsao : dr. Hollós Stevan.)

Eden angluski vérsztveni znánc poiméni Cobden je 'ze v-preminôcse sztotine zacsétki pravo: Vszákoga dnéva szküsenye me bole i bole potrdi v-toj veri, ka prôti alkoholi bodôcsa naminyávanya i csinénya szo cêloga tûváristva i politicsne reforme fundamentom; moderni robszlugov millîonom szo dobrovolni priátelje vszi oni, ki sze vu tom táli trûdíjo i delajo.

Vszáki cslovek, steri na tûváristva 'zitek kezbûje zná, ka hûdôb, neszreconsoga pripetjá, szamovmorsztva návéksi tál od pijanavne pítvine nemertücslívoga v'zivanya zhája. V Belgiimi cseresz 24 lét med na szmrt oszodjenimi hûdodelnikmi je 55% alkoholisztov bilô. Pôleg Schrôter racsúna med 2000 vôznikmi je 50.4% po nedelaj vesinilo szvoje hûdodelszto. Med hûdôb i binov 70% je vu ostarijaj, ali 'znyi domô idôcs vesinyeno. Pôleg edne nemske statistzike sze bîni, ali hûdodelszto etak razlocsávajo: Na nedele 250, na pondélke 125, na szobote 103, na tork 70, na szrêdo i csetrek 60 na pétek 50 binov szpádne. V Londoni decé mantránye sze v 90% taj od pijani roditelov godí. Vu Vogrszkom országi pôleg Stein doktora statistzike je 45% alkoholistov. V Anglii 30%, v Ruszii 40%. Z szmrtne neszreće pripetjá sze je v-Sweici 7% tov v-Preizuszkom 4% te v-pijanoszti zgôdilo.

Tô je 'ze tûdi dávno znáno i poszvedocseno, ka med alkoholistov pohodnikmi i porod-

mi sze nájde nájvecs nevolákov, epileptikusov, szlabe pámeti, hûdodelnikov, alkoholistov, neosznovleni i navszefelé betege gibki. Mythologia právi ka je prá Vulkán, ognya Bôg plantavi bio zulo, ár je Jupiter gda ga je rodio pijen bio. Diogenes od ednoga szlabe pámeti deteta pise, ka je od pijanavni roditelov rodjeno. Hippokratés vsze deco, steri szo od pijanavni rod telov narodjeni právi, ka szo szlaboga rázuma. Vu szlédnýi vrémenaj je Brown Leguárd na tó gledôcs znamenite probe doprinészao pri sztvaráj. Pôleg nisterni statistzk pijancsarov decá szo v 70% perctaj tûdi pijanci. Epilepticsni 60% od pijanavni roditelov zhája. Pôleg Morela med 426 timi hûdodelnikmi 40% od pijanovni roditelov zhája. Môs zke mëllér je med v-berlinszko zbôgsanya hrambo gori vzétov decôv 67% najsao, steri szo od pijanovni roditelov rodjeni. Demme 10—10 pijanovni i trézni famelij priglihá a vküper. Pri pijanovni je szamo 17% tov zdrave decé pri trézni 80% najsao. Nájbole 'zalosztne dátke na tó gledôcs Bange posztávi pred nász. Pôleg nyegovoga kezbûvanya od piáne 'zenszke rodjene szamice zgübijo nadájajôcso szpodobnoszt, stero je pa plemena goridr'zánya te nájznamenitési faktor. Pôleg vszê eti je tak nika në visanye, ka Charcot 'zivcov znameniti váács právi: Vu alkoholisztov v-vszákoj kapli krvi prebivajo vszákéféle 'zivcovbetegôv klíce; alkoholisztov decá szo histziricsni,

epiliszticsni, szlabepámeti, rómárie, zakucsenci; alkoholiszt-nomi ocsi sze je nêpotrêbno brigati nakoj naj dá vcsiti szvojege sziná, ár je nyegove priseszszozsti posztáva 'ze posztávlena, stero je ali spítáio, ali ti v-pámeti blódni hí'za, ali pa temnica.

Póleg vszê eti vu alkohola hôdi velko krivico lahko vzememo napamet. Csi példo denem stój rad pijé ino nyemi skódi, tó je pravica. Ali csi stoj pijé i tiszto drúgomí skódi, tó je 'ze nêpravica. Pa sze alkohola nevarnoszt nájvecskrát v-tóm szka-zúje, ka ti nedú'zni trpijo, táksi ki szo ga nê v'ziváli. Nanikj pridejo bógsega sorsa vřédna nedú'zna deca, obcsúti rodítela pijanoszt escse i ta neporodjena deca. Nevolen rómárie, bete'zaszti binsinácsi porod bode naszlednik szvojege ocsé záto, ár je nyegov ocsa líbo i veszeljé naisao vu pijánavnoj pitvini. Tak je alkohol nê szamo ednoga csloveka zdrávji na skodo, nego je túváristva i národa edna nájvéksa pogúbelnoszt.

Alkohola obhod je neposzrêdno na ono oszobo, stera ga v'ziva v doszta meri bole skodlivi, kak tó lúdje verjejo. Jesztejo, ki cseresz dúgi lét redovno pijéjo, i mogócse szo nigdár nê pijani i szvéto verjejo, ka nyim alkohol neskódi. Oh sto bi tó dao povedati?! Alkohol bár gdesté, ali v-vini, ali v-sóri, ali v-palinki, je csemér; steroga v'zivanye sze je mogócse navaditi, rávno tak, kak morfium, ali pa drúgoga cseméra notrijemánye. Cslovek nevzeme napamet, neobcsúti, ka csemér namali, szkrivomá, sztubno, stero nyegovo szprávo, ali obcsútenya

namali kvári! Gda sze cseméra szkrivna skoda 'ze napamet vzeme, te je 'ze vsze zamújeno. Tó, ka nikák „láda“ pitvino i nezapoji sze, je rávno nê merodájno na nyega skodlivoszt gledócs.

Nê szamo ednók sze je zgódilo, ka je táksi pitvino ládájócsi cslovek pripelani z delirium trémensa betegom vu ti v-glávi zblodjeni spítáio sze vrácsit, steri je nigdár nê pijen bio. Kelko lídi trpi 'zalódca i csrêv bolezen, vu 'zalódca vtégyenoszti i niti sze neszómní, ka je tó od alkohola dóbo. Kelko ji hodi v-zacsétnom i szkrivnom szrdca betégi, steroga povéksáva, gáji z-vszagdanésnyim v'zivanyem pitvinov vina, sóra i palinke tak, ka gda sze 'ze beteg szká'ze, nyemi je nemogócse próti priditi. 'Zile zgúbijo szvojo nábrsznoszt i drevéne grátajo. I kak pijanaven cslovek navéksa ali vu vodénom betégi, vu mozgóv vkrvanyenyi, ali v-drevénoszti szrdá merjê.

Dr. Hollós Jo'zef je pri edne 13 lét sztare deklíne razprávlanyi konstátêrao nyéni znotrêsní kotrig alkoholno skodlivoszt: deklíne szmrt je odtoga zhájala, ka szo jo rodítelje redovno v-palínko namocsenim krúhom krmili.

V-pámeti zburkani bete'zníkov 20 40% beteg od alkohola v'zivanya zhája. Ocsiveszno szvedocsanszto toga je, ka vu Svédországi, gde je alkohola prótni boj nyega v'zivanye vu velikoj meri poménsao, táksi bete'zníkov racsún sze je v-trê deszetinaj z-30%-tov na 3%-te poni'zao.

Alkohola v'zivanye csloveka mócs szlabi i pripravnoga

vcsiní na tó, da sze ga zgrabli-
vi betegi primejo. Taksí lüdjé
sze po szlabom hránijo, v-zbo'z-
ni sztanoványaj szo prisziljeni
sze dr'zati, hitro dobijo plücs-
beteg. Zvönté je pa poszvedo-
cseno, ká szramá (ali szi szkriv-
ne) betege vu 75%-taj szi lüdje
vu pijanoszti szprávjio i tak nê
szamo szebé, nego i szvoje po-
hodnike na cêli zitek neszrecsne
vcsinijo.

Obervszega toga pa kelko
pénez zaprávjio, z-sterim te vnô-
ge britke, teske nevôle szebi i
decí szvojoj szprávjio. Vu nasoj
domovini vise 460 millio koron
dájo vó sztancsarje na pivino
alkohola v-ednom leti. Kak na-
csisisi vérsztveni i tûváristveni
polo'záj bi sztano naprê, csi bi
té vnôge péneze na pobôgsanye

'zivisa, zdrava prebiválicsa i
razveszeljávanya, na knige. na
szamoga szebé, osznávlanye, na
decé vucsenye i gvantanye obra-
csali lüdjé.

Zaká dönok tak radi pijé-
jo lüdjé?

Pitvina dvá zroka má. Te
eden je od alkohola med lüdmi

bodôcse krivo vervanye i satringa, te drúgi pa pitvine návadna naszilnoszt. Vszákoga csloveka dú'znoszt je krivo vervanye i satrúvanye preprávlati, szvetloszt glásziti i kvárne návade trébiti.

Od alkohola sze tó verva-nye dr'zi, ka on môcs dá, hica, i naszitsáva. Dnesz dén je 'ze poszvedocseno, ka v-alkohola spirituszi csemér jeszte, steri né ka bi krepio, nego próttomi szlabi, drevéne narédi kotrige, né ka bi szegriévaó, nego escse pomága téla toplôcso tá szpraviti; nenaszitsáva, liki nikeliko túcsa-ve szprávi. Alkohola vszáka do-brôta, stera sze nyemi pripisúje je sála i vkanénye — vsze do-brôta, ka 'znyega zhája je, ka dobro volo, veszélje szprávi, to nájvékse szkvarjénye pa, ka mózg nisterne tálcsece drevéni, csloveka nájdragsi kincs, rázuma pre-vidénye vmori.

Nikáki sze z-tém podpérajó, ka szo lúdję vszigdár, vu vszákom vrémeni pilí i rávno záto tó nemre skodlivo bidti. Prav májó, pilí szo, ali alkoholizem je li szamo v-nisteri kriticsni hí-paj bio. Tê hípi szo národov pogübelnoszt glászili vszigdár naprê. Alkohol escse vu toj náj-ménsoj meri skôdi, ali národe mále skode neszprávjio na nikoj. Ali alkoholizmus je 'ze na nikoj szpravo né szemo eden národ. Dneszdén szo túdi táksi alkoholistni hípi. Dneszdén 2krat 3krát telko alkohola ob'zívajó lúdję, kak pred 10 - 15timi létmi. Zavgúsno ka toga 'zalosztén nász-haj nezaosztáne.

Dneszdén tak ménijo, ka je primérno tó, csi pri vszáksem máli pijéjo. Persze ka sze pôleg toga toga telko alkohola szprá-

vi vküper, ka je têlo nigdár né brez nyega; te prvési sze je escse né znicso l'ze drúgi pride.

Nájhúse delo je pa pri tak imenüvani mertücslívi pívcáj, ka né szamo szamí pijéjo, nego escse i drúge piti prisziljavajo. Nemíszljo na tó, ka gda szami scséjo pijacsiti, ka drúgoga i táksega prisziljo na tó, steri má bidti 'ze nemre pri toj meri hênyati, nego dalecs prék prevdári. Krepke alkoholizste szo vsze ti mertücslívi pívcí prítirali na v'zívanye vísesnye pitvine. Mertücslívi pívec z-szvojov pèldov vlecsé escse i szam rad prisziljáva drúge na pitvino.

Mertücslívoszt je jáko presztranna miszel. Komaj sze náide stoj ki bi szebé nebi dr'zao za mertücslívoga, vszigdár pôleg mere v'ziva alkohol i dônok ji telko szpádne na porob nyemi.

Sto ômurno prerazmi alkohola sztrahsno pogüblenoszt i csi sze posteno scsé prôti bojüvati, li szamo eden môdus má náidti, steri ga k-cili pripela. Té cil je pa ete: Nê piti alkohola nigdár, i ove drúge od nyega v'zivanya túdi odratüvati.

Alkoholizmus podrêti je li tak mogôcse, csi sze hábamo nyega v'zivanya. Z-tém je ni eden alkoholizst né mentüvani, ali obrányeni, csi nyemi velijo naj vodo pijé. Li edna vodna rêcs má bidti: *Ne píjmo ni edne kaple pijavnje pitvine.* I tó zdr'zati trbê! Mocna vola vsze doprineszé, csi je bár tesko, námre prve hípe sze varvati od toga, ki je 'ze k-coj privcsen bio. Csi tak právis alkoholizsti: hodva piva eden napitek vina, nazâ ga sztiras vu alkoholizmus, v-prepaszt pogübelnosztí, v-spi-

tao med v-glávi zmêšane ne-
szrecsne sztancsare.

Vu Finnországi med ti mil-
lio dúsami 500,000 (pò milliona)
táksi lúdi jeszte, steri szo anti-
koholistje, ki nigdár vina nepi-
jéjo i nikomi ga neponújajo. Vu
Vogrszkom országi tak zváni
Goodtemplár-réd (tűvâristvo) je
v-nisternoga lêta med zacsétka
teskov trűdavnosztjov 20 páho-
lyov (drűstvo) osznòvilo, steroga
kotrige pianovne pitvine (vina,
piva, sòra, palinke i. t. v.) nig-
dár nepijéjo i drűgim tűdi piti
neponújajo. Gda bode prinász
etakse trêzno 'zivlèneje? 'Za-
losztno mámo vaditvati, ka je
szlâvszko plemen jáko, jáko ná-
gibno k-v'zivanyi alkohola.

Brez alkohola 'zitek doszta
vecs nászladnoszt, radoszti, raz-
veszeljávanya ponűdi, kak steri
'znyim 'zivéjo. Alkohol dolipo-
n'za csloveka, steri 'znyim na-
punyeni sze navékse szpozábi z-
szvojega plemenitoga pozványa
— pogrozi sze v-oszkrunynoszt,
tòpoga, drevénoga ga vcsini proti
plemenitêsemi v'zivanyi, veszel-

noszti. Bunde právi zadoszta
'zalosztno je, ka vnogo lűdsztva
vszáki vecsér vkűp trosi tá vrê-
mên, no csi eden toga drűgoga
nepoznajo, eden z-tim drűgim
niksega poznánya, ali dotikanya
nemajo, szamo li tò edno, ka
vszi tisztò edno pitvinijo pijéjo.
Brezi alkohola bodòcsem 'zitki
sze nôve ideje pobűdijo vu lűdi
tűvâristvi, za stere do sze nav-
dűsáváli, stere zaisztino ednoga
k-tomi drűgomi prikapsijo; fris-
ki csiszti dűh ládao bode vu
zdravom teli, dobra vola zado-
volnost obhodi nárede i radoszt
neodmeni 'zaloszt, tůga i ob'za-
lűvanye. Vu modernom tűvâristvi
vszáki bode vrêli bojnik edne
bògse prisesztnoszti, ednoga blâ-
'zenêsega tűvâristva, vszáki bo-
de rászűrjávao zevcsenoszt i
preszvetsenoszt. Záto tá trbê za-
vr'zti z-alkohola zhájajòcse krivo
vervanye, blòdno satrűvanye, od-
sztòpiti trbê od pijancsenya raz-
veszeljávanya, naj sze pozdigne
cslovek na szvoje od Bòga nye-
mi vòodlòcseno plemenito po-
zványe.

Pűsztite me, pűsztite me

(Poszlovensco † Luthár Pavel vucsitel.)

Pűsztite me, pűsztite me
V nebésza k-Jezusi mojme!
Dűsa moja gorécs 'zelê,
Naj ga z Ocsom viditi szmê,
I 'z Nym veke tam 'zivé.

Szvetlo Szunce, szvetlo Szunce,
Kò preszvêtis moje szrce,
Oh gda morem jasz tá pridti,
Ino z angelmi glédati
Lêpi, mili Tvoj obráz?

Kak lêpo je, kak lêpo je
V nébi angelov szpévanye!

Csi bi vam jasz meo peròti,
Leto bi dnez, kak vtics, pròti
Nebeszkomi Sioni.

Kakda te bò, kakda te bò,
Gda bom jasz v Jeruzàlem sò,
Vu te váras vilic zlátì?
Bòg moj nemrem zarazmiti,
Kakse veszélje de tò!

Paradí'zom, Paradí'zom,
Pűngrad lêpi z szlادkim szádom!
Tű pod drevjem tvojim 'zitka
De meszto nase prebitka,
Vzem' nász Bòg v Paradí'zom!

Za szmeh.

Na veľko szoboto.

Manka sunko posle 'zegnyávati i da je 'ze láni napamet vzéla, ka je szlůzbenica doszta ménso prineszla domô, kak jo tá nesla, jo zvága, ka de bole znála, kelko sze po 'zegnyi vszůh-si sunka? Vgľih 15 kil mǎ. Po 'zegnyi jo znôva zvága i nê szamo, ka sze je sunka preobrázila, nego je szamo 11½ kil te'zila. Manka mo'zê recse: glêj Marko, nasa sunka sze je v-'zegnyi szploj preobrázila i 3½ kil je le'zejsz, kak je bila, gda szem jo tá poszlála. Hjal recse Marko: Tô nics ne dene, ona záto vödǎ, 3½ kile je blagoszlova vnyê, stero vága nekázê. — Manka sze prekri'zi i vrédi miszli bidti. — Delo je pa tak bilô, ka je te szfári Slezinger szlůzbenicam pantlike i cukér dávaó, i vödmenyávao sunke. Blagoszlov je tak pri nyem bio!

Jezusa v-Getsemáne pün-gradl zgrǎbijo,

predga plebános, tak k szrdci gucsi, ka szo sze nê szamo sztá-re mamíce szkuzile, nego escse te máli csaren cigan Fancsola Brgó tüdi, ki sze je nikak v-

cérkev pritepaó. Kak orêhi kuszte szkuzé szo sze nyemi valile doli po obrǎzi, nateliko, ka szo sze nyemi po csarnom obrǎzi escse gyárki poznali, gde szo doli tekle. Vcsászi, vcsászi je escse glaszno ripao, kucao, tak ga je nedůznoga millüvaó. — Domô idôcs ga eden pita: no Brugo, sze ti je kaj dopadnolo? — Nê sze mi je dopadnolo, ár je nedůzno trpo, tak da szem sze mogao nad nyim jôkati. Szpoznao szem, ka nê szamo ednôk nedůzno vé'zejo cigáne, nego escse Bo'zega szinǎ tüdi, da bi je devla vmorila:

Na drůgo leto je pá v cêrkvi, Fancsola plebános pá od toga predga, ali cigána zdâ neprehodi predga. szamo z glavôv szemtǎ gible. Domô idôcs pá pita eden: no Brugo, kak sze ti je dopadnolo? Hm. Tak vidim, ka je Krisztus szam 'zrok, ka szo ga pá 'zgrabili. Láni szem sze csemerio, ka 'zaka je pá tá sô v-Getsemáne püngrad, tô bi mogao 'znati, ka ga tam strǎzijo.

Mi csigányi tá vecs nigdár nêdemo, gde nász ednôk 'zgrǎbijo. Nika nyemi neskôdi, drůgôcs de csednêsi!

Prakticsen cslovek scsé viditi, premiszľiti, szpitávati prvle, kak kaj kůpi. Záto szí prakticsni lüdǎ narôcsijo veliki Suttnerov cejnik, csi nyim trbê vöro, zlatnino, szrebrno potrêbo, ali kákse dári. Obilno preberánye ponüdi veliki, lepô ilusztrirani cênik, steri omogôcsi vszákomi, ka szí pogodi potrêbno nápravo i nepotrosi zaman vecs pênež, kak je 'zelno. I nasi cstiteľje dobijo té cênik brez plácese, csi szí ga z-dopisznicov od tvornicske hi'ze vör H. SUTTNERA z-Ljublǎne br. 844 narôcsijo. Kak po reklámi dá Suttnerova tvrtka 'zepno vöro po 34 i büdilnico po 45 dinári.

scsé viditi, premiszľiti, szpitávati prvle, kak kaj kůpi. Záto szí prakticsni lüdǎ narôcsijo veliki Suttnerov cejnik, csi nyim trbê vöro, zlatnino, szrebrno potrêbo, ali kákse dári. Obilno preberánye ponüdi veliki, lepô ilusztrirani cênik, steri omogôcsi vszákomi, ka szí pogodi potrêbno nápravo i nepotrosi zaman vecs pênež, kak je 'zelno. I nasi cstiteľje dobijo té cênik brez plácese, csi szí ga z-dopisznicov od tvornicske hi'ze vör H. SUTTNERA z-Ljublǎne br. 844 narôcsijo. Kak po reklámi dá Suttnerova tvrtka 'zepno vöro po 34 i büdilnico po 45 dinári.

Eden kéber sze bojna z Europov.

'Zivémo v dôbi, stera sze sze zové 20. sztoletje. Cszaz je rejszan tiszti, ali kopito, leszeni plüg je pa sztári, steri niti v kamenó dôbo ne bi paszao. Pametniaki, steri csednejsi scséjo biti kakti pametni, sze právdivajo z szvojov lasztivnov pámetjov, pri sterom pa pamet zmága, pa ne oni. Nevoscslivoszt, ogrizávanye, ovadustvo, szovrastvo pa nevem escse kaksza hüdobija szo sze zdrü'zili, pa szo nam prineszli v toj modernoj dobi szád: goszpodarszka kriza. Ka je to? Premiszlimo szí pred szébe otok Grönland, na sterom 'zivéjo esz-kimovci, Okrog Grönlanda pa morje, v sterom je povóli fók (rib) za esz-kimovce. Naednok pa gráta doszta fók, — doszta mesza pa maszti, — te pa esz-kimovci morejo prejti! Ali je ne to szmeha vredno? Pa to je praj goszpodarszka kriza, ka je vszega prevecs, Goszpodín Bóg nam vszega povóli dá, mi szí pa ne vemo notri vtálati.

Konferenze za konferencijami, stere 'ze du'ze trpijo, kak gda szo Trójo notrijemali, — szo osztale dózdaj vsikdár jalove. Tak te rejszan ne bode csüdno, ka eden kéber, steri je 'ze napovedo bojno Europi, prle gráta diktátor.

Ide sze tü za ednoga amerikanszkoga kébra, steri je podobén nasoj nedu'znoj margetici, pa steri sze zové Kolorado „ante portas“ (pred vrátami). Toga kébra szo prineszli iz Amerike, pa ga je 'ze puna Francija i Spanjolska. 'Zré krumpisovo i paradájszovo nát, pa gde sze je naszelo, tam *niti eden krumpiš* ne

zraszte. Odkrito povejdano, francuzam té kéber vekso szkrb dela, kak pa njuvo zláto, ali nasi dugovje. Nega vrásztva, nega prilik, ne nikaj, z sterim bi sze lejko branili proti tem kébram. 'Ze v 40 departmanaj (vármegyövaj) je popolnoma vnicsen krumpis, pa niti oblaszt, niti producenti ne vejo në k bregi — në k drevi. Csi dnesz-vütro tü pa tam kaj vnicsijo tej kébrov, na tretji den sze milijone pa milijarde novoga narascsaja prika'ze iz zemlé. Prevecs sze hitro mno'zijo tej kébri i sze sirijo. V ednom leti szkoron 150 km idejo dale proti notranjoszti Europe i edna szamica 1 1/2 leti 8 miliardov zaplodi, pa ta familija v ednom leti 2600 plügov krumpisov vnicsi! Tak sze glaszi grozno porocsilo poljedelszkoga minisztra.

Té kéber Kolorado je 'zucs-kaszte färbe z deszetimi csarnimi strajfami. Dugi je okoli 1 cm, pa dobro leti; kak sze poká'ze prva klica na krumpisi. je 'ze gor. V Francijo szo ga prineszli amerikanszki szoldáki z málhov iz Kolorada kraja v szvetovnoj bojni, gda szo meli szvoj lager okoli váraša Bordeaux. Zaprva szo tô nevarnoszt niti jako na pamet ne vzeli; za kecsko szo sze szegnoli komaj leta 1922., gda je 'ze prekeszno bilo.

Vsze szoszedne dr'zave z vcagajocsim obrazom gledajo proti tomi neprijateli, steroga nemre zadržati niksa vojszka i hitro sztopa proti granicam, u'ziva jocs plemeniti szád, steroga szí je cslovik poszado za szvoj krüh.

Med temi dr'zavami je tüdi Nemcsija, sztera je z sztrogim

zakonom zabranila, ka sze niksi krumpis ne szme z Francuske ali Amerike notripelati. Priszpodobno tüdi Belgija, Italija, i Anglija. Ali tojje vsze nika nel Zadoszta szta 1—2 szamici kébra, pa je 'ze vsze vnicsono za 1—2 leti.

Nemci csákajo popolnoma

kusze ne vüpa delati, ár sze boji, ka zavolo hitre plodnoszti sze eden-dva oszlobodita iz laboratoriuma, pa je dr'zava 'ze puna tej „rojov“. Najbogsi nemski sztrokovnjaki pravijo, ka to bojno z kébrama gvüšno zgübi-jo, cse Bog kakse drüge kastige

Bethlehemszke evang. gmáne baszket-baliiszti.

Po vedrinom spilanyi sze veszelijo na farmi puconszkgoga Sostaréc Ivana vszi spilarje: dekle-, 'zenszke ino decski pa moski z familiami. Igróto nyim obszlú'zavajo künszlarszki mu'zikant na klavir harmunikaj: Cipott Vince szeborszki roják, ki szo tüdi vréli siritel nasega kaléndarija vu Bethlehemi.

obszedlani na tó vojszko z vszemogocsnimi kemicsnimi iznajdbami; v solaj, tezsajaj na leto po 2 kedna dr'zijo vcsenye, kak lejko resijo dr'zavo od te invazije. Ka kak szo previdni, szvedocsi tüdi to, ka bioloski institut z 'zivimi kébrami niti posz-

ne püsztí na nye.

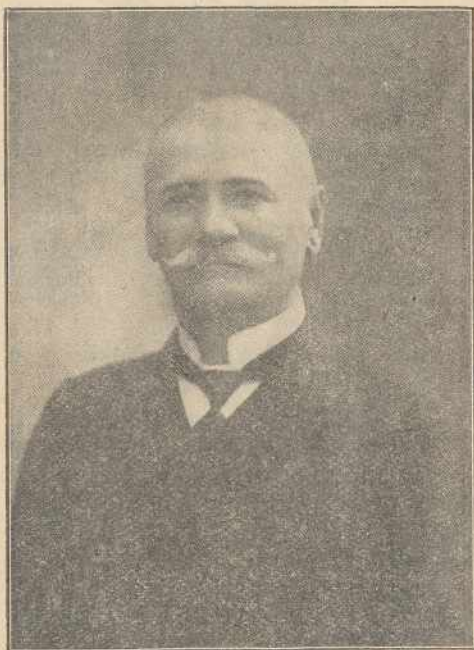
Tak sze té eden kéber mocsno vojszküje z Europov, steroga armija je mocsnejsa, kak vszi nasi tanki, stüki, pükse itd, i steri nász posztávi pred ekzistencsno pitanje: kak te 'ziveli brezi krumpisov? — n. —

KRONIKA EDNOGA LETA.

1931. okt. 1. — 1932. szept. 30.

Z-cerkvenoga i szvetnoga 'zitka nisterne znamenitěse, veszěle i 'zalosztne dogodtke zamerkamo esze.

Vodszto nase obcsinszke cěrkvi prinasz. Dec. 10-11-ga szo nasz obiszkali Dr. Popp Filip pšpek, Dr. Roth Vilmos obcsinszki cerkveni president, Kettenbach Jakab sinyōr z Zemuna, Dr. Steinmetz János obcsinszki cerkevni pravdenik z Tuzle, Baron Janos sinyōr z Maribora i May dūhovnik z Celja.

† VÉRTES SÁNDOR vp. vucsitel, ki je 1932. apr. 1-ga dokoncsao szvoj na 78 lét szégajōcsi delaven, hasznoviti i szádaronodi 'zitka be'zāj. Szpōmenek nyegov vu blagoszlovi. imě nyegovo nepozābleno oztlāne!

Leto Gusztav Adolfa. V-etom leti sze je zahvālnō szpōmīnao vezš protestanszki szvēt z toga, ka je rāvno pred 300 létmi te vitězni svědszki krao, Gusztāv Adolf vu 30 létnoj bojni pri Lützeni martirszko szmrt pretrpo vu brānėnyi evangeliuma, szvoji verebratov i verszke szlobodscsine.

Sztōlětnica Gusztāv Adolf drštvā. Nase szv. evangelicsanszke vere právi angelvaritel, Gusztāv Adolf drštvō je vu tom leti vu Leipzigi szvetilo 100 létnico szvojega obsztoja. K-toj oblětnici je vkūpnabrāno blūzi pōldrūgi milion mark jubileumszke fundācije. Na ōszvetnoszti je taovzěo nasega kalendārija glāvni reditel Luthār Adam dūhovnik tūdi.

Prēkmurszka evg. sinyorija je szvoj réden létni gyūlēs jun. 29-ga vu M. Szoboti mēla.

Gusztāv Adolf podpornica nase sinyorije je notrijemānya mēla 8,850·70 Din. Z-té sume je dāno Novo Vrbāszki diakonisz materszkoj hī'zi 500 Din, Scsāvnikoj raztorjenoszti 350 Din., 8000 dinārov sze je pa v ednākoj meri raztālalo med D. Lendavszko faro, Apacse i Diacski Dom.

Ōszvetnoszt i dogodtki po gmānaj. Szobotska fara je márc. 18-ga z-lěpov ōszvetnosztjov csesztila szvojega dūhovnika

Kováts Stevana, ob toj priliki, ka 40 lét szpunnyáva szvoje pasztársztvo vu nyénom krili. — *Puconszka fara* je toplo pozdrávlala Franko Miklosa, ki je 'ze 20 lét veren szkrbnik nyéni pénezni dugovány. — Vu *Apacst* je poszvecsena nôva molitvárnica i nôvi evang. brütiv. — *Domanjsevszka fara* je vödála zmálati szvoje cérkev i orgole popraviti, na sztroski 9.000 Din. —

Benko József,

nase sinjorije vréli i szkrbni inspektor szo pri zádnyi dr'závni volitvaj vu Szobotskom szrèzi za követá zebráni. Veszeli nász tó visziko prestimanyé toga vrédnoga i agilnoga móza.

Puconszka fara je na szpomin szvoje 150 létnice, kre cerkvenoga placa 'zelezobetonszko prelépo ograjo pozdignola, na sztroski 35.000 Din., zvöntoga szo vernici dáli vsze foringe, delavce i sôder. — *G. Szlavecska fara* szí je za farov hi'zo kúpila.

Oszebno premínyavanye.

G. Petrovszka fara szí je Lipics Józefa, szobotske Prék-murszke Banke ravnátele zebrála za nô-

voga inspektora. — Za nôvega szvetnega predsxednika Prék-murszke evg. *Gusztáv-Adolf Podpornice* szo nase gmáne zvolile Nemezc Jánosa, trgovca v M. Szoboti. — *Morávszka fara* szí je ml. Kühár Stevana z Tesanovec odebrála za inspektora. — Za volo szvojeaga potrtoga zdrávja szo dolizahválili z podispektorszke csészti pri *Puconszkoj fari* Vlaj Franc poszesztnik i gosztilniczar z Predanovec

Nôvi delavci. Kercesmár Zoltán križevszki roják kak miszionszki predgar sztojijo vu szlú'zbi nase sinjorije. — Siftár János i Ernisa Stevan kak nôviva vucsitela szta tüdi dôbila szlú'zbo.

Plemenito darüvanye. Franko Mária, roj. Szinic z Pucnec szí je lépi i szlálén szpomin posztávila vu *Puconszkoj cérkvi* z tém, ka je na oltár nôvo krsztno poszôdo, z právoga szrebra, aldüvala. Vrecek i tanjër szta kostala 2200 Din.

Radoszt. D. Lendavszka gmána i *Apacska raztorjenoszt* je od *Drávszke banovine* 10,000 10,000 Din; *D. Lendavszka fara* od *Gusztáv-Adolf drüstva* je 33,000 Din. podpore dobila.

Nájjaksi szpômenek. Djáne szo vekvecsne fundácie: v *Bodonszkoj fari* na † Szinic Lajos dühovnika i tüvárisice Berke Terezije (stera je apr. 4-ga vu 88 l. sztarosztí szvoje osztávila ete szvét) szpômenek szta Lajos i János sziná 14.000 Din. fundácie djá'a na cérkevne cile; — Luthár Ádám puconszki dühovnik na szvoje † nepozáblene tüvárisice Fliszár Sarolte szpômenek 10,930 fundácie szo djáli; — Szobotska evang. gmána na

Kováts Stevan dühovnika 40 letnice szpõmenek 5000 Din. fundacije je djála.

Nemezc János,

nõvi szvetni predszednik Prëkmurszke Ev. Gusztáv Adolf Podpornice.

Szvetovna kríza — morálna i vérsztvinszka — je vedno obsútnësa. Szplosno doliidënye vérsztvinszkoga i morálnoga 'zitka je takse, ka te nájdelavnëse i nájbõgse lüdi obvzëme obvüpoznoszt. Vu krízi je tüdi národov mér i szolidaritëta. Pitanye razoro'zývanya nikak nemre do dokoncsëtka pridti.

Vrëmena hõd. Jeszén je prijëtna bíla; zima je li vu februári i márciusi nájbole vödála szvoje; szprotolëtje sze je keszno zacsnolo; leto je prevrõcse i dügi csasz grozno szüho bílõ.

Põv. Szená je zavolo kësznoga szprotolëtja malo bílõ, õtave pa zavolo prevelike szühocse nikaj; ali csüd csüde, sztrmeni põv je prevecs dober bio; jeszënszki põv je tüdi zadovolen bio; gorice szo doszta dobre 'zupe dalé, szadü je tüdi prevecs lepõ bílõ.

Dogodtki v nasoj dr'závi.

Novembra szo bílé volítvi. Zivkoviç P. miniszterszki predszednik je odsztõpo i V. Marinkovics zvõnënyi miniszter je pôsztao nõvi miniszterszki predszednik, zanyim pa M. Srskiç.

Elementárne skode i rázlocsne neszrecse. V pretecseonom csaszí je doszta te'zki elementárni vdárcov bílõ. Velko zemlé gibanye je bilo na otoki Kuba; katasztrofálen ciklon v ju'zni dr'závaj Szeverne Amerike; sztrasna vulkánzska katasztrofa v Ju'zni Ameriki; potopila sze je edna francúzka podmornica, prevelka povõden v Mand'zuriji, vu steroj je okoli 30,000 lüdi najslo szvojo szmrt; itv. Csi od etaksi veliki vdárcov szlisamo, té previdimo, ka nász je doetigamao obvarvao Goszpõd.

Mérajocsi velki mo'zje. Mrli szo: veliki genijtehnike Edison v 85. leti sztaroszti; — veliki francuski dr'závnik Arisztid Briand, sztar 70 l.; — Kreuger svëdszki krao szpic; Bat'a cseh-szki csevljárski krao; — Doumer Pavel francuski prezident; — II. Emanuel zádnyi portugál-szki krao.

Szvéta zgodbe. Nemirovoszt, nezadovolnoszt láda szkoron po cëlom szvéti. Konflikt i boji szo bíl med Japánzskov i Kinov, med Paraguay i Boliviöv. Vládne kríze szo bílé szkoron vu vszë dr'závaj; vu Nemcsiji pa volítvi eden za ovim. Hindenburg je znõvics nemski predszednik; Albert Lebrum pa francuski nõvi predszednik.

*

Szplosen këp je povszédik kmicsen. Te velike bõjne konzkvencije vedno bole csütimo. Bárbí nam darüvao Bõg, te Goszpõd, 'ze ednõk blá'zenëse csaszel

Kak si vózračunáš kubaturo okrogloga lesa!

Premér kluč	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Premér kluč	28	38	50	64	78	95	113	133	154	177	201	227
Premér kluč	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Premér kluč	254	284	314	346	380	415	452	491	531	573	616	661
Premér kluč	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
Premér kluč	707	755	804	855	908	962	1018	1075	1134	1195	1257	1320
Premér kluč	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53
Premér kluč	1385	1452	1521	1590	1662	1735	1810	1886	1964	2043	2174	2206
Premér kluč	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65
Premér kluč	2290	2376	2463	2552	2642	2734	2827	2923	3019	3117	3217	3318
Premér kluč	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77
Premér kluč	3421	3526	3632	3739	3849	3959	4072	4185	4301	4418	4537	4657
Premér kluč	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89
Premér kluč	4778	4902	5027	5153	5281	5411	5542	5675	5809	5945	6082	6221
Premér kluč	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101
Premér kluč	6362	6504	6648	6793	6940	7088	7390	7390	7543	7698	7584	8012

Vsikdar se meri srednji premer (átmér6). Srednji premer tak dobiš, ka premer na obema koncoma ploja vküperdaš, pa dobleno število razlášaš z 2. — Zgornje številke v toj tabeli nam kažejo *srednji premer* v *cm*, spodnje pa ključ tistomi premeri. Kubatura se zračuna tak, ka se ključ poveša, pomnoži z dužino ploja i se deli z 10,000. — Na példo: ploj je dugi 8 m, srednji premer pa meri 47 cm, k šteromi je ključ številka 1735; kubična mera bode: $1735 \times 8 = 13,880$; $13,880 : 10,000 = 1,388 \text{ m}^3$.

Zapomni: 1 m³ (kubični meter) = 1000 dm³ ali 1000 litrov; 1 katastralni plüg je 57¹/₂ árov; 1 mali plüg je 43,2 árov; 1 klatier je 3,6 m²; 1 hektar je okoli 1³/₄ velkoga ali 2¹/₄ maloga plüga; 1 ár je 27,3 kl; 1 konjska moč PH je 75 meter-kilogramov, ka pomeni tisto moč, ki je potrebna, ka se 75 kg zmeče v ednoj sekundi eden meter visiko zdigne; 1 atmosfera je 1,033 kg zračnoga pritiska na 1 cm².

Velki plügi preračunani v hektare :						Hektari preračunani na vel. plüge				Kvadrat klaftri v m ² so :			
Plügi	Hektári	Plügi	Hektári	Plügi	Hektári	Hektári	Plügi	Hektári	Plügi	Klaftri ²	Meter ²	Klaftri ²	Meter ²
1	0 58	26	14 96	51	29 35	1	1 74	26	45 18	1	3 6	26	93 51
2	1 15	27	15 54	52	29 92	2	3 48	27	46 92	2	7 19	27	97 11
3	1 72	28	16 11	53	30 5	3	5 21	28	48 66	3	10 79	28	100 71
4	2 3	29	16 69	54	31 08	4	6 95	29	50 39	4	14 39	29	104 3
5	2 88	30	17 26	55	31 65	5	8 69	30	52 13	5	17 98	30	107 9
6	3 45	31	17 84	56	32 23	6	10 43	31	53 87	6	21 58	31	111 5
7	4 03	32	18 41	57	32 8	7	12 16	32	55 61	7	25 18	32	115 09
8	4 6	33	18 99	58	33 38	8	13 9	33	57 35	8	28 77	33	118 69
9	5 18	34	19 57	59	33 95	9	15 64	34	59 08	9	32 37	34	122 29
10	5 75	35	20 14	60	34 53	10	17 38	35	60 82	10	35 97	35	125 88
11	6 33	36	20 72	61	35 1	11	19 12	36	62 56	11	39 56	36	129 48
12	6 91	37	21 29	62	35 68	12	20 85	37	64 3	12	43 16	37	133 08
13	7 48	38	21 87	63	36 25	13	22 59	38	66 03	13	46 76	38	136 67
14	8 06	39	22 44	64	36 83	14	24 33	39	67 77	14	50 35	39	140 27
15	8 63	40	23 02	65	37 41	15	26 07	40	69 51	15	53 45	40	143 87
16	9 21	41	23 59	66	37 98	16	27 8	41	71 25	16	57 55	41	147 46
17	9 78	42	24 17	67	38 56	17	29 54	42	72 98	17	61 14	42	151 06
18	10 36	43	24 75	68	39 13	18	31 28	43	74 72	18	64 74	43	154 66
19	10 93	44	25 32	69	39 71	19	33 02	44	76 46	19	68 34	44	158 25
20	11 51	45	25 9	70	40 28	20	34 75	45	78 2	20	71 93	45	161 85
21	12 08	46	26 47	80	46 04	21	36 39	46	79 94	21	75 53	46	165 45
22	12 66	47	27 05	90	51 79	22	38 23	47	81 67	22	79 13	47	169 04
23	13 24	48	27 62	100	57 75	23	39 07	48	83 41	23	82 72	48	172 64
24	13 81	49	28 2	500	287 73	24	41 71	49	85 15	24	85 32	49	176 24
25	14 39	50	28 77	1000	575 46	25	43 44	50	86 89	25	89 92	50	179 83

Zakuscencov váras.

Ednomi bogatomi amerikanci sze je ona miszel pobüdi-la vu glávi, ka naszlávi zakuscencov ország (törpék országa) tak, kak je tó Gulliver v szvoji fabulni knigaj doj szpíszao. Edno tüvárístvo je osznôvo, stero je z-velkim sztroskom po cejla szvéti vküp szprávlalo zakuscene, mále lüdi, i pôleg Newyorka za sztan nyim je eden váras dao zozidati, steroga imé je Midget City. — Szploj za kuscence je zgotovleni i kí szo tam hodili, szo uprav tak miszlili, ka v-Gullivera fabulnom országi jesztejo. Kre vilic leje, csiszte, mále hízicske, vu steri sze na szvejtí z-vszáksega národa zakuscenci vrseníjo. Na cesztí mála zselez-nica bezsí vdiljek, stero eden málicski motor zsené i k-detecse hizse málim koulicam glihni kocstújjaj máli cslovecske csícsa-jo, veszelécs szí zgucsávájôcsi med szebom.

Eti edna mála zsenszkica hiti domou z-placa, vu rôki dr'zi edno mulicsko tásko, etam pa eden szkoron na eden lakét viziki goszpodicsek dvori ednoj od nyega doszta ménsoj goszpodiccini. Csi eden sztrédnyega zrásza cslovek ide po vilici, jáko nalehci vidí notri na ôkna, ka tej máli cslovecsecke delajo.

Jáko pripravno, prijaznivo i veszelo zsvíejo tü vküper tej zakuscenci i jáko, jáko doszta lüdi je pregledáva. Persze tüvárístvo notri sztopnico pobéra. Má i té varasék Bürgermájsztra tüdi, steri je eden nájudlicsnejsi máli zakuscenec. Zové sze: Pál-csec Matyi (Hüvelyk Matyi) Ame-

rikanci ga: „Tom Ponce“ zovéjo — i jáko prestímáni ocse je. Z-nájvéksov ômurnosztíjov szpeláva bürgermájszterszko pozványe. Cejla nyegova vizikoszt komaj eden meter dúzavo doszégne, ali tó ga z-nikaksim tá-lom nezasztávla vu tom, ka nebi doj glédao oné, kí szo nej zakuscencov váraséka pôrgarje. Sto je nê zakuscenec, tisztoja on nej szamo neprestíma, nego nití v-gucs nesztáne z-onimi, kí szamo z-nále'znosztí prídejo nyé glédat. Nyegovoj bürgermájszterszkoj csészti sze neprisztája, ka naj onna glédanye szlü'zi nále'znim lüdém. „Moj zrász je bár máli — segou má pravítí — ali vszígdar jesztem tak veliki pri postenyej, kak sto sté drúgi.

*

„Stajarszka prilika proro-kúje, ka bode vrejmen, gda do lüdjé szamo tak veliki, ka de ji 9 pod ednim gümlenim resetom meszto melo mlátíti.“

Mogôcse tó vrejmen po jez-zero jezér lejtaj pridti má. Csi preszámnamo, ka je vezdásnyi cslovek doszta ménsega zrásza, kak szo pred 4—5 jezermi 'zívôcsi lüdjé bilé. Natura vu zrászi nazáj ide. Nega oni grobian-szki sztvári: Mahmut i. t. v. kak-se szo pred historicsnim vrejmení bilé. Nega tüdi táksi nezgovorno velki náraszov.

Dokecs sze pa tó proro-küvanye szpuni, do nase vrejmen zagvüšno „sztáro vrejmen“ imenüvali.

F. J.

Poštena konkurenca je vsigdar neispodbitna!

Purač Jerolim

fotograf M. Sobota

se nahaja v Aleksandrovi ulici št.
18. poleg slaščičarne N o v a k.

Za naše mále, šteri v kalendariji brodijo.

Feri odi po álomási, pa notri stopi v načelnikovo kancelajo, gde je na dveraj ete napis: „Vstop prepovedan!“

Fönök ga primle za grlice pa ga pita: „Ali neveš čteti?“

„Čteti že znam, právi deček „ali dnes mi ne trbe, zato ka nemamo šole.“

*

Micika vse zalecana pride z-špilanja domô: „Mama, ešče nega večerje?“

Mama: „Ka se ti senja? Vej je ešče komaj šest.“

Micika: „No, zdaj pa resan ne vem, ali tvoja vöra hodi odzaja ali moj želodec naprej!“

*

Mall Janči pita sestro, štera že hodi v gimnazijo: „Po-

vej mi, ka je žmetnejše? Kilo-gram železa ali kilogram perja?“

„Oboje je ednako težko“ se zasmije sestra.

„Tak?“ pravi Janči. „Doj si püsti na nogo najprle kilogram perja, te pa kilogram železa, pa boš že vidla, ka nemaš istine.“

*

Kálmani právijo ájta, ka či na prvo njuvo pitanje odgovo-ri, njemi nika küpijo.

Ajta: „No, kelko kosmin má lisičja dlaka?“

Kálman: „3479.“

Ajta: „Ja kak pa to znáš?“

Kálman: „Prosim, ajta, to je že drügo pitanje!“

*

Pri báliši.

Ali je dober ete glavnik? Potégnite ga po glávi pa te že vidli.

Szrsén vu pékli.

Vu cêlom szvojem 'zitki je bojdikaj fráter bio té Szrsén. Nê sze je bojao ni od Bogá, ni od vragá, nê od glavára i tüdi nê od szrêzkoga velkoga 'zupána. Nájbole pa nê od szvoje 'zené, no csi je ona nê szamo ednôk lücsila nyemi v-glavô prêlocsne i brez prêlocsov bodôcse láboske, pizskre, pûtre pa nô'zice, ka nyê je tak nájhitrê do rôk prislo. Jezika je tüdi nê milüvala, csi ga je genola, hitrê ga je obracsala, kak mlinszko kolo lopate. Szrsén szi je táksega hipa brezi rêcsi doj zbriszao z-obráza toplo krv i potrdo, ka pészka cson-ta hitro zavré, i ka je nyegova vertinya nê szamo szlabe pámeti, nego tüdi je nê hodila vu ono sôlo, gde bi sze navcsila postenoga znásanya. Vrêdna bi bár bila táksega hipa, csi bi jo kaj malo szpalêrivao i na môres návcsao, ali pa da je tá 'zenszka jedína sztála na cêlom velkom szvéti, od stere je on vsze gorivzéo i zatrho. Z-tém sze je trôstao, ka je zemelszki 'zitek tak krátki, szmrt nyidva tak razlôcsi i 'zena — rávno záto, ka je 'zenszka — vszegavêcs v-nebêsza pride (jáko szlabo szi je premislávao od ti nebeszki szodsztva). Od szébe je pa tak szklúcsno znao, ka v-pekél pride i tak ta dalecs eden od toga ovoga razlôcseniva.

Zgôdilo sze je pa, ka szta pri edne 'zelezniczne neszrecce priliki obá eden dén preminôla i lehko szi miszlimo Szrsnyá csüdüvanye, gda kak prôti pekli, z-vszáke féle hüdobnyáki, málimi i velkimi grêsnikmi, z-'zenszkami i mo'zkimi potújejo, —

vára tüdi szvojo glaszno tüvárisico. Ona je nyega tüdi zaglédnola i vu onoj isztoj minuti je 'ze prinyem posztánola.

— Ti szi tüdi tü, moj drá-gi? pitala ga je zdá obprvim vu 'zitki, ali pa bole vu szmrti 'zena, z prijaznivim dosztojnim glászom.

Zoszagao sze je, ali, kak je zagledno, ka ni pizskra, ni láboske nema v-rokaj, preci je kurázen grátao nas Szrsén i gr-dô, szmogorno jo je glédao. Zdá bi véndar k-nyê szkocso i zagrlo bi jo, csi nebi bilá obá mrtviva. Tak sze je vu britkoszti, vu trôsti oszlobodjênya vkraj od nyê obrno. Do pekla je ni edne rêcsi nê gúcsao k-nyê. Ali, kak szta sze k-pekli bli'zala, vszefelé glászi: gécsanye, sztanyanye, strmlênya, hómplanye i 'zveplena szaga szo ga pá proti 'zeni vr-nole. Doetiga mao sze je escse nigdár nê bojao, ali zdá je vu cêlom drgetati zácsao. Nazá bi rad na zemlô sô.

Szrsnyákojca je z-tákse kojne bila szformálivana, ka sze je ni vragá nê bojála. Popádnola je Szrsnyá za pláscs, cuknola ga je i právla je:

— Hodva ocsa!

Notri szta sztôpila na pekla vráta. Szrsén sze je za 'zené szúknyo prijao, ár bi ovak tá szpadno, od tam vidôcsi.

Vu pekla trnáci, vu ednoj velikoj dvoráni szta bilá stera je tákse licojne bila, dabi nesztanoma erdêcsi, szívi, 'zúti bengálisk plamên púcsala. Okôli vu dvoráni szo k-votlínám przpodobni, vu 'zalôdec zemlé pelajôcsi gutanye zijali, vszi do

ednoga pozojov gôbci. I z-eti, z-nevidôcse globocsine sze je millionov vno'zine od detecsega gécsanya do troblenyá vküp zgrô'zani grozen glász csüo vu dvoráno. Vu dvoráne szredini sze je Hekáta comprnic glavárojca z-comprnicami vrsenila okôlli ednoga nezarenszko velikoga 'zeleznoga kotla. V-tom szo barile, na méhko kühale na pekla racsún escse na zemli bodocse dûse. Hekata je zacsnola edno k-kavuljenyi glihno nôto trôbiti (kavüliti):

Li kühajte csalarice,
Máli pojbe, dekiinice,
Deca, 'zenszke, sztári mládi
Vu pekel gori prignéni.
Kacse, 'zabe vsza mlajína,
Krapance ino mrline . . .
Vsze ka po zemli hodi,
Sze od ti peklénszki vodi.

Comprnice szo sze z-Hekátov vküp szpolôvile i vragometen plesz szo plászale, med sterim szo nesztanoma kavülile:

Vsze, vsze, ka po zemli hodi,
Sze od ti peklénszki vodi.

Szrsén je z-'zenôv tam sztao med na szôd csákajôccsimi dûsamí.

— Hodva od etec mati, tô je nê za náj!

— Sztanyavsi, znojêcsi sze, ali li zdâ je vzéo na pamet ka szo pekla vráta 'ze zaprêta.

Hekata zdâ vopópádne z-kotla kropa edno 'zivo krapanco i prôti csákajôccsim dûsam jo lücsi. I kak, kak nê, krapanca je na Szrsnyá obráz szpádnola. Na tô je velko grô'zanye, drkanye nasztanolo. Comprnice szo vsze prôti Szrsnyê bé'zale, med kavuljenyem szo ga popadnole,

na plécsa szí ga zdignole i pred Hekato szo ga neszle.

Comprnic poglavárojca vu dûsi genyena, ercsé:

— 'Ze od vecs jezero lét mao pázim vragôv sors i k-koncovi zdâ ednôk sze mi je dôdok poszrecsilo. Hválo dam sorsi, ka mi je tebé oszôdo za mo'zá. Szamo lopata — motika naj má razlôcsiti. -- Obinôla ga je, szküsüvala, gládila, comprnice szo jo pa med szébe zagrnole i okôlli nyé prvêsi vragometen plesz plészale.

— Poberés sze od tisztec Dániel! Escse bogme tá grda, neszrámna szamica mojega zákonszkoga mo'zá . . .

Z-tém sze Szrsnyákojca nad csalarice vrže, popádne z-céle môcsi Hekátójco za vlaszé, szkübé, csése, bije jo. Hekátójca sze bráni. Csalarice i csákajôcse dûse odrevenijo i z-lampami, zgombami zijajo. Szrsén je zdâ vu sztráhi doj poklekno i naglász Bogá molo (vendar zdâ obprvim vu 'zitki, ali pa bole vu szmrti). Te bojüvajôcse szo sze 'ze na zemli kobácale, edna to ovo szküble, za vlászé trafunille. Hekata je zácsala ergüliti, nê je bila vcsena k-etaksoj grobianscsini. K-koncovi szo sze kvrêlomi kotli vdarile, steri sze je vu tom megnenyi prevrgao (tô je bio on krátek csasz, csi tak ka pômlite escse z histôrie, g'la je nê bilô dûs kühanye, gda szo vszi lüdjé pobo'zni bili). Mrtvo zkoteni prászci, podgani, 'zabe, kacse, korátje i piro'zlekov jezero, szo sze vö obrnole z-kotla i z-nezgovornim cviljenyem, ráscsanyem, szo sze na presztrahsene, szôd csákajôcse dûse szünole.

Zdá sze je genola zemla i pekla birôvje szo sze z-nicsesza gori pozdignoli na trônusaj szedécsi. 'Znyimi tüdi erdécsi hohárje, ki szo po pári z-'zerjávimi velkimi kléscsi nasztanoli pred votlin gutane. Hekáta i csalari-ce szo sze brezi récsi na zemlô pokrile. Szrsnyákojca z-plahotécsimi, krlavimi vlaszámi, csemer-no srtóji pred szodcami. Szrsén je escse itak na zemli kléscsao, ali meszto molítvi szo nezholene, gnúszne recsi sle 'znyego-vi lamp.

Belzebub, vragôv poglavnik (steri je naszrédi szedo, kre dész-ne Asmodéus, kre léve Lucifer, za nyim odzajaj Mephisto) je csüdúvajôcs okôli pogledávao.

— Ka sze je zgôdilo eti? Hekate, zaká negori kotel? Sto je krív, ka sze zemlé dñise nekúhajo i nezracsunani zgübücski doszégnejo pekla dr'závo. Sto je eta okorna 'zenszka? I sto je éni drgetajôcsi mo'zki?

Hekate gori sztáne.

— Miloscsa, moj glavár! — I Hekate — stera lüdi grêhov lajtrom pela, gda je száma rada hamisno naprê dála Szrsnyá hi'z-nikovoga pára zemelszkoga 'zítka prígado, në sze szpozábivsa niti z nájmense pernye — je zdá pretekôcse delo pripovedávava. Mephisto (vragôv szprevednyák) sze je pod tém naprêdávanyem

komaj, komaj zadr'závao od szme-ha. Belzebub z-plemenitov szrdi-tosztjov, Asmodeus z kvára radüvanyem, Lucifer z nemárat-nosztjov glêda na hi'zen pár.

— Szrsnyákojca, csemerasz-ta Máríka — ercsé Belzebub — csi bi tvoji zemelszki grêhov ráv-no nebí znao, te nájgroznése kas-tige bi 'ze zatoga volo vrédna bila, ka szí vragôv delaréd vû-pala zburkati i zemelszke dñise szí pri pekla pôti na sztôlét zasztávila. Hohárje, vu trinászeti pekel 'znyôv!

Preci szta naprê sztôpila dvá hohára, popadnola szta jo z-'zerjávimi kléscsi i vlekla szta jo proti trnászetoga pekla lüknyi.

— Dániel, Dániel nepozá-bi mel — sze je csülo vszígjár dale i dale vszebole pomalê.

— Ali milosztiven pogla-vár . . . tô je meni 'zena — oba-trivio sze je Szrsén . . .

— Moj szin — ercsé Bel-zebub — ti szí sze vszígjár trôs-tao, ka te szmrt razlôcsi od 'ze-né. Vis vcsakao szí sze toga. Gda te je sors Hekati odlôcso, vzemi szí jo i 'zivta vu bláj'zensztvi. Ár od 'zené szé escse znás osz-loboditi oh mrtelen, ali 'zenszka ti escse v-pékli prekrí'zi poti.

* *

Szrsén de szí escse za je-zero lét premislávao vu pékli, zaká je Bôg Évo sztvôro? F. J.

Pôtnik vu vesznicskoj krcsmi.

Eden pôtnik pride vu vész, vu ostariji szálas proszi od ostarjá-sa. Té nyemi poká'ze jedino hi'zo na té cil posztávleno. Pôtnik, kak jo poglédne právi:

„Jasz bi dragso hi'zo rad meo!“

„Dragse hi'ze vam nemrem dati, ali tak de vam mogôcse zmocsti, ka bom vam jo dragse racsúnao.“

SZMEJSNICE.

Pri fiskálsí.

— Gospon doktor, povejte mi níkšo falotíjo, za štero me zapréjo, ali záto jasz naj poste ní cslovek osztánem.

— Zmejsali szte sze, prijá-
tel, ka szí na táksem glavou
terete ?

— Nej goszp. doktor, nego
szem prisziljeni dovico vzéti í te
bí ta sztára skatíla dónok nej
sla k meni.

Virtus.

— Znáte ví, ka je rázlo-
csek med szlovenszkim pa med
nemskim pivcom ?

— Hja, tou : ka szlovin
vino píje, nemeč pa pívo.

— Á kabi ! Nemeč sze z-
tém hváli, ka steri sze prvle za-
pojí, szlovin pa, steri du'ze zdr'zi.

Grôbni szpomeník.

— Ete szpomeník szí kúp-
te goszp. Kohn Tô je jáko mo-
csen í lépi mramor ! Escse za
jezero lét de túdi tak lépi.

— No, cshújte, tô je fájn.
Mhi csákamo vszakshi den Me-
siasa í jasz naj khúpim khamen
za tyezero lét ? !

Na píszanyi.

— Zmésani pár szta ?

— Ja, proszim jí lepo g.
Plebanos. Pista je decsko, jasz
szem pa deklina.

— Ne razmím tak, nego
po vadlíványi ?

— Tak túdi, proszim jí
lepo.

— Kak szta sze pa vjedi-
nala na deco gledocs ?

— Proszím jí lepo, za eto-
ga de sze Pista szkrbo, te pa
escse eden bou.

Roga sors odúrjáva.

— Pa 'ze pá tak vövidis ?
Ka pa bou z teбом ?

— Nika nej. Nad menov
níti Bóg nemre pomáhati. Delo
szem kak govedo. Dvakrat szo
mi vsze odali. Dvakrat szem sze
'zeno. Ednök szem dojpogoro :
í zdaj szam tam gde szem zac-
sno, v slamasztiki.

Je dobila !

— Na ! Miskova Őr'za je
túdi dobila plácso szvoje vra-
gomentije.

— Z tém ka nyej je mōz
mrou ?

— A, ka bí z tem ! Zakaj
szte nej prisli na pokop, kak je
doj po nōszí glédala gda szo g.
farar z-tém szkoncsali predgo,
ka : idi zdaj 'ze vu radoszt Go-
szpoda tvojeqa, poznam tvoje
zemelszko trpiénye.

Z Ljubljane.

— Prijátel, povejte mí gde
je tú edna ostarija ?

— Etítá, ta deszéta hisa.

— Ka bom pa do tisztoqa
mao plo ?

Zalostno.

— Cse je vu vini pravica
kak je tô, ka szam te 'zé nej
miniszter právde gráto ? !

SENJE (SEJMI).

Prekmurje.

- Beltinci.** (živ. i kram.) 20. jan., 24. na prestopno leto pa 25. febr., 25. aprila, 27. jun., 15. jul. 5. nov.
- Bogojina.** (živ. i kram.) 15. febr., 20. mάρca, 19. mája, 20. jula., 4. sept. i 16. novembra.
- Črensovci.** (živ. i kram.) 14. mάρca, v ponedjek po 3. maji, ponedjek po 14. septembri, 20. okt.
- Dobrovnik.** (samo živ.) 6. aprila, (živ. i kram.) ponedjek po Telovom, 25. jul., 2. oktobra.
- Dolnja Lendava.** (konjsko, živ. i kram.) 25. jan., 16. febr., 27. mάρca, 17. apr., 16. jun., 28. jul., 28. aug., 28. sept., 28. okt., 18. dec. pa vsaki tork svinjsko senje. Če pride na tork velko senje, teda je svinjsko senje na drugi den.
- Dokležovje.** (konjsko, živ. i drovno) 18. junija i 21. augusta.
- Dolenci.** (drovno) na Tejlovo i 6. decembra.
- Grad (Gor. Lendava).** 28. mάρca, 21. junija, 16. augusta, 29. sept., 30. novembra.
- Hodoš.** (kram.) 10. mάρca, 5. julija, 19. aug., 5. oktobra.
- Križevci.** (živ. i kram.) 16. aprila, 4. junija, 27. oktobra, pa vsako prvo soboto v meseci svinjsko senje. Či spadne na to soboto svetek, je svinjsko senje prvešo soboto.
- Kuzma.** (kram.) na Križni četrtek.
- Krog.** (kram.) 4. mája.
- Martjanci.** (živ. i kram.) 6. mája, 6. aug., 23. okt.
- Murska Sobota.** Prvi ponedjek jan. živinsko senje, prvi ponedjek febr. živ. i kram., prvi pond. mάρca živ. i kram., prvi pond. aprila živ., prvi pond. mája živ. i kram., prvi pond. juna živ., prvi pond. jula živ. i kram., 24. aug. živ. i kram., prvi pond. sept. živ., 15. okt. živ. i kram., prvi pond. nov. živ., 6. decembra živ. i kram. Če spadne na prvi ponedjek svetek, se vrši senje na drugi den.
- Petrovci.** (kram.) na sv. Trojstva nedelo, 4. julija, 8. sept., 28. okt.
- Puževci.** (kram.) 13. julija.
- Puconci.** (živ. i kram.) 28. mája, 10. jul., 10. sept. i 10. novembra.
- Prosenjakovci.** (živ. i kram.) 15. mάρca, 16. jun., 2. sept. i 28. nov.
- Rakičan.** (živ.) 26. mάρca, v tork pred Risali, 2. jul., 16. aug. i 8. okt.
- Selo.** (kram.) prvo nedelo po Srpnj Mariji i na Miklošovo.
- Sv. Bedenek.** (kram.) pred Pepelnicov, po postni kvatraj, po Cvetnoj nedeli, po jesenski kvatraj i pred koledi vsigdar v ponedjek.
- Sv. Sebeštjan.** (kram.) 20. jan., 2. nedela po Vüzmi, 15. jun., 21. dec.
- Tišina.** (živ. i kram.) 10. aprila i 7. sept.
- Turnišče.** (živ. i kram.) v četrtek pred Cvetnov nedelov, drugi ponedjek po Vüzmi, četrtek pred Risali, 12. julija, četrtek pred Velkov mešov, drugi den po Máloj meši, 4. oktobra i vsaki četrtek svinjsko senje. Či spadne velko senje na četrtek, te svinjsko senje eden den sledi.

Srez Ljutomer.

Ljutomer. Živinsko senje : 14. jan., 8. apr., 10. jun., 8. jul., 12. avg., 12. nov.; kram. i živ. senje : 11. febr. 11. marc., 13. maja, (tudi konjsko), 16. sept., 17. dec.; samo konjsko i živ. senje : 14. okt.

Cven. 7. septembra.

Gornja Radgona. 3. febr., 25. maja, 10. avg., 15. nov.

Sv. Križ. Pond. po tihoj nedeli, 3. maja, 26., jul., 6. nov.

Mala Nedelja. Četrtek pred nedelov Sv. Trojstva, 21. okt.

Veržej. 6. maja, 29. septembra, 30. novembra.

Sv. Duh. 24. avg., 13. dec.

Negova. 8. septembra.

Sv. Peter. 17. jan., (29. jun.), 30. jun., 21. sept.

Mesto i srez Maribor levi Dravski breg.

Maribor. Vsáki 2 ino 4 tork v mejseci senje za živino ; či je v tork svétek, se vrši živinsko senje dén prle. Vsáki péték svinjsko senje ; či je v péték svétek, se vrši svinjsko senje den prve. Vsáko srejo ino soboto tržni dén.

Sv. Lenart v Slov. goricah. 20. jan., ponedjek po belo j nedeli, 19. mája, 24. junija, 2. augusta, 4. oktobra, 6. novembra.

Sv. Trojica v Slov. goricah. 10. márcá, po Svétom Trojstvi, 28. aug., pond. po trétjoj kvátérnoj nedeli.

Srez Maribor desni Dravski breg.

Fram. 21. julija, 21. septembra.

Poljane. Pond. po kvat. nedeli v posti, pond. po cvetnoj nedeli, pond. 13. maja, soboto 22. junia, 10. julija, 29. augusta, 12. oktobra, 15. novembra.

Slovenska Bistrica. 24. febr., velki petek, 4. mája, 4. jun., 25. jul., 14. sept., 28. okt., 21. nov.

Spodnja Polskava. 2. febr., 10. márcá, 30. jun., pond. po 3. aug. i 9. septembra.

Studenice pri Poljčanah. 25. jan., štrti ponedek po Vüzmi, 13. dec.

Mesto i srez Ptuj.

Ptuj. Živinsko senje : za konje i rogato živino vsáki prvi i trétji tork v mejseci, za drúge vsako srejo ; tržni dén je vsáki péték ; letno kramarsko senje se vrši : 23. aprila, 5. augusta, 25. novembra.

Sv. Andraž v Slov. gor. 13. jun., 30. nov.

Ptujska Gora. 18. márcá, velki tork, soboto pred križ. nedelov ali pa soboto po Vüzmi, 2. jula, 14. aug.

Sv. Lovrenc na Dr. polji. 12. márcá, 27. jun., 10. avg., 29. sept.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Srejo pred vnebohodom, 31. jul., soboto pred rožnovenskov nedelov.

Sv. Bolfenk. 30. jun., 2. sept.

Sv. Vrban. 25. mája, 25. julija.

Breg pri Ptuji. Drugi pond. v maju, 6. jun, drugi pond. v juliji, 26. aug drugi pond. v septembri.
Ormož. Cvetni petek, pond. po Jakobovom (25. jul.), na Martinovo (11. nov.), vsaki prvi pond. v mejsecl jan., febr., márc., máj., jun., jul., sept., okt., dec., či spádne na ednoga tej pondelkov svétek, se vrsi senje na drugi ponedlek. Svinjsko senje vsáki tork v tedni.
Sv. Tomaž. 21. jun., 29. aug., 28. okt., 3. decembra.

Medjimurje.

Čakovec. Cvetni ponedlek, 29. jun., 13. aug., 3 okt., 25. nov.
Draškovec. Sredo po Jürjavom, 7. i 16. aug, 11. nov.
Kotoriba. 9. marca, 27. junija, 30. septembra, 30. novembra.
Nedeljišče. 15. junija, ponedlek po aug. nedeli.
Prelog. Risalski tork, ponedlek po Jakobovom.
Razkriž. 19. maja, 24. junija, 10. augusta, sredo po belo j nedeli.
Mursko Središče. 1. maja, 20. aug., 26. okt.
Štrigova. 19. marca, 22. jul., 30. sept. 4. decembra.
Sv. Helena pri Čakovci. 18. augusta, 22. septembra.
Sv. Rok pri Čakovci na Rokovo i Mihalovo.

Küpüjte samo v

NOVOJ ŽELEZNOJ TRGOVINI

proti PREKMURSKE TISKARNE i BANKE pri

L. FRIM Murska Sobota

ar ešče tam najfalej dobite kakti:

sečkare, reporeznice, šrotare, preše, plüge itd.

Dobi se tüdi vsefelé železno blágo za gospodarstvo

Prima „BOG POMAGAJ“ kose, tirolske kamle, garantirane sekire, žage, motike. Okavanja za hišo, glažojne, farbe, firnis.

Semenje za gospodarstvo. Včelarske potrebšćine.

Mašinsko olje, auto olje, benzin, masti, remenje, **S. K. F.** Kuglični ležaji i druge mašinske potrebšćine.

Samo li pridite i se osvedočite, da ešče najbolše i najfalejše küpíte pri

L. FRIM trgovina z železnino

Samoprodaja Osiječke livarne železa i tovarna strojev.

Zakaj Stermecki!

Ár má on zaistino elegantne, fine ino solidno izdelane damske cipele. — Ševro 66 Din, z-telečega ledra 125 Din, z-boksa 126 Din, z-laka 138 Din, moderne v različni fárbaaj 98 i 108 Din. i rázločne drúge cipele za šport, promenado, za ples i drúge prílíke!

Cene nedoseženo nísike!

Trgovski dom STERMECKI Celje br. 312.

Cénik više jezero slik kaže! Nevugodno se ali vöodmenijo, ali se pa pènezi povrnéjo.

RITUPER ALAJOŠ

künčni šlosar i mehanična trgovina
v MURSKI SOBOTI **poleg Dittricha.**

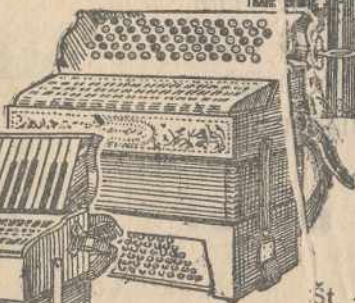
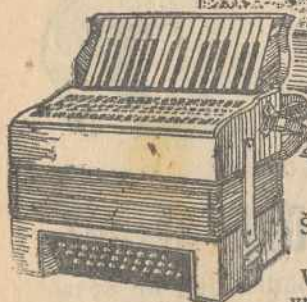
Od nigda mao poznána nástava, dela se vsefelé hramov obíjanje, künčna šlosarska dela, biciklinov, váge, poprávlanje. Zgotávla šparhelte, okoli grobov roštele. — V-skladárnici drži na prebèranje gotove šparhelte, rore, bicikline i k-biciklinam vsefelé potrebne tále i gumije po naj-falejšoj ceni. Vsáki, ki núca bicikline i drúge potrebščine, se naj obrné k-zgoraj imenúvanomi šlosari, kde de po svojoj vouli vöobslúženi.

Za svoje delo je podgovoren!

Cene so jako nísike!

V-Domovini ročni Harmonik

v nemškem Klingenthalu stoji više 30 let
velika svetovna tvornica glasbil Meinel &
Herold, ki prinás tudi má odávajúčo
podružnico. Njéne harmonike zjeklen im
glásmi se za nájbôgše držijo na
cêlom svêti i nji cêna je celô
nisika, ár se
pri njê kúpi
Direktno z tvor-
nice oz. tovar-
niš. skladišča!

Semkaj kratek primer :

Št. 1. Trovrstna slovenska s
helikon basi (gl. sliko)
Din 1.690.—

Návodna trovrstna Din 795.—

Št. 2. Dvovrstna boljša Din 465.—

Št. 3. Enovrstna Din 69.—

Št. 4. Kromatična, trovrstna $\frac{34}{48}$ Din
1.995.—

Št. 5. Klavirska (kromatična) 25 tipk 12 basov Din 895.—

30 tipk 36 basov Din 1.895.—

Veliko prebêranje Vam ponúdi veliki cênik, šteri obsêga
vnogo nájinteresnejši novi moderni ročni harmonik

Cenik Vam pošle
prezpláčno

MEINEL & HEROLD

tvornica glasbeni instrumentov

prodajna podružnica

Maribor št. 242.

Návučno knížico „Kak postánem dober glazbenik“ Vam pošle trvdka brezpláčno, átera Vam
pomore, da se navčíte sami obsebi igrati.

Nemecz János

železna trgovina

===== **Murska Sobota.** =====

Velika záloga:

Biciklinov

Šivalni

mašinov

Radio aparátov.

Dobro blágo!

Nisike cejne!

Zakaj brijačko potrebcino

iz Celja? Zato ár dobij trg. dom Stermecki brijačko škér iz Solingeta, gde so proizvodi od sveta poznano-ga ocla. — Brijačni aparáti 12.50, 13.20 D, britve 21, 29, 50 Din, za vlasé rezati ma-šini 31, 34, 60 Din, škarje 12, 14, 18 Din. Kiste, žájfe i cele toaletne potrebe po zvönrédno niski ceni!

Trgovski dom Stermecki Celje 312

Prosíte novi, veliki, brezpláčni cejnik z više jezero slikami!
Nevugodni predmeti se ali vöminijo, ali penezl povreejo!

Da se izogneš
druginji

kupuj čevlje pri firmi

Bat'a

ki Ti nudi vsakovrstno obutev po najnižji ceni,

ki ne žulijo ne nog,
ne žepa.

Bat'a

MURSKA SOBOTA,

Telefon št. 53. Aleksandrova c. 17.

50% KURJAVE SI PRIHRANITE
če si nabavite BD toplodar
Cena 96 Din.

BD TOPLODAR se lahko tudi uporabi za segrevanje sosedne (druge) sobe, če se namesti BD toplodar v drugo sobo.

BD toplodar se pri čiščenju zelo lahko razstavi in sestavi. Dobiva se pri tvrdki

**BRATA
DITTRICH**

proizvodnja kovinskih izdelkov
TEL. ŠT. 40
Murska Sobota

BD toplodar se lahko uporabi za vsako peč.

BD toplodar se lahko regulira na direktno in cirkulacijo.

BD toplodar poveča toploto za 100%

TELEFON ŠTEV. 18.

ČEK. RAČ. ŠT. 14.891.

OBČINSKA HRANILNICA v MURSKI SOBOTI.

EDINI PUPILARNO VARNI ZAVOD V PREKMURJU.

Za hranilne vloge in sploh za vse
obveznosti Občinske hranilnice jamči

VELIKA OBČINA MURSKA SOBOTA

z vsem svojim premoženjem in z vso
svojo davčno močjo, zato se tudi

**ARVINSKI PENEZI IN OBČINSKE
FONDE SAMO TŪ MOREJO VLOŽITI.**

Sprejema **VLOGE** na **HRANILNE KNJI-
ŽICE** in v **TEKOČEM RAČUNU** ter jih
obrestuje najugodneje. — Daje **POSOJILA**
proti **VKNJIŽBI** in na **POROŠTVO** (na
grünt in na karto bijanko z kežešmi.) —

Dovoljuje vsakovrstne KREDITE

lombardne, menično-ekskomptne, kon-
tokorentne) na primerne garancije.

Opravlja tudi vse druge v denarno
stroko spadajoče transakcije najkulantneje.

GDE JE ZROK BETEGÜVANJA?

To je najvažnejše pitanje, či nás kaj gder boli, ár uspeh lešhanje v-prvom rédi od toga visi, či spoznamo zrok bolezni i sama naváda tomi, ka nam dá, do se nam bolezen oলেখা, opomina nás na mesto tela, gde je zdravje pokvarjeno i da se pravovremeno obrnémo k doktoru.

Na vsáki način je jáko dobro, či vsíkdár denemo gori i edno zdravniško poznano híšno sredstvo, kakši je právi Fellerov Elsafluid, šteri se že više 35 let núca za gájenje tela i za obarvanje proti vnoгим bolečinam.

Fellerov Elsafluid naročiti je hasnovito za one, šterim je previše občútlivi hladen zrak. Lehko se prehladijo, májo hladne noge, náigibni so na šinjeka bolezni, rada jih gláva boli, slabo i celo nemrejo spati.

Vnogi hválíjo Fellerov Elsafluid, šteroga so vó-sprobal i pri občútenji slabosti i nedovolno tekája krvi, ár so njim oslabili živci i mišice.

Či je človek dúševno i telovno oumuren, poniti, včasí se náči čúti, či nekoliko kaplic miomirišnoga Elsaflaida vu mleki, vu teji, ali kávi notri vzeme, šteri ga očrsvti i krepšega včini.

Oni, ki ga núcajo za mazalo, kak reumatično-ga bolenja, trganja, križa i ledevjá rezanja je dobro či Fellerov Elsafluid nestanoma držíjo pri híži.

Núca se pri zvónešnji i znotrešnji bolezni Fellerov Elsafluid iz izvršno slúži túdi, kak desinfekcijsko sredstvo i kozmetikum za roké, lica, zobé, lampe i dišala i. t. d.

Vu vodo pomešani se núca za grgránje, ár odstráni sline i zroke kašla, zamuknjenost, štero vugodno delúje pri boleznosti.

Za njegovi vnoği dobrot volo, ga ljudjé radi neséjo sehom pri potúvanji na železnica, ali hajovaj, da bi ga proti betégi pri rokáj krédi meli.

Fellerov Elsafluid se dobi v-apotekaj i v-spodobni trgovinaj vu poskusni piksišaj po 6 Din. Z-poštov pride, či ga štoj edno pout več narouči 1 paket z 9 poskusnimi, ali 6 dvostruknimi, ali 2 speciálnina piksišoma več z ednim pakivanjom z poštínov samo 62 Din. Dvá tákšiva paketa za 102 dinára, šest tákših paketov samo 250 Din (mesto 6-krát 62 Din). Naročbe trbe točno adresirati na iekarnika

EUGEN V. FELLER,

STUBICA DONJA št. 110. Savska Banovina

Odobreno od Minist. soc. pol. i nar. zdravja

Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

ČI JE ŠTOJ NEJ VRÉDI

vu probavnim organmi tela se očútuje na različne načine. Človek példodenem nema apetita, čestokrat se njemi grsti jelo, nikákoga mantra riganje, jesti njemi v žalodci leži; boli ga gláva, híde vole je, nema rédnoga stolca. Kda z apetitom, z probavljanjom i z delanjom čreva smo ne zadovolni, tákšega

hipa nam dobro spádnejo Fellerove Elsa-pirule, povsem so neškodlive, nedráždžíjo črvá i lahko stolico správiyo. Fellerove Elsa-pirule popráviyo žalodec i čistíyo telo, z-ednim čistíyo krv. 6 škatlj 30 Din, 12 škatlj 50 Din; več z pakivanjom i poštínov pri lekárniku Eugen V. Feller, Stubica Donja Centrala 110 (Savska Banovina).

Odobr. Ministr. soc. pol. i nar. zdravlja
Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

Švédska tinktura „Elsa“ (Švédske kaplice) za želodec, flaša D. 13.20
Elsa zagorski sok proti kašli i bolecim prs, flaša Din 13.20.

Elsa ribji ol valá vsákomi naimre za slabe ženske, flaša Din 20.
Elsa šećerne pastile proti glistam Din 10.

Elsa mentolni hlinciči proti bolenji gláve Din 10.

Najcogša francuska vinovica origin. „Radicum“ flaša Din 19.80

Elsa-turistični melem za kúreče oči Din 4.40, velki karton Din 6.60.

Elsa-turistična tinktura, tekoča za kištom, Din 11.

Elsa-kavkaska pomada za zaščító lica i kože, lončić Din 12.

Elsa-pomada za porast kože (Tanochina-pomada) lončić Din 12.

Fellerovi „Elsa“ žajfe zdravja i lepote (7 vrst), 5 kom. Din 52.

Elsa-šampon za pranje vlasi D. 3.30

Elsa-Sachet proti pisnivosti gvan-ta v omari Din 6.

Vse to se da spakivati k Elsafluidi.

Zakon šparanja

išče potrebo, da ohranjeni penezi se naj ne trošijo na predmete, šteri postanejo za kratko vremen ne za nič. To nájbole valá za kúpüvanja vöre, štera či je ne popolnoma dobro napravljena več popravek košta, kak edna dobra i trajna práva švicarska vöra. Záto se more smatrati z zakonom šparanja, da si človek küpi dobro i odporno i poleg toga jako fino i pravo švicarsko Suttnerovo vöro. — Suttnerove vöre so več kak 35 let na svetovnom glasi a naročito Suttnerove marke „IKO“, „OMIKO“ i „AXO“. Zahtevajte velki ilustrirani cenik od tvorniške hiše vör H. Suttner v Ljubljani št. 844, štera Vam ga pošle spoj brezplačno. Tü je eden máli izvleček iz cenika:

REKLAMNA CEJNA!

Samo zavolo reklame dava tt.
Suttner dobro žepno vöro

že za **35°** pravo švicarsko
Din. **35°** Roskopf vöro št. 121. z I-ma strojom, radium-svetlečimi številkami i kazalcami samo Din **58°**— Nadale Anker-vöra št. 355 švicarskim strojom i poniklanov škatülov Din **64°**—

NEZLOMLIVA VÖRA!

Tak zovejo zavolo njene zvön-rédne i odporne konstrukcije prava švicarska Anker-Remontoir vöra št. 120, štera košta skupno samo Din **44.**—

Anker kovinasta vöra št. 122 z Roskopf-strojom, sekundnim kazalcem, radium-svetlečimi številkami i kazalcema samo Din **94°**—

LASTNA TVORNICA VÖRE

PRAVE ANKER BÜDILNICE z dobrim strojom
že se dobijo od Din **45°**—
Budilnica št. 125 z solidnim strojom i poniklovanov škatülov,
16 cm visika samo Din **49°**—

V ŠVICARSKOJ!

Samo **98°**— košta vöra na ro-
Din **98°**— ko št. 3720 s kož-
natim remenom, jako dobrim strojom,
dobra kvaliteta. — Vöra na roko štev.
724 z radium-svetlečim številnikom i z
kazalcema Din **128°**—

Štev. 6617 Amerikan-
sko double-zlato
Din **27°**—

Štev. 7105 iz 14-kar. pra-
voga zlata Din **120.**— Št.
7005 Amer double Din **35°**—

Štev. 7871 prima amer.
double-zlato na roko,
jako lepa Din **29.**—

Velko prebëranje žepnih, stolnih i stenskih vör, zlato i srebšno blago z raz-
novrstnimi cenami v velkom ceniki.

Prosíte taki brezplačni velki ilustrirani cenik od tt.

H. SUTTNER tvorniška hiša vör, **LJUBLJANA št. 844.**

Ka se vam ne vidi, se lahko izmeni, ali pa na željo se vam
povrnéjo penezi!

Jeli neвете igrati, Jeli znáte igrati,

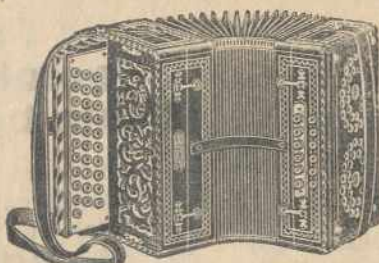
tudi Vi te znali igrati! Vse tou od-
visi od do-
bre voule i
od dobrih
škoro vsaki talentum! **glasbilo, ár za igranje má bole te znali igrati!**

Odkéc se pri nás nahája prodajna podružnica velke svetske tvornice glazbil Meinel & Herold iz Klingethala v Nemčiji, smo mogoči Vam po najnižišoj cejni odávati glazbila, **iz té tvornice** odn. tvorniškoga skladišča. Eto je eden máli primer:

Gitare od Din 149.— nav.

Mandoline od D 119.— nav.

Ročne harmonike

nemške od Din 69.— navzgor
bečke od Din 159.— navzgor

Violine od Din 69.— navz.
Gudala od Din 26.—

Tamburice od Din 65.— nav.

Puhalački Akordeoni od Din 48.— nav.

Trube od Din 480.— nav.

Klarineti od Din 108.— navzgor.

Kromatične i klavijske harmonike od D. 895.—

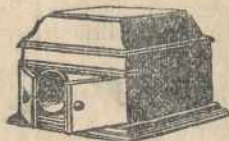

Klavijske citre od Din 185.— navzgor

Usne harmonike od Din 5.—

Saksofoni moderne izvedbe

Gramofone od D. 345.—

Vsako glasbilo pošlemo

8 dni na probu!

Če ne odgovarja, lahko se izmeni.

Naš veliki novi ilustrirani cenik dobite **POPUNOMA BREZPLÁČNO** samo trbe na ednoj kártici zaprositi. Pišite taki na:

Za vsako glasbilo **DOBRO STOJIMO!** V ednoj leti 120.000 glasbil. odamo prek

MEINEL & HEROLD tvornica glazbenih inštrumentov i harmonik
prodajna centrala **MARIBOR** štev. 242.

Vsaki čtítel našega kalendara dobi brezpláčno návučno knižico: „KAK POSTANEM DOBER SVIRÁČ“. Vsaki se lahko sam navči igrati!

Največka prodajna hiša glazbenih instrumentov v Jugoslaviji! Zahtevajte brezpláčni cenik!

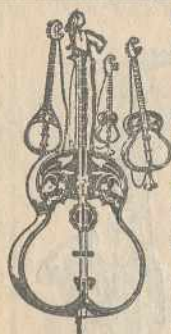

Dr. Josip Glančnik

zobozdravnik

v Murskoj Soboti

má svoj zobozdravniški **ateljjo** v Nadajovi (prej Cifrák) hiši poleg katoličanske c rkvi. Ordinira vsakšid den od 8 do 12 v re i popoldnevi od 2 do 6 v re. V nedelo pa od 8 do 12 v re. Sprejema vse vrste blombiranje i delanje zláti zob.

**Garantirano dobre
TAMBURE**

vseh vrst
FARNAŠOVE I SRIJEMSKE
pripor a
st ra ukotvornica tambur

Stjepan M. Gilg

Sisak br. 18. Savska
banovina.

C nike tambure i partiture pošte vsákomi na
žel nje. Odlikovan z
3 zl timi kolajni i dipl.

Prvle

Zdaj

Prava potolažba za živčno betežne l di

je moje ravno zdaj iziřlo raztolmačenje! V tom se obrazlořijo mnogoletna izk stva od razlogov, postank i zdravljenja živčno betežnih. Vsakomi pořlemo te evangelij zdravja

SPLOJ KŐENKI,

 i ga pismeno zaprosi od dolnjega atresa.

Jezero zahvalnic dokazuje nenadmařiven jedini uspeh neumornoga i vestnoga iznajdenja za dobrobit prakti noga  lovećanstva. Što pripada

VELKOJ  ETI ŽIVČNO BETEŽNIH,

ki trpijo od raztrešenosti, teřkoće, oslabljenja od premiřlavanja, nervoze, bolenja glave, besanice, Źelodćnih smetnja, prevelike osetljivosti, bolenje v zglobovinaj, općenite ali delomićne telovne slabošće ali od drugih brezštevinih pojavov,

zaproсите mojo knjiřico potolažbe!

Što jo pazljivo prećte, pride do pr voga osvedoćenja, da postoji jednostavna poć do zdravlja i Źivotne radosti! Ne  akajte nego piřite eřće dnes!

Zbiralno mesto pošte:

**ERNST PASTERNAK,
BERLIN SO,**

Michaelkirchplatz Nr. 13. Abt. Ma.

Oglašivanje v kalendaraj

prevzeme najvugodnejše stari špecijalni strokovni zavod oddelek

BLOCKNER

v koncerni INTERREKLAM D. D.

ZAGREB,

Masarykova 28. Telefon řt. 21—65.

Predlogi i strořkovniki brezplaćno!

Izvleček iz najnovejšega, bogatoga ilustriranoga cenovnika.

VEČ V CENOVNIKI!

Din 7, 8, 11

Din 30, 45, 58

Din 40, 53, 64

Din 80, 110

VEČ V CENOVNIKI!

VEČ V CENOVNIKI!

Din 9, 13, 50

Din 85

Din 29, 42, 60

Din 150, 2, 7, 8

VEČ V CENOVNIKI!

VEČ V CENOVNIKI!

Din 52, 68, 80

Din 52, 60, 71

Din 625, 950

Din 3, 4, 5

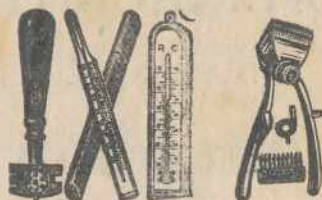
VEČ V CENOVNIKI!

Din 4, 7, 15, 24

Din 22, 26, 28

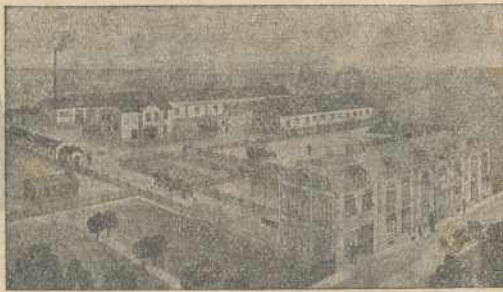
Din 11, 22, 10, 27 Din 31, 34, 60

Zaprosite brezplačni cenik, v šterom najdete ešče vnogo drugih lepih predmetov!
CENE JAKO NISIKE! VELIKO PREBÉRANJE!

TVORNICA PERILA I GVANTA

Trgovski dom STERMECKI, Celje, št. 312.

Neodgovarjajoče blago se izmeni, ali se pa povrnejo penezi!

Nájmodernejša fabrika

mesnâti izdelkov, hladil-
nica in fabrika za léd

JOS. BENKO

MURSKA SOBOTA.

Delajo se vsâke vrste klobâsi, salâmi
(zimski i letni) kak tudi vsefelè

prekajeno meso-EXPORT

govenske živine, svinj, telet i mesa.

Za delavce ocvérke, prekajene svinjske nogé po fàl ceni.

Dobi se:

mâst I. vrste tudi na málo.

Najnižiša cena i najbolša kvaliteta.

Zakoj perilo

upravo z Celja? Ár je tam tvornica i tvorniške cène. Pišite po ilustrirani cejnik

v tvornico perila
STERMECKI
Celje broj 312.

Moške srajce po 22, 26, 28 din,
moške gače po 16, 19, 22 din,
damske gače po 16, 23, 30 din,
kombineže po 34, 40, 46 din.
Cènik má više jezero slik! Ne-
vugodni predmeti se odmenijo
ali pènezi vrnejo.

NA VELIKO! NA MÁLO!

**Manufakturna
in modna trgovina**

BRATA

SIFTAR & HAHN

Murska Sobota

poleg evang. cèrkvi

Dobl se vsákovrstno, samo fino
manufakturno blágo po nájniži-
šoj cejni.

SOLIDNA POSTREŽBA!

NA VELIKO! NA MÁLO!

**BREZALKOHOLNA
RESTAVRACIJA**
pri

KEMÉNY MARKO

v **MURSKOJ SOBOTI** na
GLÁVNOM PLÁCI.

Se priporoča vsakomi. Vsa-
ki den friška jèstvina toplá
ino mrzla pa brezalkoholná
pitvina.

Nadale naznánjam mojim
poštúvanim lúdem, da mam
v mojoj mesnici vsaki den

friško meso.

**Zavedni kmetje
obrniki, trgovci i delavci**

nalagajo svoje prišparane penenze varno pri

KMEČKOJ POSOJILNICI

v Murskoj Soboti Cerkevna cesta št. 5.

v lastnoj hiši prek od biroviije. Ček. rač. 15.229.

Kmetje, ta gasa je vaša, zato se je poslužujte i jo
tudi priporočajte drugim. Hranilne vloge sprejema od
vsakoga na hranilne knižice ali tekoči račun ino je
obrestüje najboljše.

Hranilne vloge znašajo dozday prek
7,500.000 Din.

Za te vloge je pa dobroga stanja poleg
hiše do

65,000.000 Din.

Letni promet prek 25,000.000 Din.

Posojila davle na poroke (kezeše), tabulacijo i tudi
na tekoči račun na več let, na dužna pisma, po naj-
nižioj obrestnoj meri.

Rentni davek od penez plača Posojilnica sama.
Kmetje, obrniki, trgovci i delavci, ne smete
se spozabiti s te gase, štera podpira v stiski
naše lüdstvo.

Pridite v svoj dom, kde te posluženi po
svojoj voli.